

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 32-33 (2319-2320) 1994 RUGPJŪTIS-AUGUST 16

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY

• 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

• NUMERIO KAINA — \$1

Antraštės, nuotaikos ir suktukai

Kai užgula debesys ir tvaikas, visi laukia pragiedrėjimo, vėjelio pūstelėjimo, nors trumpas gaivinančios akimirkos. Taip gamtoje, taip ir žmonių gyvenime — privačiame, bendruomeniniame, valstybiniame.

SKAITOME spaudoje tartum prošvaisčių spinduliais išrašytas antraštės: „I Lietuvą atėjo šventė“, „Susitikimai tėvų žemėje“, „Nepamirštama savaitė“. Po antraštėmis išsakyta džiaugsmas, kad lietuviai iš viso pasaulio susirinko į savo protėvių žemę daina ir tautiniais šokiais pabrėžti tai, kas labiausiai jungia, atskleisti tautinio meno kūrybinius polkius, įvertinti kūrėjų įnašą į ilgalaikę tautos kultūrą, leisti visiems pasigėrėti iškilmių organizuotumu, prasmingais simboliškais bruožais, neužmirštamais vaidais. Grįžę iš to plačios apimties renginio dar ilgai jį kartos prisiminimuose, pasakojimuose, nuotraukų bei vaizdajuosčių žiūrėjime: gražu, įdomu, miela ir sava. Ir kad taip viskas būtų! Deja, spaudoje jau ėmė rodytis ir kitokios antraštės: „Karinis Rusijos tranzitas per Lietuvą — atvira išdavystė“, „Karinis tranzitas — tautos ar prezidento tragedija?“, „Tranzitinė LDD partija“. O ir referendumas „Dėl neteisėtos privatizacijos, nuvertintų indėlių ir akcijų bei pažeistos teisės saugos“ jau čia pat — rugpjūčio 27 d. Aiškina, kad tyčia parinktas blogas laikas: pati darbytė ir kam rūpės eiti prie urnų. Antra vertus, jau daug kartų ten stovėta, o gyvenimo ratas lyg nebe į tą pusę suka. Po tų gražių, vienybės ženklų pažymėtų iškilmių ir slėniais nuaidėjusių šakamblių — vėl į sunkių galvosūkių laukus. Ir tie, kurie vadovauja, ir tie, kurie kritikuoja; pajėgūs ir bejėgiai; Vilniuje ir išeivijoje. Visiems rūpi, kas bus, kuria kryptimi Lietuva traukia? Lietuviai vis dar pasitiki, kėslų nepripažįsta, nes gal per geri jie patys.

KAI LIETUVĄ 1940 m. birželio 15 d. okupavo Sovietų Sąjunga, valstybės prezidento pareigas einantis Antanas Merkys savo kalboje į tautą dėstė: „Todėl daugiau pasitikėjimo savimi, daugiau realumo vertinant padėti. Šiuo metu reikia vengti nepagrįstų gandų, kurie kelia paniką ir nusiminimą“. Žvelgiant į kalbą tranzito per Lietuvą vertinimus, susidaro įspūdis, kad vieni drąšūs, kiti bailūs. Vieni mato naudą, kiti išdavystę. Tasai pažiūrų sankirtis šiandien labiausiai ir jaudina. Įprasta sakyti, kieno valia, to ir galia. Bet tai toli nuo tiesos, kai sprendžiami milijonų žmonių liečiantys klausimai. Juk ne didžioji sovietinė jėga neatstovavo tiesiai. Nerimą kelia vienas labai opus klausimas: negi nepasimokyta? Ar pasitikėjimas buvusiu okupantu daugiau vertas, negu skirtingos saviškių pažiūros, kritika, perspėjimai, numatymai, atsargumas? Tiesa, ieškoma kelių į ekonominį pagerėjimą. Nesunku suprasti, kad tai nelengva ir kad dabartinei valdžiai keliai ir Rytus labiausiai pažįstami, nes ne kartą išvaikščioti. Jais ir trūkstantį gėrybių gal lengviau parsivežti. Bet klausimas kyla ne dėl galimybių, bet dėl kainos. Atrodo, kad dėl to bus sunkiausia visiems susikalbėti. Pasigirsta net ir šurpinių nuomonių: valstybinė nepriklausomybė smukdė ekonominį gyvenimą. Pragmatinės politikos šalininkai jau 1989 m. abejojo nepriklausomybės realumu. Ar jie šiandien kitaip galvoja? Kol kas Rytams palankūs generolai dar neina pasitikti atplūstančios armijos ir vadovai nesako raminančių kalbų. Tikėkime, kad to niekada nebus. Tačiau politiniai suktukai dažnai užverčia gerų norų, šviesių vilčių ir senų draugysčių darną. ČS.

KANADOS ĮVYKIAI

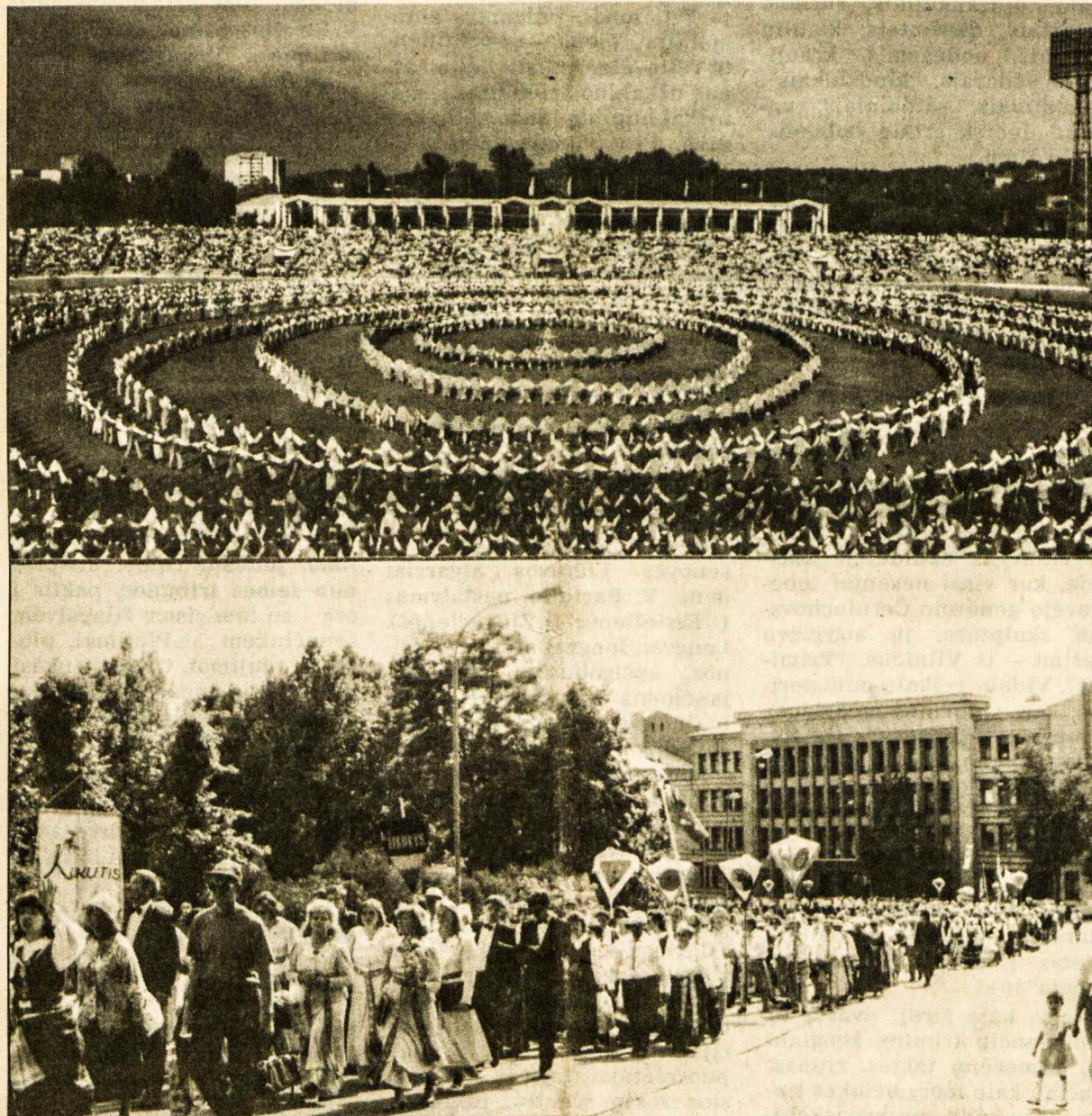
Kas laimės rinkimus Kvebeke?

Kvebeko liberalų premjeras Daniel Johnson, š.m. sausio 11 d. pakeitęs iš politikos pasitraukiantį ilgametį vadą ir premjerą Robertą Bourassa, naujiems provincinio parlamento rinkimams pasirinko rugsėjo 12 d. Rinkimų jis jau negalėjo atidėlioti vėlesnei datai. Mat juos buvo užvilkinusi R. Bourassa kova su jį netikėtai užgriuvusiu odos vėžiu. Nors ir buvo paskelbtas pasveikėjimas, R. Bourassa negalėjo imtis daug jėgų pareikalaujančios rinkiminio vajeaus kovos. Dėl sparčiai artėjančių Kvebeko parlamento rinkimų naujomis liberalų vadu ir premjere pareigomis nesidžiaugė ir Danielis Johnsonas.

Mat viešosios nuomonės tyrimų duomenys įtaigojo beveik neišvengiamą liberalų pralaimėjimą separatistinei Kvebeko partijai. Jos vadas Jacques Parizeau šį kartą buvo tikras, kad jam lemia laimėti ne tik Kvebeko parlamento rinkimus, bet ir atsiskyrimo nuo Kanados referendumą. Viešosios nuomonės tyrėjai tada liudijo, kad 51,3% kvebekiečių yra pasiruošę balsuoti už Kvebeko partijos separatistus, o 43,6% — už liberalus. Prancūziškoje rinkiminės Kvebeko apylinkės separatistams savo balsus žadėjo net du trečdaliai rinkėjų. Kvebekas iš

viso turi 125 rinkimines apylinkes, iš kurių 90 yra su prancūziškąja balsuotojų dauguma. Tad atrodo, kad Kvebeko partijos separatistams jau užtikrintas triuškinantis parlamento rinkimų laimėjimas. Abu partijų vadai pasirinko skirtingas pagrindines temas Kvebeko parlamento rinkiminių vajū. Liberalų premjeras D. Johnsonas kvebekiečiams žadėjo daugiau darbų, parūpintų bendromis pastangomis su federacine Kanada. Kvebeko separatistų vadas J. Parizeau aiškino, kad šią prancūzišką provinciją darban gali sugrąžinti tik jos paskelbta nepriklausomybė. Laimėjęs parlamento rinkimus, jis žadėjo referendumu tuojau siekti nepriklausomybės Kvebekui, atsisakydamas bet kokių derybų su Kanada. Esą tokios derybos 1980 m. baigėsi kvebekiečių atmetimo referendumu pralaimėjimu.

J. Parizeau netgi įsipareigojo vengti federacinės Kanados peršamų bendrų socialinio saugumo ir darbo projektų. Kvebeko liberalų premjerui D. Johnsonui tai sudarė progą priminti kvebekiečiams, kad tokiu atveju jie prarastų net ir tai, ką dabar turi. Taip priimto referendumo dėka nepriklausomas Kvebekas liktų be lėšų ne tik ateities planams, (Nukelta į 2-rą psl.)

PASAULIO LIETUVIŲ DAINŲ ŠVENTĖS VAIZDAI. Viršutinėje nuotraukoje tūkstančiai šokėjų ir žiūrovų Vilniaus „Žalgirio“ stadione; apatinėje — cėtinės Kaune. Vytauto Didžiojo muziejaus į Dainų slėnį. Viršutinė nuotrauka ELTOS, apatinė — B. Tarvydo

RAŠO IŠ VILNIAUS

Dainų šventės savaitė sostinėje

Tai buvo ne vien dainų, tautinių šokių, muzikos šventė. Tai buvo didžioji tautos šventė, išjudinusi ir visą Lietuvą, ir jos išeiviją

GENOVAITĖ GUSTAITĖ

Iš tiesų atsitiko kaip toj liaudies dainojama: „Ant ru trūbu užtrūbsi — Vilniaus miestas pribudysi (...). Trečiu trūbu užtrūbsi — visų svietų sujūdysi“. Taip ir įvyko. Oi oi oi!...

Istorinės, jubiliejinės dainų šventės (septyni dešimtmečiai praėjo nuo pirmosios, įvykusios Kaune 1924 m. rugpjūčio 23-ją) pradžia sutapo su Valsybės diena, kunigaikščio Mindaugo karūnavimo diena, su liepos 6-ąja. Kaip pabrėžė per minėjimą Katedros aikštėje min. pirmininkas A. Šleževičius, tai pirmoji Valsybės diena be svetimos kariuomenės.

Pamaldos katedroje

Pilnutėlėje katedroje gaudžia vargonai, choras — katedros didysis ir „Vilniaus“ — gieda nemirtingą Strazdelio giesmę „Pulkim ant kelių“, o dvasia kilte kyla. Prie V. Kašubos sukurtos lentos Mindaugui vysta rožės, lėlės, gvazdikai, ažuolo lapų vainikas. Šventovės erdvė pilna saulės, šviesos, dangaus malonės.

Aukojamas už katedros steigėją karalių Mindaugą Mišias laikė Vilniaus vyskupas pagalbininkas Juozas Tunaitis ir užsienio lietuvių vyskupas Paulius Baltakis. Pamokslą pasakė vysk. J. Tunaitis. Pasveikines atėjusius („Broliai, seserys, brangieji svečiai, susirinkę iš rytų, vakarų, pietų ir šiaurės“), pradėjo taip jautriai, netikėtai nuo mūsų kalbos reikšmės, gamtos, aplinkos grožio — dainų, giesmių šaltinio. Atkreipė dėmesį į didžiuosius Europos kultūros, literatūros kūrėjus — Kantą, Goetę, kurie žavėjosi lietuvių dainomis, jų santūrumu; o jos — tautos dvasios atspindys. Vyskupas sustojo prie istorijos, praeties, paskutinių dešimtmečių, kurie tarsi užšal-

dė, užkietino širdį, meilę. Ir todėl kviečia, ragina — būkim palankesni vieni kitiem, turėkim daugiau išminties, gerumo, skatina į naują ateitį be senų nuodėmių. Pabaigoje meldžia Viešpatį: „Padėk jos (Lietuvos) veidą puošti tikėjimu, viltimi ir meile“, jaunimui eiti doros keliais.

Klausytojai kitokie, nei paprastai sekmadieniais: daug su kuprinėm, fotoaparatais, kamerom (net sakykloje), daug besidairančių trumpakelnių, žilagalvių senučių, kalbančių svetimom kalbom.

Grauduli nusišmėlia choro posmai „Neapleisk Aukščiausios mūsų ir brangios tėvynės“, „Mes tavo per amžius (...).“ (Per Mišias pašventinama dailininkės Reginos Slipavičiūtės sukurta Dainų šventės vėliava. Graži, bet, sako, labai nelengva, sverianti gal 25 kg, su metalo varpeliais, ilgu baltu kotu, juostom iki žemės).

Pagerbti mirusieji

Valstybės dienos, šventės išvakarėse svečiai — Pasaulio lietuvių bendruomenės vicepirmininkė Vitalija Vasaitienė, išeivijos tautinių šokių meno vadovė Rita Karasiejienė, PLB pirm. Bronius Nainys, kiti — su šeimininkais, Lietuvos liaudies kultūros centro direktorium Juozu Mikutavičium, kitais, aplankė Rasų, Antakalnio kapus. Rasose gėlėmis papuošė Jono Basanavičiaus, Mikalojaus Konstantino Čiurlionio kapus, prie jų pagiedojo radijo ir televizijos vaikų choras. O Antakalnio kapuose pagerbti žuvę už mūsų laisvę; čia giedojo jungtinis choras.

Drama „Mindaugas“

Taip pat Valsybės dienos išvakarėse pirmą kartą Žemutinėje pilyje (prie katedros) suvaidinta Just. Marcinkevičiaus drama „Mindaugas“. Išpūdingai didžiulėje erdvėje

po gaubtais aidėjo nesenstančios poeto mintys apie meilę ir mirtį, išdavystę ir ištikimybę, valdovo dvilypumą — asmens ir valstybės vyro gyvenimą, moters reikšmę tame gyvenime. Archeologų atkastame akmens, mūro sienų plote, beje, didžiausiame iš tiriamų Europoje, siekiančiame mūsų valstybės kūrimesi, Mindaugo, Gedimino, Vytauto valdymą, jos taip veikė, kad net pagaugaiėjo.

Daugialypė Lietuva

Po Mišių Gedimino kalno papėdėje, Sereikiškių parką, pasidalijo keturios Lietuvos sritys: Aukštaitija, Žemaitija, Suvalkija ir Dzūkija. Į vidurį jos priglaudė nepalankios istorijos išstumtus Punks, Gervėčius, Pelesos ir iš toliau — Karaliaučiaus, Rygos, Maskvos — atvykusius lietuvius. Nepamiršti buvo taip pat artimiausi giminaičiai — šiaurės kaimynai latviai (beje, savo prezidento vardu labai gražiai su Valsybės diena mus pasveikinę Katedros aikštėje per minėjimą).

O Gedimino kalne įsikūrę ansambliai iš Klaipėdos, Palangos, Pūnios, Utenos, Vilniaus. Jie, kaip tinkla prie pilies bokšto, dainavo karines — istorines dainas. Nuo pat kalno viršūnės sklido: „Paplūs karaliai kraujuose, o mes stovėsime, nedrebėsime“.

Tuo tarpu papėdėje, parke, tautiečiai dainavo, šoko, prekavo, dirbo, mokė ir... vaišino. Kaip šmaikščiai traukė suvalkiečiai: „Atvažiuoja vienas durnas — pirmą ratai pasukui kuinas“.

Aukštaitiai stebino žinovus sutartinėmis (dar jų išliko, dar turim...): „Čiuto rūta, ta ta“, „Mėtaujėla mėtaujo“.

Dzūkai skardenois daina „Tai va, mes ir atvažiuom“. Palei takus ant suolų, stalų stalių grožybų grožybės: (Nukelta į 2-rą psl.)

Savaitė Lietuvoje

Kariuomenė bus išvesta iš Estijos

Liepos 26 d. Maskvoje Estijos ir Rusijos prezidentai pasirašė sutartį dėl Rusijos federacijos kariuomenės išvedimo iš Estijos iki šių metų rugpjūčio 31 d. Reuterio žinių agentūra taip pat rašė, jog susitarime Rusijos kariuomenės veteranų teisės bus lygiai respektuojamos kaip ir Estijos piliečių teisės. Išėjusių į pensiją rusų kariškių Estijoje yra apie 9,000. Lietuvos užsienio reikalų ministerija pareiškė, kad vertina šį susitarimą kaip Rusijos federacijos tarptautinių įsipareigojimų vykdymą ir mano, kad kariuomenės išvedimas didins saugumą ir stabilumą Baltijos pakrastyje, stiprins tarpusavio pasitikėjimą bei atvers perspektyvas naujam, teigiamam dialogui tarp Baltijos valstybių ir Rusijos federacijos.

Lankėsi Didžiosios Britanijos ministras pirmininkas

Rugpjūčio 2 d. Didžiosios Britanijos ministras pirmininkas John Major atvyko į Vilnių penkių valandų darbo vizitui, rašo „Lietuvos rytas“. Susitikime su prezidentu Algirdu Brazausku buvo aptarti dvišaliai santykiai bei ryšiai su kaimyniniais kraštais. Ministras pirmininkas Major domėsi Lietuvos ekonominei būklei ir pažadėjo DB paramą padedant spręsti užsienio politikos problemas. Jis susitiko ir su Lietuvos, Latvijos bei Estijos ministrais pirmininkais, su kuriais diskutavo infliacijos pažabojimo galimybės, privatizavimo eigą bei žemės ūkio būklę. J. Major teiravosi, kuriose srityse Lietuva pirmiausia lauktų DB investicijų ir sakė, kad jo krašto patarėjai žemės ūkio ir komercinių bankų veikloje galėtų Lietuvai padėti.

Spaudos konferencijoje jis pabrėžė svarbą Lietuvos, Latvijos ir Estijos pasirašytų prekybos sutarčių su Europos sąjunga ir palankiai atsiliepė apie pasitarimus dėl narystės ES, bet tvirtino, jog Baltijos kraštai dar turi daug padirbėti prieš galimybę įstoti ES nariais. Dėl karinio tranzito į Karaliaučiaus sritį DB ministras pirmininkas teigė, kad to klausimo išrišimas yra svarbus visai Europai, bet pirmiausia jį turi spręsti Lietuva ir Rusija derybų keliu.

Derybos su Tarptautinio valiutos fondo misija

Lietuvos ministras pirmininkas Adolfas Šleževičius ir jo kabineto nariai rugpjūčio 1 d. susitiko su Tarptautinio valiutos fondo (TVF) delegacija apsvaistyti, kaip vykdomas vyriausybės ekonominės veiklos memorandumas ir aptarti naujo susitarimo galimybes. ELTOS pranešimu, TVF misijos vadovas A. Knoble išreiškė susirūpinimą biudžeto būkle, ypač didelių pirmo pusme-

čio atsilikimu, nors vyriausybės veiksmai išlyginti mokėjimų balansą buvo teigiamai vertinami. TVF misijos manymu, Pensijų įstatymas buvo priimtas skubotai ir Lietuvos pensijų politika turėtų būti racionali. Pageidautina, kad seimas skirtų didžiausią dėmesį Centrinio banko bei komercinių bankų įstatymų projektams, kad šie įstatymai būtų priimti dar iki spalio vidurio, kai TVF direktorių taryba svarstys Lietuvos reikalus. A. Knoble pareiškė pasitenkinimą vyriausybės vaidmeniu ruošiant privatizavimą liečiančius įstatymus. Patarta suvienodinti juridinių bei fizinių asmenų pelno mokesčius ir kelti apšildymo kainas, kad jos labiau prilygtų realioms kainoms.

Išvyksta Švedijos ambasadorius

Švedijos karalystės nepaprastasis ir įgaliotasis ambasadorius Lietuvoje Lars Magnusson buvo pirmasis užsienio valstybės ambasadorius pripažintas nepriklausomybę atkūrusioje Lietuvoje. Kaip praneša ELTA, jis liepos pabaigoje baigė savo darbą Lietuvoje. Atsisveikindamas su Lietuvos ministru pirmininku Adolfu Šleževičiumi jis pažymėjo, kad Švedijos eksportas į Lietuvą padidėjęs 300 tuosimčių pastaruosiu laiku.

Labdara iš Kanados

„Lietuvos rytas“ skelbia, kad rugpjūčio 2 d. į Lietuvą atskrido lėktuvas iš Kanados su ketvirtąja siunta vaistų, parūpintų Kanados vyriausybės ir Raudonojo kryžiaus organizacijos, pagal programą, vykdomą kartu su sveikatos apsaugos ministrija. Vaistai bus skiriami vaikų gydymo įstaigoms ir gimdymo skyriams.

Referendumo kaina

ELTOS pranešimu (liepos 27 d.), Vyriausioji rinkimų komisija pateikė vyriausybei referendumo rengimo sąmatą, pagal kurią paprašyta 4,5 milijono litų. Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių) partijos pasiūlytu referendumu siūloma priimti įstatymą dėl neteisėtos privatizavimo, nuvertintų indėlių bei akcijų ir pažeistos teisės saugos. Jis įvyks rugpjūčio 27 d. Norima beveik šimteriopai kompensuoti gyventojų taupomose kasose laikomus indėlius, kurių vertė labai nukrito nuo 1991 m. vasario mėn., kai prasidėjo infliacija. Lietuvos seimo vadovai paprašė Tarptautinio valiutos fondo ir Pasaulio banko specialistų nuomonės dėl ekonominių pasėkmių priėmus tokių įstatymų. Buvo atsakyta, kad referendumo įstatymo priėmimas „sukeltų naują infliacijos bangą, kuri atvestų šalies ekonomiką prie katastrofos ribos“. RSJ

Šiame numeryje:

Antraštės, nuotaikos ir suktukai

Pasitikėjimas buvusiu okupantu ar siūlomas atsargumas?

Dainų šventės savaitė sostinėje

Tautiečiai dainavo, šoko, prekavo, dirbo ir vaišino

Ar ne laikas baigti?

Dr. A. Eidinto pareiškimas dėl „Dokumentų rinkinio“

Tremtinių nuosavybė — okupantų palikuonims?

Raudonųjų atkalamas ginant nusavintą turtą

Ateitininkijos kongresas Vilniuje

„Liudykime Kristų, kuris mus išvadavo“

Lietuviškos saletės suktakis

Trys dešimtmečiai Kanados Londono parapijai

Didžioji šventė — tautos ugnis

Ar nesame ant dvasinių vertybių badmečio slenkščio?

Apologia pro vita sua

Kun. V. Cukuras apžvelgia prel. L. Tulabos atsiminimus

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. 905-275-4672. FAX 905-275-1336.

Canada Post Canadian Publications Mail Sales Product Agreement nr.1001760
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, R. Sakalaite-Jonaitienė, Vyt. Balčiūnas, Č. Senkevicius. Metinė prenumerata – \$38, pusmetinė – \$20, mėnė – \$50, garbės – \$60 (Amerikoj – JAV dol.) oro paštu – \$115. Paviieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalui kreiptis į "TŽ" administraciją. Skelbimai nušiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905-275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Membership fee: regular \$38.00, supporter \$50.00, honorary \$60.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada.

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

bet ir dabartiniais reikalams.

Pasikeitusias kvebekiečių nuomones atskleidė liepos 28 – rugpjūčio 2 d.d. praveisti viešosios apklausos rezultatai. Liberalų populiarumas padidėjo iki 46%, o separatistinės Kvebeko partijos sumažėjo iki 48%. Atrodo, abiejų partijų populiarumas skiriasi tik pora nuosimčių. Tad dabar jau negalima garantuoti provincinio parlamento rinkimų pergalės Kvebeko partijos separatistams. Rinkimus gali laimėti ir Kvebeko pasilikimą Kanados federacijoje remiantys liberalai. Galutinį sprendimą kvebekiečiai turės padaryti paskutinės rinkiminio vėjau savaitės.

Abiejų separatistinių grupių susirūpinimą liudija staigus Kvebeko bloko vado Lucieno Bouchardo įsijungimas į provincinio parlamento rinkiminį vėjų. Jis ir jo Kvebeko bloko grupė yra išrinkti į Kanados parlamentą ir ten laikomi oficialia opozicija. Jie dabar stengiasi gelbėti krintanti Kvebeko partijos ir jos vado J. Parizeau populiarumą. J. Bouchardas teigia, kad Kvebeko partijai pirmiausia reikia laimėti provincinio parla-

mento rinkimus ir tik vėliau imtis referendumo Kvebeko atskyrimui nuo Kanados. Provincinės Kvebeko partijos vadovas J. Parizeau daugiausia vis dar kalba apie Kvebeko nepriklausomybę. Tad daug kam atrodo, kad tarp jo ir L. Bouchardo yra iškilių separatistinės taktikos nesutarimų.

I rinkiminį Kvebeko partijos vėjų L. Bouchardas bando įjungti ir Kanados ministerį pirm. J. Chretieną. Mat tada rinkiminiame vėjuje iškiltų separatistams palankesnių temų. Tačiau Kanados liberalų ministeris pirm. J. Chretienas nežada dalyvauti Kvebeko parlamento rinkimų vėjuje ir ginti premjero D. Johnsono. Pasak jo, patys kvebekiečiai sugebės išvengti rizikingų pikių.

J. Bouchardas rinkiminiame Kvebeko parlamento vėjuje norėtų matyti ir buvusį Kanados liberalų ministerį pirm. P. E. Trudeau. Esą reiktų išsiaiškinti 1980 m. Kvebeko referendumo jo padarytus padarinius. Mat tada P. E. Trudeau kalbėjo apie federalizmo atnaujinimą, kurio dėka konstitucijos reformon buvo įjungtos visos provincijos, išskyrus Kvebeką. V. Kst.

A+JA

JOANAI RŪTAI VAKARAITEI-GUSZ

po staigos ir sunkios ligos mirus Delhi, Ont., nuoširdi užuojauta velionės vyrui JIM GUSZ, mamai LIDIJAI VAKARIENEI, seserims MARGARITAI, ANITAI, broliams JONUI, ALFREDUI ir jų šeimoms; tetai RŪTAI URBANAVIČIENEI ir jos šeimai –

Petras ir Zuzana Jonikai

PADĖKA

A. a. JONUI JUZĖNUI

mirus, nuoširdžiai dėkojame kun. V. Volertui už maldas prie karsto ir palydėjimą į kapines.

Labai aciū visiems už užrašytas Mišias ir maldose prisiminusiems mūsų dėdę laidotuvių koplyčioje ir palydint į kapines; aciū karsto nešėjams, mieloms ponioms už skanius pyragus, J. Gurklienei už paruoštus pusryčius.

Visiems labai dėkingi –

*Pranas Juzėnas
Viktoras Juzėnas ir šeima*

PADĖKA

A. a. VALERIJA ANYSIENEI,

mūsų mylimai mamytei išėjus amžinybėn, reiškiamė nuoširdžią padėką visiems, dalyvavusiems budėtuvsė ir gedulinėse pamaldose Toronto ev.liut. Išganytojo šventovėje ir palydėjusiems velionę į amžino poilsio vietą Anapilyje.

Esame dėkingi gerb. kunigams Algimantui Žilinskui ir Povilui Diliui už laidojimo apeigas, Petruį Šturmui už vargonavimą ir mūsų jauniems bičiuliams už karsto nešimą. Dėkojame Mažosios Lietuvos moterų draugijai ir Išganytojo parapijos moterų draugijai už gėles ir pyragus, Monikai Povilaitienei, Ievai Adomavičienei ir Erikai Dilytei-Brooks už mielus atsisveikinimo žodžius Anapilio salėje, B. Stanulienėi už pietus. Didelis aciū Angelikai Sungailienei už jautrų nekrolgą "Tėviškės žiburiuose". Dėkojame A. Sungailienei, M. Povilaitienei ir E. Bartminui už aukų rinkimą ir jų paskirstymą.

Esame dėkingi giminėms ir draugams, suvažiavusiems iš tolimų vietovių, ir visiems, mus parėmusiems savo dalyvavimu, užuojautomis, puikiomis gėlėmis ir dosniomis aukomis Sibiro tremtinių-politinių kalinių fondui, Mažosios Lietuvos fondai ir kt. Jūs atnešėt šilumą, kurią mes jautėme. Mums, Toronte nebegyvenantiems, tai suteikė didelę dvasinę paramą.

*Grazina ir Julius Slavėnai,
Paulius Slavėnas, Buffalo, NY.
Jurgis ir Dalia Anyšai, Čikaga*

Dainų šventės savaitė sostinėje

(Atkelta iš 1-mo psl.)

gintaras (ak, kas per dirbiniai – nuo skaidraus, skaidraus iki tamsaus, kone juodo), linas (atsižūrėti negali suknelių, palaidinių; sako, tai paskutinė pasaulio mada...), keramika (vazos, dubenėliai, puodynės, švilpukai, varpai varpeliai), knygos (skirtos dainų šventei bei kitokios), pintinės (ai, kaip traukiančios akį, didelės, mažos). Meistrai čia pat žiedė, pynė, mezgė, nėrė...

Kiti čia pat vaišino bulvėmis su kanapėmis, sėmenimis, kastiniu, didžkukuliais, sūriais, saldžiais, džovintais, kiauilių kojomis, uodegomis, kraujiniais vėdarais, "kindziukais", riestainiais, saldainiais, namine duona, grikių bobomis, Biržų alum.

"Eini kaip per Lietuvą", pasakė sutiktas bibliotekininkystės profesorius V. Žukas. Viešpatie, kokia ji graži, švari, miela, dora! Kokia palaima ją matyti, jausti, girdėti! (Renginio – folkloro dienos – siela Vida Šatkauskienė).

Orkestrai ir jų maršai

Tą pačią dieną (VII.7), kai šventės iškilmės vyko istoriniame lopšyje Kaune, į Savivaldybės aikštę Vilniuje žygiavo pučiamųjų orkestrai. Miesto viduryje, nedidelėje aikštėje, kur visai neseniai tebestovėjo generolo Černiachovskio skulptūra, jų atžygiavo dešimt – iš Vilniaus ("Trimitas"), Vidaus reikalų ministerijos, 7-os vidurinės mokyklos), Panevėžio, Plungės, Telšio, Kybartų, Kauno. Anot šmaikštaus pranešėjo, jei būtų atžygiavę visi – o jų 51 – neatlaikytų Savivaldybės rūmai, "Bingo" salonas...

Dešimtukas atliko daugiausia maršų karaliaus Broniaus Jonušo priekškarinius maršus: "Gaudžia trimitai", "Petys į petį", "Ramovėnai žengia" ir kt. Kelte kėlė širdį, dvasių tų gaudžiančių trimitų, žengiančių ramovėnų taktas, ritmas. Mačiau kaip mergaitukės lingavo visu kūnu, mosavo iškeluosi rankas, nenustygo vietoje. Suvargęs vyriškis su nuklupusiais, dulkinais batais, prispaudęs duonos puskepalį prie šlaunies, stovėjo, žiūrėjo, klausėsi, puskepalį pakėlė aukščiau prie krūtinės, prie širdies...

Prisimintas maršų kūrėjas

Pavakare po šimtametėm, žydinčiom liepom, po padange su švytruojančiom kregždėm įvykęs koncertas išties buvo nepakartojamas, skirtas ne tik šventei. Pasirinktais dalykais orkestrai pagerbė B. Jonušo, prieš karą reprezentacinio Lietuvos policijos orkestro vadovo, 95-ąsias gimimo metines. Kaip miela, kad tarp klausytojų, pagerbusių metines, apdovanojusių gėlėmis dirigentus, buvo nepaprastai lenkto maršų kūrėjo našlė Emilija Jonušienė, dukra Nijolė – viešnios iš Amerikos. (Dabar maršų karaliaus kūryba susidomėta užsienyje, ypač Skandinavijos šalyse; praeityje "Trimito" ji buvo atlikta ir... Kremliuje).

Tautiniai sokiai

Savaitę vainikavo du didieji renginiai: šeštadienį tautinių šokių šventė "Žalgirio" stadione (šokių dienos meno vadovė Laima Kisieliene, išsivijoje – Rita Karasiejienė), o sekmadienį – dainų šventė Vingio parke (dainų dienos meno vadovas ir vyr. dirigentas Petras Bingelis, išsivijoje – Dalia Skrinkaitė-Viskontienė).

Varšio 16 gimnazijos ansamblis, pasirošęs Dainų šventės eitynėms Vilniuje

Nuotr. M. Šmitienės

Šokių dienos programos turinys – buvome, esame, būsimė. Tą "Esame" vos nesugriovė... lietus. Ryta, 10 v., kai buvo numatyta antroji generalinė repeticija, lijo, programą teko atšaukti. Įvyko panašiai kaip prieš 70 metų, kai lietus pliaupė tie pliaupė ir šventę prisiėjo atidėti. Dabar dangus to "esame" pasigailėjo, lietus liovėsi.

Stadionas pilnut pilnutėlis ir vilniečių, ir suvažiavusių iš visos Lietuvos, kitų pasaulio šalelių. Netoli stadiono stovėjo keli juodi, žvilgantys automobiliai. Vienas – su prezidento vėliavėle. Ant stiebelio kažkas užkabino labai gražų, meniškai nupintą lauko gėlių vainiką. Pro tribūnas ateina... V. Landsbergis su žmona, apsilankiusia tautiniais drabužiais, žiūrovų pasitinkami ilgais plojimais. Prieš mane sėdi didelė, sunkaus stoto žilagalvėlė. Jos kalba jau kita, ne lietuvių kalba. Tik įjaušmas, kraujo tvinksnis atvedė jas iš tolimiausių kampelių į saulės sivilinamas, lietaus prausiamas tribūnas, į buitį, atsilikusią, neįprastą. Nulėmė noras pažiūrėti, pamatyti, išgirsti.

Senovės Lietuva

Vejoje "Saulės giesmė" – senovės Lietuvos atgarsiai (muz. V. Bartulio, pastatymas L. Kisieliene, D. Žickuvienė). Lengvai, lengvai ateina merginos, apsigobusios plevesuojančiomis skraistėmis, šoka basos apie aukurą. Labai gražūs deriniai, šokio piešiniai – kelia, žadina saulę. Ir iškilmingai, oriai atnešama ugnis, įsiliepsnoja aukuras. Tai pradžios pradžia, šaknys. O toliau – dalis, pavadinta "Supyniau pykinimą", kuri atskleidė mūsų šokio istoriją.

Pirmas scenoje šoktas lietuviškas šokis "Aguonėlė" (J. Švedo harmonizuota liaudies daina, J. Čepaitės kompozicija). Ją šoka ir jos kūrėjai, puoselėtojai (tarp jų – pirmosios šokių šventės, įvykusios Kaune 1937 m., vadovė A. Šleikienė, sugrįžusi iš Sibiro. Pykinime – ir moterų šokių fondo brangakmenis, pilnas apdovanojimus tarptautiniuose konkursuose, pakerėjęs Paryžiaus, Londono (1933, 1938) žiūrovus. Tai "Blezdingėlė", kupina švelnumo, santūrumo, taurumo.

Šokėjų gretos

Derama vieta skiriama vaikams, šokusiems "Noriu miego", "Vėdarą" ir "Šiaudų batų" (S. Einikytės kompozicijos), J. Lingio kūrybai, pavadintai "Amžių vėjai". "Raiteilių dainoj" (muz. B. Kutavičiaus) atėjo dvylika raitelių. Žirgai, žirgeliai! Visokio plauko, tarp jų obuolmušis... "Džiūgūn" (J. Švedo muzika, A. Gražulienės pastatymas) vyrai šoka taip, kad net pamanai – ne tokie jau mes iš kelmo spirti, palieję, ištižę...

Dalis, pavadinta "Šoks šeimynai šokinį", pradėta "Line-liais" (liaudies muzika ir žodžiai, pastatymas A. Rapkevičienės, V. Verkulienės). Mėlynžiedžio šokį šoka nuomtuotos, stuomeningos moterys, skrybėliuoti pagyvenę vyrai, vaikai, teigte teigdami: štai aš, broliukas, sesė, mama, tėtis, močiutė. Visi, visi kartu dirbame, džiaugiamės, šokame. Kokia prasmė!

"Tėviškės pastogėje"

Toliau dalis "Tėviškės pastogėj", kurią šoko lietuviai, atvažiavę iš JAV, Kanados, Argentinos, Australijos, Lenkijos

(apie 400). Pamatę juos, neišlaikė, pravirko dangus, gal iš džiaugsmo, gal iš gaudulio... Bet neilgai, netrukus vėl nusiblaivė. Paskutinius šokius sušoko be lietaus, linksmai, pakiliai. Iš eilės šokta "Oi, motinėle, svečiai atvažiavo" (muz. K. V. Banaičio, pastatymas R. Karasiejienės), "Pasiutpolkė" (muz. J. Švedo, pastatymas J. Lingio, R. Karasiejienės), "Pradės aušrelė aušti" (liaudies muzika, pastatymas G. Breichmanienės), "Putinėlis" (muz. B. Mūro, pastatymas G. Breichmanienės), "Per girią girelę" (muz. V. Strolis, pastatymas J. Matulaitienės), "Vakaruškos" (muz. L. Stuko, pastatymas J. Matulaitienės), "Ketvirtainis" (muz. J. Gaižausko, pastatymas M. Vaitulevičiūtės, R. Karasiejienės), "Audejėlė" (muz. A. Balčiūno, pastatymas J. Lingio, R. Karasiejienės), "Aštuonnytis" (muz. J. Švedo, pastatymas J. Lingio, R. Karasiejienės).

Šventė baigta dalimi, pavadinta "Šubatvakaris", kurią atliko visi kartu. Paskutinis dalies šokis "Suktinis". O kaip jis sukosi! Kokia judesio vienvovė, koks spalvų mirgėjimas, keičiantis tūkstantinėm eilėm per visą stadiono vėją. Nuostabu, neaprasoma! Atrodė, pagautos stebuklingo mirgėjimo, judesių ritmo, atsiplėš nuo žemės tribūnos, pakils į orą – su tom visom žilagalvėm senučiukėm... Plojimai, plojimai, plojimai. O vėjoj sukasi ir iš čia, iš namų, ir iš pasaulio kampelių. Viešpatie, kokia tu graži, didelė – Lietuva!

Žygis Vilniaus gatvėmis

Dainų šventė Vilniuje prasidėjo eiseną iš Katedros aikštės. Be jos, eisenos, ji būtų lyg pilis be bokštų...

Prie senosios varpinės delegacijos rikiavosi pagal abėcėlę, išsiranę kolonos. Jos pajudėjo lygiai 15 v., sutrimtavus "Trimitai". Priekyje – šventės ugnis, katedroje pašventinta vėliava, šventės vadovai, už jų pirmieji, kauniečiai, 1924-aisiais supę šventės lopšį, budėję prie jo. Per visą Gedimino prospektą ir toliau daugybė bėsišypšančių, mojančių, sveikinančių, ypač nuoširdžiai užsienio lietuvių delegacijų (iš kai kur jų vos po kelis – laikykites!). Kolonos sustoja prie buvusių Saugumo rūmų, ten padeda gėlių.

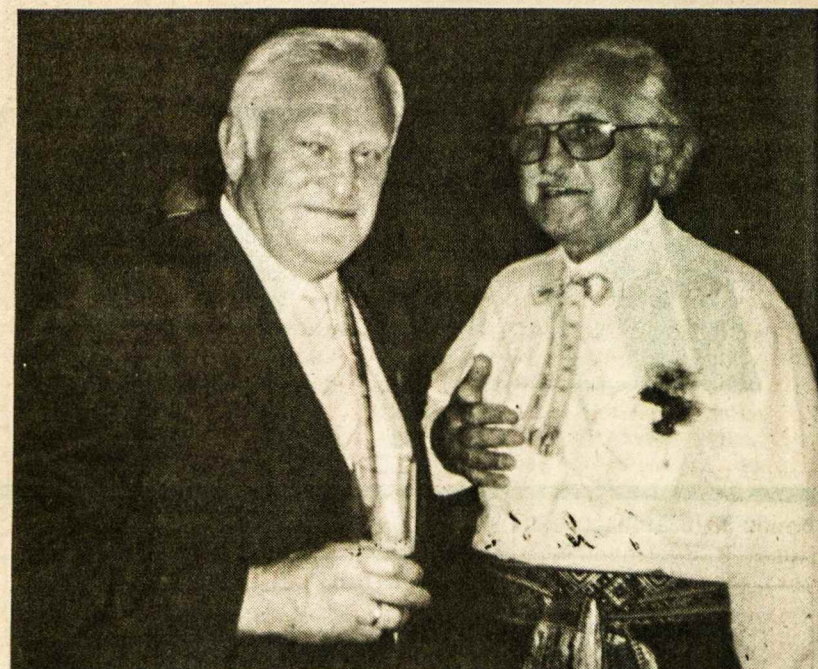
Toliau Sierakausko gatve į kalną. O saulė sivilinė sivilina. Bet pelesiškos dainuoja "Pelesos žali sodai, žali jovareliai". Neprarasdami amo, dainuoja ir Toronto "Gintaro" šokėjai, JAV lietuviai dailia vaikam saldinius. Kiek džiaugsmo! Ėjo, ėjo Lietuva kelias valandas, kol lygiai 18 v. ji visa jau buvo Vingyje. Šventės šaukiniais – "Lietuviais esame mes gimę" – paskelbiama paskutinio renginio pradžia.

Pradinės apeigos

Suliepsnoja amžinoji ugnis – deglas, estrados viduryje šventės vėliava, o pakraščiais – chorų. Dainų dienos meno vadovas Petras Bingelis apdovanojamas atgimusios Lietuvos dirigento lazdele ir nubanguoja Lietuvos himnas. Šventė "įsibėgėjo" po prezidento Algirdo Brazausko sveikinimo, baigto žodžiais "Lietuva amžinai dainuos".

Pirmiausia dainavo mišrūs Lietuvos chorai. Jie pradėjo "Malda už tėvynę" (muz. J. Dambrausko, dir. L. Januškie-nė), baigė St. Šimkaus "Oželiu" (dir. P. Gylis). Po jų už-

(Nukelta į 3-čią psl.)

Kanados lietuvių bendruomenės veikėjas J. KRISTOLAITIS Dainų šventės metu, Kūno kultūros rūmuose Kaune susitiko su Lietuvos prezidentu A. BRAZAUSKU, kuriam pasakė: "Gerbiamasis prezidentė, saugok Lietuvą!"

A+JA

JUOZUI BIRGELIUI

mirus,

sunkią netekties valandą nuoširdžiai užjaučiame žmoną JANINĄ BIRGELIENĘ ir visus artimuosius –

Našlėnai

A+JA

JUOZUI BIRGELIUI

užbaigus sunkią šios žemės kelionę,

skausmo prislėgtą žmoną JANINĄ bei artimuosius giliai užjaučiame ir drauge liūdime –

Danutė, Aleksas ir Linda Keršiai

A+JA

MIELAI SESUTEI

BRONISLAVAI BOTYRIENEI

Lietuvoje mirus,

brolių šaulių JUOŽĄ KRISTOLAITĮ nuoširdžiai užjaučiame –

DLK Algirdo šaulių kuopos valdyba

A+JA

BRANGIAI SESUTEI

BRONEI KRIŠTOLAITYTEI-BOTYRIENEI

iškeliavus amžinybėn,

jos brolių JUOŽĄ KRISTOLAITĮ su šeima nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime –

Hamiltono Aušros Vartų parapijos choras

A+JA

JOZEFINAI KRUNIENEI

mirus Lietuvoje,

jos sesutę BRONĘ SKVERECKIENĘ liūdesio valandoje nuoširdžiai užjaučiame ir kartu

liūdime –

O. Z. Dziemionai

E. Šimaitienė

A. Gedminienė

S. Sirtautienė

J. J. Kamaičiai

J. Vainauskienė

S. Kalvaitienė

J. Juozaitienė

A. Mikšienė

A. Žemaitytė

H. Petkūnienė

D. Žemaitienė

Hamilton, Ontario

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDA!

Iki šiol šis fondas išleido per 1,100,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neliečiamas, tiktai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

FONDO TIKSLAS – LIETUVYBĖS IŠLAIKYMAS

Dainų šventės savaitė...

(Atkelta iš 2-ro psl.)

traukia užsienio lietuvių chorai. Spauldoje nurodoma 19 dainų. Dar niekuomet neatlikta tiek užsienio lietuvių kompozitorių sukurtų dainų, kaip šioje šventėje, niekuomet tiek užsienio lietuvių dirigentų nestovėjo Vingyje. (Tai Gražina Burokaitė-Pranauskienė iš Australijos, Rita Čyvaitė-Kliorienė, Viktoras Ralys, Faustas Strolia iš JAV, minėtoji Dalia Viskontienė, Nijolė Purnaitė-Benotienė, Jonas Govėdas iš Kanados).

Dainavo keturias valandas

Ilgai, labai ilgai – net 4 val. – truko dainavimas. Po užsienio lietuvių dainavo vyrų, vyrų ir berniukų, moterų, vaikų, vaikų ir merginų, jaunimo chorai, o pabaigoje – jungtinis choras. Kaip didingai plaukė, iškilo „Šiaurės pašvaistė“ (S. Sodeikos muz., B. Brazdžio ž., dir. R. Kliorienė), su kuriu įsijautimu vaikai plojo, lingavo, dainuodami „Senas mašiną“ (L. Vilkončiaus muz., S. Gedos ž., dir. K. Plančiūnas), nubangavo paskutinės dainos „Kur bėga Šešupė“ (Č. Sasnauskos muz., Maironio ž., dir. P. Bingelis) eilutes.

Ir klausytojus (įsikūrusius taip patogiai ant žolės, miške, ant suolų), ir atlikėjus estradoje veikė pailsusio nuo saulės pavakario nuotaika, apglėbė jos švelnios spalvos ir nešė jausmas, supratimas – dar esam, dar būsim... kol dainuosim.

Kiti renginiai

Liepos 10 d. pavakary įvykęs renginys baigėsi, o su juo XIV mūsų dainų, sykiu pirmoji Pasaulio lietuvių dainų šventė, sutraukusi 27.000 dalyvių (iš 10 užsienio šalių – JAV, Kanados, Argentinos, Australijos, Lenkijos, Latvijos, Ukrainos, Rusijos, Gudijos; dainininkų ir šokėjų atvyko apie 1100).

Dar būtų galima daug ką pridurti: šventės išvakarėse vadovus priėmė respublikos prezidentas A. Brazauskas ir įteikė apeiginius šventės ženklus; operos ir baletu teatre įvyko simfoninės ir chorinės muzikos vakaras, o Kalnų parke – ansamblių vakaras, į kurią atėjusio prezidento su šeima bilietus patikrino ir „Respublikos“ korespondentas, bet piktnaudžiavimo tarnybė padėtim nenustatė... Šv. Jono šventovėje buvo atminimo valanda, skirta laisvės aukoms ir didvyriams, valstybės ir kultūros patriarchams.

Geriausią savaitės renginių bus aptarę, įvertinę pirmadienį (VII.11) įvykusios konferencijos dalyviai, šeimininkai ir svečiai. Antai kultūros ministeris D. Trinkūnas, pabrėžęs šventės reikšmingumą – pirmą kartą į ją sostinėje Vilniuje susirinko po visą pasaulį išsisklaidę lietuviai. Jis pasidžiaugė gamtos malone, leidusia ir šokti (tai kas, kad truputėlį užsieniečius pašlaktė...), ir dainuoti, atsi-prašė už nemandagų, nekulturną atsiliepimą apie išeivijos chorų lygį, pasakytą kažkokio

neprausturnio choro vadovo, priėjusio prie televizijos.

Užbaigiant

Meno vadovas ir vyr. dirigentas P. Bingelis apibendrinio trumpai: „Šventė praėjo, ją matėt. Vienas būdas išlaikyti lietuvių – daina“. Toliau atkreipė dėmesį į chorų amžių, sudarantį pavojų lietuvių, todėl ragino: „Reikia ne kalbėti, o daryti, daryti tuoj pat, pradėti nuo mokyklos. Kai pradės dainuoti mokykla, bus išgelbėta Lietuva“.

Lietuvos liaudies centro direktorius J. Mikutavičius pabaigoje labai nuosirdžiai dėkoja visiem („visai Lietuvai“) „už rūpestį, globą, lietuvišką širdį“. Atsisveikina „iki kito susitikimo“.

Svečiai nustebe, sužavėti, dėkingi, ypač už bendrumą, neišskyrimą, visą bendravimą. Antai A. Laukaitis, Australijos lietuvių fizinio auklėjimo sąjungos valdybos pirmininkas sakė: „Didžiausias įspūdis – žmonių gausybė. Tiesiog sužavėtas, matydamas tiek gražių, jaunų veidų, tiek dainuojančių ir šokančių jaunų žmonių“. M. Norkevičienė iš Argentinos choro „Žarijos“: „Mums viskas labai patiko, labai gražiai mus priėmė. Ši šventė mums didelis džiaugsmas“.

R. Kezys iš Niujorko, Apreikimo parapijos choro pirmininkas: „Į šventę atvežiau 115 žmonių (...) galėję jų būti dėsim tūkstančių. Bet labai neigiamas Amerikos lietuvių nusistatymas Lietuvos atžvilgiu (...) Tiesiog pritrenkiantis vaizdas šokių dienėje (...) tiems, kuriems lietuvių atslidaus tako, kurie neturi tvirtos jos pagrindo, reikia ateiti čia ir viską pamatyti – jie tikrai pasijutę stipresni, norėtų būti drauge su Lietuva“.

V. Vasaitienė, Pasaulio lietuvių bendruomenės vicepirmininkė: „Ši šventė mūsų, atvykusių akimis, yra nuostabus renginys“. Esą renginiai truko visą savaitę, jie „vienas už kitą įdomesni. To pas mus nėra buvę. Išeivijos lietuvių pritrėnkė šventės dalyvių skaičius ir organizatorių sugebėjimas tuos 27.000 žmonių valdyti“.

D. Skrinkaitė-Viskontienė, išeivijos meno vadovė: „Sugrįžtam džiaugtis, kad net po penkiasdešimties metų jūs mūsų laukiate ir, priglaudę prie savęs, kviečiate kartu dainos sparnais pakilti (...) Nuostabi šventė! Esame labai labai patenkinti. Labai gaila tų, kurie norėjo atvažiuoti ir neatvažiavo. Repertuaras puikiai parinktas“.

Pabaigoje norėtųsi viską apibendrinti kaimyno, Lundo universiteto (Švedija) profesoiaus žodžiais: „Viskas fantastiška, nuotaika taip pat fantastiška, tokia draugiška, nepaprasta, gyvuojanti tarp tūkstančių“. Pamąsto apie Švedų chorą, kurių turi nemažai, bet tokios Dainų šventės (pasako lietuviškai) neturi. Matyt dėl to, kad seniai yra nepriklausomi“.

PASAULIO LIETUVIŲ DAINŲ ŠVENTĖ Kaune pradedant. Eitynės į Dainų slėnį. Nuotraukoje – Toronto volungiečiai

Ar ne laikas baigti?

Triukšmas dėl „Lietuvos kovų ir kančių istorijos“ pirmojo leidinio „Lietuvos gyventojų trėmimai 1941, 1945-1952 m. Dokumentų rinkinys“

DR. ALFONSAS EIDINTAS

Šias polemines pastabas rašau ne kaip Lietuvos valstybės preigūnas, o kaip žmogus ir istorikas, jaučias savo pilietinę pareigą pasisakyti mūsų visuomenei rūpimais klausimais. Turiu galvoje triukšmą ir aistrų sukėlusį „Kovų ir kančių“ pirmojo leidinio išleidimą Lietuvoje. Kovingieji tautos publicistai, viningieji pasmerkę istorikų aplaidumą ir leidėjų skubotumą paruošiant šį leidinį jau nebeadaug randa savo straipsniams ar kolektyviniams pasmerkimams naujų momentų arba net pikantiškų intrigų. Politikai, padarę kritinius pareiškimus, laiko savo pareigą atlikti. Leidėjai ir istorikai viešai prisipažino suklydę ir pažadėjo tas klaidas ištaisyti. Galima būtų toje kančių diskusijoje dėti tašką, tačiau prieš jį padedant, norėčiau supažindinti skaitytoją su kai kuriais savo apmąstymais šia tema bei techninėmis šio leidinio pasirodymo aplinkybėmis.

Taigi, kas iš tikrųjų atsitiko?

1. Visuomenėje kilo natūralus klausimas – ar galima pasitikėti istorikais, rašiusiais komunistines knygas ir besivadovavusiais komunistine ideologija? Taip JAV LB net išspausdino ankstyvą perspėjimą, jog šiam projektui nepritaria, nes jam kviesti vadovauti istorikai būvę kompartijos nariai. Pasirodžius

pirmajam leidiniui, kai kuriems skaitytojams kilo įtarimas, ar dr. H. Šadžius ir prof. V. Kašauskienė nesufalsifikavo dokumentų ir ar neišspausdino jau iš anksto KGB sufalsifikuotus dokumentus? Prof. J. Juzeliūnas tai paneigė savo straipsnyje „Lietuvos aide“, paneigė tai ir patys istorikai Lietuvos spaudoje. Taigi išspausdinti dokumentai nėra falsifikatai, kol kas nors neįrodė priešingai. To kol kas nepavyko padaryti net išeivijos gerbiama istorikui J. Dainauskiui.

2. Dokumentų leidinys sukėlė pasipiktinimą, nes, ypač užsienio lietuviui, 50 metų gyvenę Vakaruose, negalėjo pilnai žinoti, kokia klatinga ir ciniška buvo sovietinio teroro mašina. NKVD (KGB) dokumentuose apie Lietuvos gyventojų trėmimus į Sibirą užsienio lietuviui, matyt, tikėjosi rasti tik kraują ir kančias. Todėl, perskačius dokumentus, kuriuose enkavedistai savo žiaurų terorą piešia vos ne kaip humanistinę akciją, išeiviją ištiko stabas, pasireiškęs neadekvačiais veiksmais ir vertinimais. Tuo būdu yra visiškai aišku, kad visuomenė dar nėra pasiruošusi skaityti enkavedistų dokumentus. Tokią pat nuomonę pokalbyje su manimi išsakė ir žinomas JAV politikas bei politologas, Baltijos valstybių bičiulis ir geras situacijos išeivijoje bei Lietuvoje žinovas Paul Goble, pasakęs: „Sovietinis režimas sugadino

Tremtinių nuosavybę - okupantų palikuonims?

Atgauti savo tėvų nuosavybę dabartinėje Lietuvoje tebėra sunki užduotis

ANTANINA GARMUTĖ, Kaunas

Seniau, išgirdę žodžius „tikras lietuvis“, nesusimąstydavome, kodėl taip sakoma. Bet jau mūsų senoliai žinojo, kad lietuvis lietuviui nelygus. O filosofas Imanuelis Kantas sakė, jog lietuvių tauta yra gero, kai susimaišiusi su slavais ir turi kai kurių jiems būdingų neigiamų bruožų.

Todėl nenuostabu, kad mūsų tautos naikintojai šiandien tebėra laisvi, laisvės kovotojai vėl vadinami „banditais“, o nomenklatura šviti visomis aukso amžiaus spalvomis. Jiems kas, kad pusę mūsų tautos nusiaubė raudonasis maras. Sibire atsidūrę tremtiniai neteko visko, dažnai ir gyvybės. Okupantų tarnai – komunistai bei tautos naikintojai – sribai ir jų palikuonys Stalino saulėje vartėsi kaip inkstai taukuose.

Okupacinis režimas skirstė lietuvių ir „savus“ ir „svetimus“, kuriais tapo ir didžioji dauguma pasitraukusiųjų nuo prievartos ir teroro. Beje, lietuvių – Vakarų tremtiniai nepersikrištijo į anglos, vokiečius, prancūzus. Net priėmę tų šalių pilietybės jie negavo jokių privilegijų prieš vietos gyventojus. Aišku, nepretendavo į jų nuosavybę, o viską įsi-

gyvenimą daugeliui žmonių. Jiems dar anksti skaityti tokius dokumentus, jiems reikia paprasčiausiai aiškinti, koks tai buvo režimas ir kiek jo veiksmai skyrėsi nuo oficialiosios propagandos“. Atsižvelgiant į tai, sudarytojams juo labiau reikėjo komentuoti ir išaiškinti kiekvieną dokumentą ir NKVD (KGB) naudojamos terminus.

3. To nepadarė kilo dėsningas pasipiktinimas, kam reikėjo išleisti tokią knygą, kuri ir pasaulyje gali būti suprasta, kad jokio sovietinio teroro Lietuvoje, pasirodo, nebuvo. Tas pasipiktinimas nukrypo prieš Lietuvos istorikus ir asmeniškai PLB valdybos pirmininką B. Nainį, kaip projekto sumanytoją ir leidėją bei iš dalies prieš pačią PLB valdybą. Žmonės daugelyje laiškų ir pasisakymų kritikavo sudarytojų ir leidėjų klaidas, neapsižiūrėjimą, skubotumą. Nuosirdžiausiai man apie tai Čikagoje pasakė ponias J. Damušienė: „Žinokite, mumis yra skaudu“. Tas nuosirdus pasakymas yra būdingas visiems, kas tik skaitė dokumentų rinkinį.

4. Tačiau greitai, šalia nuosirdaus skausmo, pasirodė ir specialiai užsakyti straipsniai, kurių autoriai jau gana perdėtai puolė istorikus, ypač B. Nainį. Ilgametis Bendruomenės veikėjas, darbštus žmogus B. Nainys buvo tuose straipsniuose dirbtinai juodinamas ir niekinamas. Pavadinti šį garbingą žmogų KGB agentu reikia turėti ne tik laikią fantaziją, bet ir pikty kėslių. Dėl savo kietoko charakterio (Nukelta į 6-tą psl.)

gijo savo prakaitu, protu, sunkiu darbu.

Kitai susiklostė reikalai Lietuvoje. Skaitau pvz. Kauno mero A. Račkausko raštą, kuriuo pranešama, jog darbo tvarka bus svarstomas mano teisių atstatymas į vieną butą (nr. 3) mano tėvų name. Mat ten mirė fiktyviai prregistruotas žmogus (gyvena ten betgi jo motina, tad vilties atgauti šį butą praktiškai nenusimato). Rašte pranešama, jog su kito buto (nr. 4) nuomininku D. Ščedrinu sudaryta nuomos sutartis. Nė žodžiu neužsimenama apie tai, jog Ščedrinas tame bute negyvena, ir butas eilę metų tuščias. Ne tai svarbiausia!

... O svarbiausieji faktai gyvi mano atmintyje.

Per Lietuvą antrą kartą nudundėjo frontas. Vieną okupantą pakeitė kitas. Raudonųjų, kaip amaro, buvo tiek daug, kad netilpo kareivinėse. Pasklido pas gyventojus. Į mūsų namą Kaune, Birutės gatvėje, taip pat įsibrovė ginkluoti, tvoskiantys prakaitu ir degtine, įžulūs, kariškiečiai. Vieną popietę, jau vakarėjant, kareiviai atlydėjo ir dvi „fronto drauges“ (lietuvių jas vadindavo katiušomis). Išlaužė buto 4 nr. duris, ten buvusius žmones išmetė į gatvę. Taip gavome dvi kaimynes – seseris Ščedrinas. Viena jų buvo apsi-rungusi kariškai, su piliote ir automatu per pečius. Su savi-mi jos atsivedė „fronto vaiką“ – gal 2-3 metų išblykšusį berniuką Leonidą. Štai jo sūnus po kelių dešimtmečių savo pase jau išrašys tautybę „lietuvis“. Negana to, šis okupantų palikuonis, nors ir turėdamas nuosavybę, kaip 5-81 ir negyvendamas jau seniai tuščiam minėtame 4 nr., pretenduoja į mano nuosavybę!

Slibinai jo pusėje. Jie gina okupantų palikuonių, o ne tamentinių paveldėtojų teises.

Ar ne keistai skamba kalbos, kad lietuvis lietuviui į gerkle kimba? Prie ko čia „lietuviui“? Pažvelkite, kokio medžio ir kokios šaknys...

Slibinams-okupantas aukščiau už tremtinį, kuris vis dar antrarušis žmogus. Ir net ne-

klauskite kodėl, nes mūsų valstybė, deja, dar ne teisinė...

Lietuvoje okupantai tampa tautine mažuma. Pusvelčiui įsigiję butus, sodus, garažus, visa tai parduoda už dolerius. O jeigu jau teikiasi išvykti iš mūsų krašto, tai ne apskyrė ir ne kojas „bintais“ apsvyniojė, kaip kadaise atvyko. Štai atvažiavusi į Panemunę su terbele N.S., išvykusi iš Lietuvos kažkur Kalugoje nusipirko gerą namą, garažą ir dar butą sūniui.

Neseniai 1994 m. birželio 15 d. Rusijoje mano įduka Giedrė pagimdė antrą sūnelį, Manto broliuką. Galima neabejoti „sparnuota“ fraze, kad juos „priglaus motina Rusija“. O kodėl priglausti negali motina Lietuva?

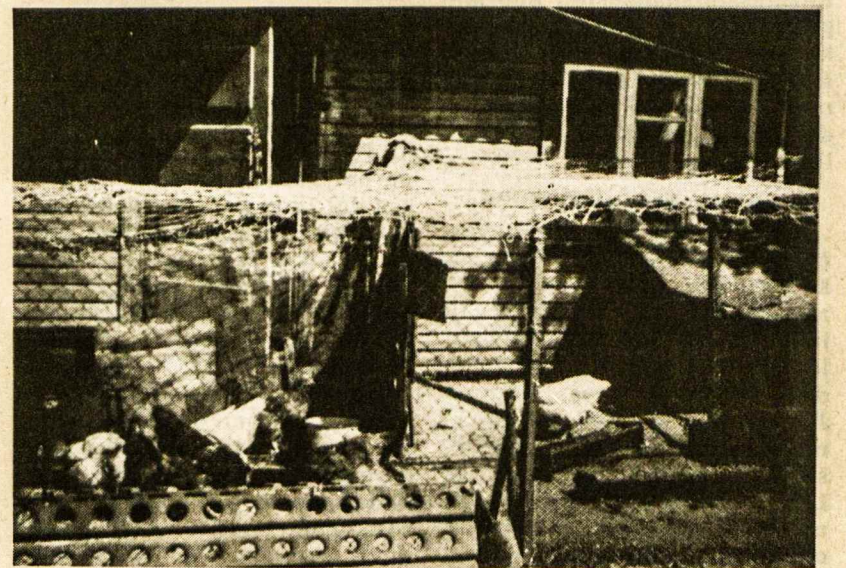
Lietuvą slibinai saugo nuo lietuvių, čia šimtmečiais gyvenusių, audrų svetur išblokštų. Kaipgi išleis Mantą su broliuku į „savo“ tuščią butą toks „lietuvis“ D. Ščedrinas? Arba, sakysim, „būsimosios benamės“, kurių butą matote nuotraukoje. Mat, su švitus pavasario saulei, mano nuosavybės valdoje atsivėrė „sovietinio pogrindžio“ durys ir langai – į kiemą pasipylė baltų, raių ir kanapėtų vištų pulkas. Nete-kau ano: normalus butas (jame gyveno p. Seikauskas su šeima) paverstas vištide!

Susipažink, pasaui, su raudonųjų išradinumu ir slibinų atkaklumu, ginant okupantų nusavintą nekilnojamąjį turtą! Užimtas jis. Užpildytas ir mirusiomis sieloms, ir kuo tik nori, ginamas kokiais tik įmanoma raštais. Atsirašinėjimai. Juo toliau, juo gražiau.

Tačiau šiandien tebebildantys Lietuvos absurdiškos knygos lapus pamiršta, jog šio nežmoniško chaoso vandenynė, kaip veidrodėje, išlieka atspindintys ir jų pačių vardai. Pagal priežodį – „velnias suriša ta pačia virvele“ ir slibinus, ir jiems tarnaujančius.

... O gyvenimas teka kaip sraunus upokšnis per žalią gyvybingą girią. Ateitis visada priklauso tik šviesai ir tiesai. Šventi – mūsų himno žodžiai.

• Auka bei talka lietuviškai spaudai – parama savajai tautai.

Pavasari į dienos šviesą išėjo ir „būsimosios benamės“ iš buto, paversto vištide, sovietų nacionalizuotame name Kaune, Birutės g. 32

Nuotr. A. Garmutės

NORDLAND EXPRESS

Nemokamas siuntinių paėmimas

Toronte ir apylinkėse susitarus tel. **535-5000**

Hamiltone ir apylinkėse kiekvieną pirmadienį susitarus tel. **1-800-561-3113**

(Tuščias dėžes galite nusipirkti „Talka“ kredito kooperatyve, 830 Main St. East)

Wasagoje, Collingwoode, Barrie kiekvieną pirmąjį mėnesio sekmadienį, skambinti tel. **1-800-561-3113**

Windsore, Londone, Delhi kiekvieną antrąjį mėnesio sekmadienį, skambinti tel. **1-800-561-3113**

St. Catharines, Wellande, Niagaroje kiekvieną trečiąjį mėnesio sekmadienį skambinti tel. **1-800-561-3113**

Standartiniai maisto siuntiniai

Nordland Express siūlo jums įvairaus maisto siuntinius, pristatomus per dvi savaites. Skambinkite mums dėl kainoraščio.

Nordland Express 1650 Bloor Street West, Toronto, Canada M6P 4A8. Darbo valandos: 8 val. ryto iki 8 val. vakaro visomis dienomis, išskyrus sekmadienius.

Skyrius: 164 Willowdale Avenue, North York, Ontario

(9 val. ryto iki 6 val. vak. nuo pirmadienio iki penktadienio).

Už pietinės Ontario provincijos ribų

Mes jums siūlome naudotis greitu ir nebrangiu U.P.S. (United Parcel Service) patarnavimu siunčiant savo siuntinius į mūsų sandėlius.

Telefono Skambinkite
apylinkių numeriai:
U.P.S.
416, 519, 705 **1-800-668-7100**
613, 514 **1-800-465-2876**
403, 604 **1-800-665-2781**

Kainos

Laivu iš Toronto siuntiniai išvežami kas antrą trečiądienį. Siuntinio kainos yra **\$7.50** už kubinę pėdą, plus \$15 pristatymas, bet kur Lietuvoje (iki 55 kg arba 120 svarų).
Lėktuvu iš Toronto siuntiniai išvežami kiekvieną šeštadienį 10 v.r. Kaina už kg **\$4.25** plus \$15 už pristatymą bet kur Lietuvoje.

DABAR perkelkite JAV ar Kanados dolerius į Lietuvą čekiu ar pinigine perlaida

Nordland Express perduoda pinigus – greitai ir saugiai – tiesiai gavėjui ir gauna iš jo perdavimo patvirtinimą. Perkėlimo mokestis – tik 4% plus \$15 už pristatymą.

	JAV dol.	Kan. dol.
Perkėlimo suma		
Perkėlimo mokestis - 4%		
Pristatymas	12.00.	15.00.
Viso		
Siuntėjas:	Gavėjas:	
.....		
.....		
.....		
Tel:	Tel:	

Išrašykite čekį ar piniginę perlaidą **Nordland Express** vardu ir siųskite:

Nordland Express, 1650 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 4A8.

Daugiau informacijų gausite paskambinę tel. (416) 535-5000, FAX (416) 535-5001.

Dr. Gina J. Ginčauskaitė optometristė

1551 Bloor Street West, Toronto, Ont. M6P 1A5 (prie Lietuvių namų)

Prima pacientus pagal susitarimą

Telefonas 532-7115
Susitarus priima pacientus ir vakarais

Turner & Porter laidotuvių namai

436 Roncesvalles Ave, Toronto 3, Ont. Tel. 533-7954

Turner & Porter

LAISVOJE TĖVYNĖJE

ŽVEJŲ DRAUGIJA

Pajūrio žvejų draugiją įsteigė penkiolikos Klaipėdos, Palangos, Šventosios, Neringos ir Karklės žvejybos imonių savininkai. Jos prezidentu buvo išrinktas Lietuvos ir Lenkijos bendros "Kurto" įmonės direktorius A. Aušra Klaipėdoje, tarybos pirmininku — prekybos įmonės Palangoje savininkas S. Žulkas.

LIETUVIŠKOJI FAZANIENA

Kai Rygoje lankėsi JAV prez. B. Clintonas ir ten susitiko su Baltijos respublikų prezidentais, latviai svečiai iš Vašingtono nutarė pavašinti fazanieną. Tada paaiškėjo, kad Latvija fazanų neturi, kad jų nėra ir Estijoje. Tad Latvijos respublikos reprezentacinis restoranas "Ridzenē" kreipėsi į Vilniaus medžiotojų klubą "Rex", fazanikus auginantį Kaišiadorių rajono Lankysfas fazanyne. Keturių prezidentų pietų stalui buvo nusiųsti šeši Lietuvoje išauginti fazanai. Šiemet Vilniaus medžiotojų klubas "Rex", vadovaujamas Alfonso Matuševičiaus, savo fazanyną iš Lenkijos parsivežė pusantro tukstancio fazanukų. Iki rudens ten išauginti fazanai bus paleisti "Rex" klubo medžioklių plotuose.

KARŠTA IR SAUSA VASARA

Lietuva šią vasarą susilaukė sausos ir karštos vasaros. Pietinėje dalyje lietaus nebuvo nuo birželio 23 d. Tad nenuostabu, kad liepos antrajame dešimtmetyje vidurdienio temperatūra daug kur Lietuvoje buvo pasiekusi daugiau kaip 30 laipsnių. Sausra padarė daug žalos žiemkenciams, vasarinėms grūdėms kultūroms, linams ir kukurūzams. Išdėgė beveik pusę ganyklių. Gyvulius kai kuriose vietovėse teko šerti jau žiemai nupjautu šien. Vyto ir džiūvo bulvės, temperatūra 10 cm gylyje pakilus iki 24-26 laipsnių. Karščiai paveikė ir Lietuvos gyvates, dažniau pradėjusias kandžioti žmones. Žurnalistei H. Valickaitėi, grėbusiai šieną širvintų rajone, gyvatė įkando kojon net du kartus. Ligoninėse gyvatių įkastiems asmenims gydyti trūksta vaistų. Juos jie patys turi nusipirkti vaistinėse. Guodžiamasi, kad Lietuvoje yra tik viena angimi vadinama nuodingų gyvatių rūšis. Pasak zoologijos prof. R. Kazlausko, suaugusieji nuo angies įkandimo nemiršta, o vaikai mirtinumas siekia porą nuo šimčių. Gyvatės pačios žmonių nepuola, bet jos ginsai ir kada, kai jas palietė ar ant jų užlipi koka.

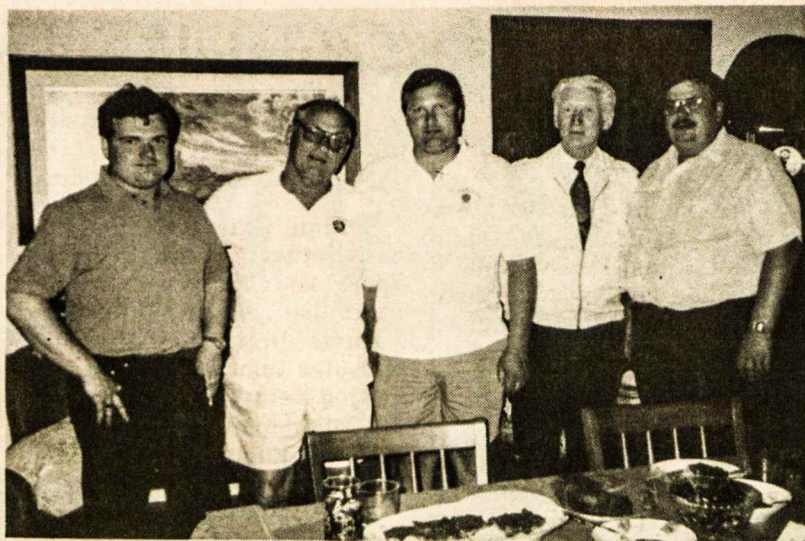
SKRYDIS APLINK EUROPA

Brigados gen. Antano Gustaičio (1898-1941), "ANBO" lėktuvų konstruktoriaus ir Lietuvos karo aviacijos vado, gimtąją Obelienę dabartiniame Marijampolės rajone liepos 16 d. aplankė daug svečių iš visos Lietuvos. Jie ten atvyko paminėti istorinio skrydžio aplink Europą šešiasdešimtmečio sukakties. Tą Lietuvos karo aviacijos lakūnų skrydį trimis "ANBO IV" suorganizavo ir jam 1934 m. birželio 25 — liepos 19 d.d. vadovavo pats A. Gustaitis. Su juo tada skrido karo lakūnai J. Na-

mikas, J. Liorentas, R. Marcinus, J. Mikėnas ir K. Rimkevičius. Kaune pradėta ir sėkmingai baigtame beveik 10.000 km skrydyje aplankyta šešiolika Europos miestų — Stockholm, Kopenhaga, Amsterdamas, Briuselis, Londonas, Paryžius, Marselis, Roma, Undinė, Viena, Praha, Budapeštas, Bukareštas, Kijevas, Maskva ir Velikiye Luki. Švėntė tapęs istorinės suakties minėjimas buvo pradėtas klebono kun. A. Deltuvos Sasnavos šventovėje atnašautomis Mišiomis. Pagrindinė minėjimo dalis įvyko Obelienėje. A. Gustaičiui atminimui ten pastatyta paminklinė akmenų atidengtas senas Lietuvos lakūnas V. Ašmenskas. Velionies pėdsakai nutruko Maskvoje. Ten rastas tik A. Gustaičiui paskirtos mirties baismės užregistruotas įvykimas 1941 m. spalio 16 d. Prie paminklinio akmens kalbėjo Marijampolės rajono tarybos pirm. A. Rimas, Lietuvos kariuomenės oro pajėgų delegacijai vadovavęs plk. J. Veselka, istorinį skrydį aptarė Lietuvos aviacijos žinovas J. Balčiūnas. Muzikinę programą atliko V. Juncvičienės vadovaujamas "Suvalkijos" choras, Igliaukos tautinių šokių ratelės, kaimiškos kapelos. Šuolius demonstravo Marijampolės parašiutininkai, aukštąjį pilotą — vilnietis lakūnas Antanas Unikauskas.

VALTELE ĮVEIKTA BALTIJA

Klaipėdietis Gintaras Paulionis, 1945 m. gimęs mašinų gamybos ir technologijos inžinierius, pirmą kartą Lietuvos jūreivystės istorijoje irklinė valtele perplaukė Baltijos jūrą. Kelionę pradėjęs antrojejo birželio pusėje, jis iš Klaipėdos per keturiolika parų nuplaukė 360 kilometrų į Karlskronos uostą pietinėje Švedijoje. Porą dienų jam teko pasigalinėti su audra, valtelę nuvežusi prie Vyslos žiočių Dančig įlankoje. Inž. G. Paulionis šiai kelionei pats pasigaminęs plačiadugnės penkių metrų ilgio irklinę valtelę, pasinaudodamas Niufaundlandijos žvejų domėmis vadinamų valčių brėžiniais. Pasigaminęs valtelę dūrių pavyzdžių turėjo 160 kg kečiaus balastą ir plieninį švertą. Balastas jį saugojo nuo apsivertimo, o švertas užtikrino pastovumą, sumažindamas sukinėjimąsi į šonus. Savo valtele inž. G. Paulionis pasirinko "Alfredo Jenseno" pavadinimą, pagerbdamas amerikietį keliautoją, tokiu būdu 1874 m. per 46 paras perplaukęs Atlanto vandenyną. Pirmasis inž. G. Paulionio bandymas irkliniu "Alfredu Jensenu" nuplaukti Švedijon pernai rudens buvo nesėkmingas dėl Baltijoje siautusių audrų. Šiemet dėl nepalankių gamtinių sąlygų taip pat teko atsiskirti vienos jau pradėtos kelionės. Tad inž. G. Paulionis Baltijos jūrą įveikė tik trečiuoju bandymu. Pratešdamas sėkmingą kelionę, jis planavo nuplaukti Danijai priklausančiom Bornholmo salon, Švedijos Treleborgan ir Danijos sostinė Kopenhagon, o iš jos grįžimą Klaipėdon paspartinti iškeltomis burėmis. Ten Baltijos nugalėtojo laukia žmona, trys jau užaugę vaikai ir vienas vaikaitis. V. Kst.

Hamiltono lietuvių veikėjai su svečiais iš Lietuvos. Iš kairės: L. ULBINAS — Tėvynės s-gos narys, LIUCIUS ULBINAS — TS išdininkas, VYT. NAVICKAS — Lietuvos policijos komisaras, ANTANAS LIAUKA — Tėvynės s-gos Hamiltono skyriaus pirmininkas ir KAZYS DEKSNYS — KLB Hamiltono apylinkės pirmininkas

Hamilton, Ontario

LIETUVOS VIEŠOSIOS POLICIJOS vyr. komisaras Vyt. Navickas birželio 30 d. lankėsi Hamiltone, buvo apistojęs pas p.p. Ulbinus. Svečias aplankė Tarptautinį festivalį, kuriame gražiai pasirodė "Gyvatara" ir Vilniaus folklorinis ansamblis "Ūla". Buvo priimtas Ontario provincijos policijos (OPP) įstaigose, kur jam buvo įteiktas draugystės ir bendradarbiavimo skydelis. Kanadoje V. Navickas ne pirmą kartą. Prieš dvejus metus jis čia lankėsi su dabartiniu Lietuvos policijos gen. komisaru P. Liubertu, kvietėsi Kanados policijos. Šį kartą svečią lydėjo OPP pareigūnas Vyt. Dambrauskas. Svečias taipgi susitiko su Lietuvos nepriklausomybės kūrėjais-savanoriais Stepu Ulbinu,

93 m. amžiaus, ir Stasiu Gudačiu, KLB Hamiltono apylinkės pirm. K. Deksniu ir Tėvynės sąjungos Hamiltono skyriaus pirm. A. Liauka.

LIETUVIŲ MEDŽIOTOJŲ-KLUBO LAUTOJŲ klube Giedraitis rugpjūčio 21, sekmadienį įvyks gegužės rengiama Tėvynės sąjungos Hamiltono skyriaus. Kviečiame visus lietuvius smagiai praleisti dieną nuostabią gamtą, kuri priima Lietuvos kaimą. Įėjimas nemokamas, bet aukos mielai priimamos. Bus žaidimai, rungtynės, žuvavimas, loterija, keptas paršukas ant iešmo ir kitų skanių valgių. Sekite trispalves, kurios bus iškabintos pakelėje. Informaciją teikia p. Liaukus tel. 905-574-4360.

AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS

DĖMESIO, DĖMESIO!

Pranešame, kad lietuvių kredito kooperatyvas

TALKA

rengia

GEGUŽINĘ

Giedraičio klubo sodyboje prie Caledonijos

rugpjūčio 28, sekmadienį. Pradžią 12 v. dienos.

Atvykusieji TALKOS nariai ir visi svečiai bus nemokamai vaišinami dešrelėmis ir vaisvandeniais. Vaikams bus pravedti žaidimai. Kviečiame visus nepraleisti progos ir atvykti į gegužinę.

TALKA lietuvių kredito kooperatyvo valdyba

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje,

įsikūręs nuosavuose namuose —

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6

Tel. 905-544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.

AKTYVAI PER 37 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ: kasd. pal. čekių sask. iki 4.00% santaupas 2.50% kasd. pal. taupymo s-ta .. 2.00% 90 dienų indėlius 5.50% 1 m. term. indėlius 7.00% 1 m. term. ind. mėn. pal. 6.50% 3 m. term. indėlius 7.50% 5 m. term. ind. 8.00% RRSP ir RRIF (pensijos) .. 3.00% RRSP ir RRIF 1 m. 7.00% RRSP ir RRIF ind. 3 m. 7.50% RRSP ir RRIF ind. 5 m. 8.00%

IMAME UŽ: asmenines paskolas ... 12.00% nekiln. turto pask. 1 m. 9.25%

Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas. Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2.000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$25.000.

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

choristai (10 asmenų) su vadove Dariaja Deksnyte dalyvavo Pasaulio lietuvių dainų šventės chorų pasirodymuose.

A.a. VYTAUTAS MORKŪNAS, buvęs AV parapijos choristas, savo testamente prisiminė ir apylinkės lietuviškas organizacijas, paskirdamas auką jų veiklai. Tai gražus pavyzdys. Visi Hamiltono lietuviai dėkingi velioniui.

A.a. ANTANAS ČYŽIUS, 84 m. amžiaus mirė, trumpai pasirgęs. Palaidotas šalia savo žmonos Felicijos Freeltono katalikų kapinėse.

PAGERBDAAMI ARTIMUSIUS a.a. Prano Pranskevičiaus atminimui Pagalba Lietuvos vaikams aukėjo: \$20 — E. K. Gudinskai; a.a. Onos Ščiukienės atminimui: \$50 — S. Rysanek; \$20 — J. Astas, A. Bungaldis, A. Garkūnas; \$15 — M. Renkienė; \$10 — G. Agurkienė, E. J. Mažulaičiai.

Už aukas dėkoja PLV komitetas.

PADĖKA

Nuovkus į Lietuvą dalyvauti Pasaulio lietuvių dainų šventėje, teko palaidoti Vilniuje su šeima gyvenusią ir ilgai sirgusią sesutę Bronelę Kristolaitę-Botyrinę.

Dėkoju visiems, pareiškusiems užuojautą man ir mano šeimai žodžiu bei raštu, ypač Hamiltono Aušros Vartų parapijos chorui ir jo vadovei muz. Dariajai Deksnytei, dalyvavusiai laidotuviuose ir atvežusiai AV parapijos choro vardu gražų vainiką. J. Kristolaitis

Ivairios žinios

Antrasis vilkaviškių susitikimas rengiamas 1994 m. rugsėjo 9-10 d.d. Atsišaukime nurodoma, kad niekas "nepasivins mūsų žemėje išaugusių Lietuvos ažuolų — J. Basanavičiaus, V. Kudirkos, daugių garsių poetų, menininkų, mokslininkų". Šio susitikimo reikalu kreiptis: Kraštotyros muziejus, Vytauto 83, Vilkaviškis, tel. 51-860, 51-847, 53-378.

"Respublikos varpai", nr. 2(2), kaip redakcijos skiltyje sakoma, tai laikraštis, jungiantis visų pažiūrų lietuvių, savarakiškas, jokiai grupei nepriklausantis. Redaktorius Kazimieras Petraitis kviečia ir išeivijos lietuvių bendradarbiauti. Adresas: Pramonės pr. 3-62, 3031 Kaunas, Lietuva, tel. 75-22-14.

Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjunga statydina paminklą partizanų atminimui Jonavoje. Kviečiami išeivijos lietuviai pinigine auka prie šio projekto prisidėti. Aukos priimamos Litimpeks banko Kauno skyriuje, sąskaitos nr. 1064202/700070249; arba jas siųsti tiesiog LPKT steigėjams, Laisvės al. 39, 3000 Kaunas, Lietuva.

HAMILTON TRAVEL BUREAU, 764 Barton St. E., Hamilton, Ont. Reg. 1035989. Tel. 549-4149 arba 549-4140. Sutvarkome keliones į Lietuvą ir iš Lietuvos. Besilankančioms Kanadoje duodame sveikatos draudą. Pristatome jūsų pačių sudarytus siuntinius į Lietuvą. Pervežame autobusų keleivius į Montrealį ir iš Montrealio.

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus

(Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis

Tel. 383-9026

154 Darlington Dr. Hamilton, Ontario L9C 2M3

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Išėivijos Lietuvos žurnalisto sąjungos valdybos pirm. Rūta Kleva Vidžiūnienė ruošiasi išleisti naują "Lietuvio žurnalisto" numerį. Iki vasaros pabaigos ji nori gauti visą šiam leidiniui skirtą medžiagą iš sąjungos narių. "Drauge" paskelbtame pranešime ji taipgi prašo narius pareikšti savo nuomones dėl "Lietuvio žurnalisto" leidimo. Mat tai atneša milžiniškas išlaidas.

Dienraštis "Chicago Tribune" liepos 8 d. paskelbė pranešimą apie trijų lietuvių įsivėlimą į kontrabandinę ginklų prekybą. FBI agentai suėmė tris iš Lietuvos atvykusius lietuvių — Arūną Krasauską, Henriką Maluką ir "Transpack" eksporto firmoje dirbusį Darių Stankevičių. Pirmieji du beveik už 13.000 dolerių buvo nupirkę 22 automatinis pistoletus ir du mažus Izraelio gamybos "Uzi" automatus. Juos su D. Stankevičiaus pagalba norėjo nusiųsti Lietuvon. Šios firmos vadovas yra Romanas Pukštys. Jis teigia, kad jo vadovaujama firma nėra įsijungusi nelegalion prekybon ginklais. Kaltinimas jau esąs atšauktas ir tarnautojai D. Stankevičiui. Teismo laukia A. Krasauskas ir H. Malukas, kaltinami ginklų kontrabanda.

Pedagoginis lituanistikos institutas Čikagoje mokslo metus gegužės 14 d. užbaigė absolventų vakaru Jaunimo centro didžiojoje salėje. Instituto vadovybė sudaro buvęs rektorius dr. Petras Jonikas, dabartinis rektorius dr. Jonas Račkauskas, direktorė Stasė Petersonienė ir lektorių tarybos sekr. Juozas Masilionis. Invokaciją sukalbėjo kun. Jonui Duobai, MIC, prasiėdė diplomų įteikimas. Oficialiame saraše buvo 26 absolventai, bet du, atrodo, jų negalėjo atsiimti. Trejų metų diplomą su teise mokytojauti aukštesiosiose lituanistikos mokyklose gavo Raminta Bilutė, Audrė Budrytė, Zita Dubauskaitė, Vilija Gražulytė, Audra Mokaitytė, Aras Norvilas, Marius Polikaitis, Raita Račkauskaitė, Krista Šilimaitė, Kastytis Šoliūnas, Marius Tijiūnėlis. Dvejų metų diplomai įteikti Daliui Gilvydžiui, Julijai Krumplytei, Laurai Lapšytei, Kristinai Liaukadaitėi, Aldai Mikučauskaitei, Romui Mokačičiui, Vytiui Pabedinskui, Rimui Putriui, Andrei Šlenytei, Elenai Tijiūnelytei, Aidei Užgirytei, Gėčiui Vygtantiui ir Karoliui Žukauskui.

Brazilija

Lietuviškos Šv. Juozapo šventovės varpai Sao Paulo Vila Zelinos priemiestyje birželio 30 d. pranešė kun. Feliksą Jakubausko mirtį. Velionis gimė 1912 m. rugsėjo 15 d. Pasvalio apylinkėje. Kauno kunigų seminariją baigė ir kunigu buvo įšventintas 1939 m. birželio 3 d. Dirbo Pasvalio gimnazijos kapelionu ir parapijos vikaru. Brazilijon iš pokario Vokietijos DP stovyklų atvyko 1952 m. Pradžioje dar-

Century 21 OFFORD REALTY LTD. Member Broker, 38 Hurontario St., Collingwood, Ontario L9Y 2L6

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamus, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės! Angele Šalvaitė, B.A., pirkimo ir pardavimo atstovė. Ji mielai jums patarnaus. Darbo tel. (705) 429-2121 ar (705) 445-5640 namų tel. (705) 429-6428

bavosi Rio de Žaneiro vyskupi-joje, o vėliau persikėlė į Sao Paulo. Velionis Šv. Juozapo lietuvių parapijon Vila Zelinoje įsijungė 1974 m. Ilgų metų darbą nutraukė pablogėjusi sveikata. Gyveno privačiai ir Sao Paulo kunigams skirtuose pensininkų namuose. Velionis po gedulių Mišių Šv. Juozapo lietuvių parapijos šventovėje buvo palydėtas į krematoriumą. Urna su pelenais palaidota lietuvių "Lituanikos" stovyklavietėje prie koplyčios.

Australija

Viktoras Šlitteris, Lietuvos garbės konsulas Sidnyje, pakviestas Haifongo miesto tarybos prekybos su užsieniu reikalams, liepos 5-14 d.d. su kitais Australijos verslininkais lankėsi Vietname. Šiai informacijai kelionėi jis turėjo Lietuvos užsienio reikalų ministerijos pritarimą. Mat buvo kilusi mintis atnaujinti sovietinės okupacijos metais Lietuvos turėtas prekybinius ryšius su komunistiniu Šiaurės Vietnamu. Dabartinio Vietnamo pareigūnus nustebino jau užmirštas faktas, kad tais laikais Š. Vietnamas iš Lietuvos gaudavo daug staklių, automatų maisto pramonei, šaldytuvų, kompresorių ir trąšų. Garbės konsulas V. Šlitteris dabar pasirašė memorandumą, kuriuo nepriklausomybę atgavusi Lietuva atnaujinus prekybinius ryšius su Vietnamu. Pagal dabartines galimybes Lietuva vėl siųs Vietnaman trąšas, pieno miltelius, cementą bei įvairias mašinas. Australija Vietnamui parūpins pieno, vilnos, miltų, cukraus ir medvilnės. Pats Vietnamas prekybon planuoja įsijungti ryžiams, kava ir drabužiams. Hanojuje jau aptartos prekybos galimybės tarp Australijos, Lietuvos ir Vietnamo. Pradžią padaryta, bet dar reikės išspręsti eksportinių prekių kainų ir jų pristatymo klausimus.

Italija

Ambasadorius Stasys Lozoraitis, miręs š. m. birželio 13 d. Vašingtone, Vatikano bazilikos lietuvių koplyčioje specialiomis Mišiomis buvo prisimintas po vieno mėnesio. Koncelebruotoms Mišioms vadovavo kun. Bonieckis, marjonų vieunosijos generalas. Pamokslė velionį S. Lozoraitį jis pavadino vilties žmogumi. Mat savo diplomatinėje veikloje ilgus metus gyveno viltimi, kad Lietuva atgaus laisvę. Net ir tada, kai daug kam tokia viltis jau baigė blėsti. Mišios baigtos lietuviška giesme "Viespaties angelas". Į jas buvo atvykę ne tik velionies šeimos nariai, Romos lietuviai, bet ir diplomatinio korpuso atstovai.

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"

Lougheed's Limited

šeima ir tarnautojai

"Žmonės, kurie atjaucia kitus"

Sudbury Ontario

DĖMESIO PENSININKAMS

Alina Žilvytienė, FICB, turėdama 35 metų finansinę patirtį su Bank of Montreal, išėjusi pensijon, paskirta konsultante (Retirement Services Representative — atstovė pensininkų aptarnavimui). JI NEMOKAMA! atliks patarnavimus kaip investuoti RRSP indėlius. Sulaukus 71 metus indėlių iš RRSP turi būti išimti tolimesniam investavimui į RRIF. Su malonumu pagal susitarimą patarnausiu jūsų namuose. Skambinti Alinai Žilvytienei tel. (905) 679-4578 Hamiltone.

KROVINIAI Į LIETUVĄ

Laivais ir lėktuvais

Greitas ir patikimas pristatymas

Komerciniai kroviniai nuo mažiausių siuntų iki didelių talpintuvų

taip pat

automobilai ir asmeniniai daiktai

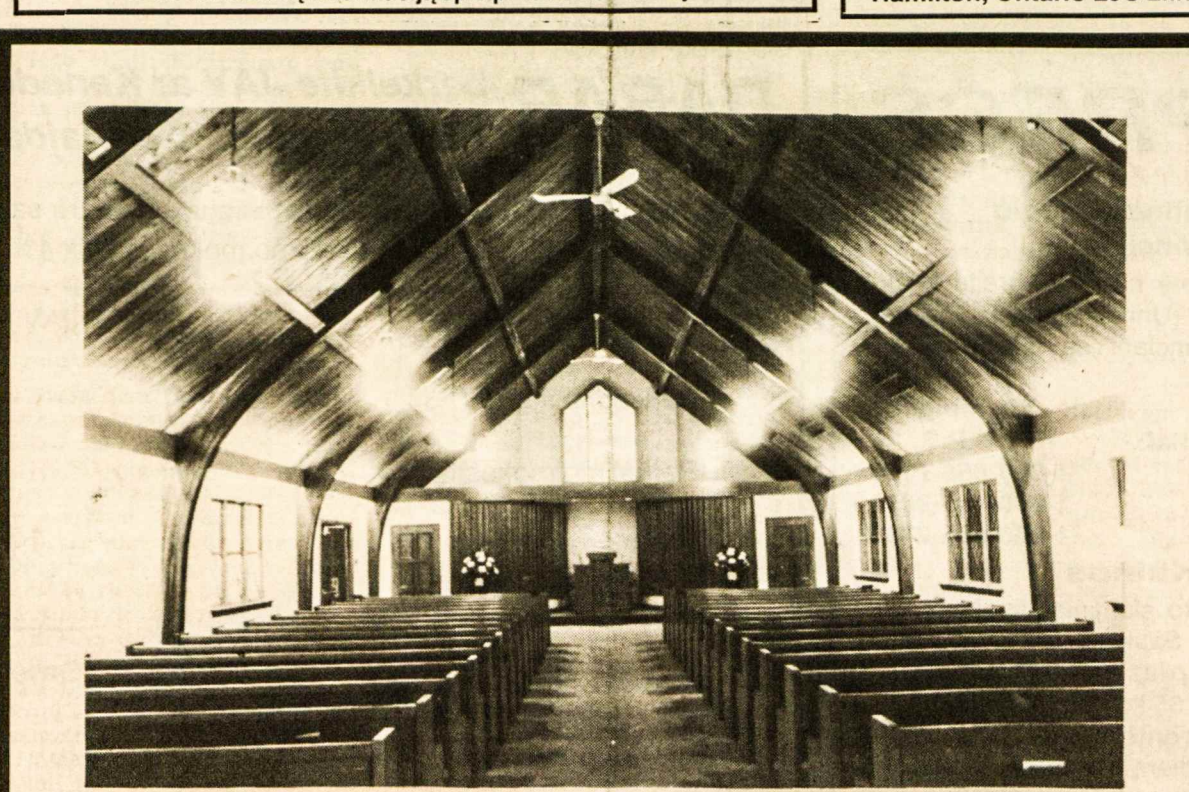
POLIMEX FORWARDING INC.

Toronto: 141 Roncesvalles Ave. M6R 2L2

Prašome skambinti (416) 537-8648

ir susitarsime dėl persiuntimo laiko

Konkurencinės kainos * Profesinis patarnavimas

The J. B. MARLATT Funeral Home, (1985 Ltd.)

615 Main Street East

HAMILTON, Ontario

Telefonas: 528-6303

195 King Street West

DUNDAS, Ontario

Telefonas: 627-7459

Laidotuvių namai

ir koplyčia

Pirmoji lietuviška siuntimo bendrovė Kanadoje

KAIRYS BALTIC EXPEDITING, INC.

Žemos kainos, garantuotas pristatymas už namus.

Laivu siunčiant — tik \$1.20 kg arba \$7.00 už kubinę pėdą.

Pristatymas vienam adresatui (gali būti 2-4 dėžės) iki 50 kg tik \$14.

* Siuntiniai apdrausti \$100.00. * Skambinkite dėl mūsų kubinių dėžių

* Iš toliau siųsti per U.P.S. * Galime siuntinius paimti iš jūsų namų

* Patarnaujame pristatydami standartinius maisto siuntinius jūsų artimiesiems. Pristatymas per dvi savaites. Skambinkite arba rašykite dėl kainoraščių.

Prieš atvažiuojant ar dėl smulkesnių informacijų skambinkite:

Montrealyje Leonas ir Genė Balaišiai 514-366-8259 Hamiltono rajone Bernardas ar Danutė Mačiai 905-632-4558 Mississaugos ir Toronto Algis ir Milda Trumpickai 905-822-1827 Delhi, Londono Andrius ir Gertrūda Usvaitai 519-773-8007 Fort Erie Danguolė ir Don French 905-871-1799

GENĖ ir VYTAS KAIRIAI,

517 Fruitland Road, Stoney Creek, Ontario L8E 5A6

Tel. 905-643-3334 FAX 905-643-8980

Dvyliktojo ateitininkų kongreso Vilniuje šūkis (jų himno žodžiai)

Nuotr. Gedimino Svitojaus (ELTA)

Ateitininkijos kongresas Vilniuje

Istoriniai momentai. Programinės kalbos. Derinti tradicijas su dabarties reikalavimais. Nauja vadovybė, jungianti Lietuvą ir išeiviją

GENOVAITĖ GUSTAITĖ, Vilnius

Istorijos nelemtis neleido V federacijos kongresui įvykti 1940 m. Vilniuje. Į sostinę jis atkeliavo po 54 metų. Jo eilės skaitmuo padidėjo daugiau nei dvigubai — tai jau XII kongresas (septyni įvyko išeivijoje). Pirmą kartą po karo valstybės sostinėje susitiko visa ateitininkija: Lietuvos (per 400), išeivijos (per 100) jaunimas, moksleiviai, studentija, orūs sendraugiai. Kongresas truko liepos 14-17 d.d. Filharmonijoje. Keturias dienas vyko pamaldos, atidarymas, paskaitos, simpoziumai, diskusijos, rinkimai ir... žaidimai.

Lietuvos ateitininkija atsiūkė 1989-aisiais; pirmas federacijos komiteto pirmininkas buvo Vincas Rastenis, po jo — Arvydas Žygas. Federacija užmezgė ryšius su išeivija, pripažino jos vadovybę. Ar ne simboliška, kad Mišios prieš kongresą buvo atnaujintos Aušros Vartuose? Senuose, istoriškose Vartuose, atsiūrusiuose ir išeivijai, kuriuose beveik prieš metus klūpojo Šv. Tėvas Jonas-Paulius II.

Atidarymas liepos 14 d. buvo labai šventiškas: su vėliavomis, gėlėmis, žymiais svečiais, ilgais plovimais (ypač daug jų susilaukė ateitininkijos narys nuo 1915 m. Kazimieras Pabedinskas). O kiek sveikinimų! Šventojo Tėvo (perskaitė Vilniaus arkivyskupas Audrys-Juozas Bačkis), nuncijaus arkiv. Justo Mullor Garcia (sveikino pats), Respublikos prezidento Algirdo Brazausko (perskaitė prezidento kanceliarijos vadovas Andrius Meškauskas), buvusio federacijos vado, nenulstančio ateitininkijos idealų gaivintojo dr. Arvydo Žygo iš Čikagos (perskaitė kun. Robertas Čigas). Vyskupų konferencijos pirmininkas Vilniaus arkivyskupas metropolitas A. J. Bačkis, sveikindamas kongresą, be kitko, palinkėjo išvalgumo, tyrumo, jaunystės. Sveikino kongresą ir kardinolas Vincentas Sladkevičius, ateitininkų šeimos narys nuo 1931 m.

Generalinis federacijos sekretorius Juozas Baužys sustojo prie ateitininkijos istorijos, jos vadų (parodė ekrane jų nuotraukas), priminė pasirengimą neįvykusiam Lietuvos V kongresui. Birželio 15 d. Kaune, ateitininkų rūmuose, tuomet dar vyko choro repetitija, kuriai vadovavo kompozitorius ir dirigentas A. J. Dambrasas. Repetuoja ir jo kantata, skirta kongresui. Bet viešai ji nesuskambėjo — tą dieną Lietuvos keliais jau riedėjo sovietų tankai.

Dabartinis federacijos vadas Juozas Polikaitis pabrėžė tiek išeivijos, tiek Lietuvos ateitininkijos siekimų vienybę, pagrįstą ateitininkijos ideologu prof. St. Šalkauskio penkiais principais: katalikiškumu, tautiškumu, inteli-

gentiškumu, šeimyniškumu ir visuomeniškumu. Kartu jis atkreipė dėmesį į nevienodus vietos ir laiko reikalavimus, nevienodą aplinką, turinčią įtakos principam. (Kongreso darbas ir vyko pagal principų temas).

Paskutinę dieną programinė kalbą — "Popiežiaus apsilankymo reikšmė ir mūsų uždaviniai žengiant į XXI amžių" — pasakė arkiv. A. J. Bačkis. (Anot kongreso dalyvės Vitos Urbšytės, tai buvo "puiki kalba. Reikėjo į ją atgabenti visą parlamentą").

Pradėjęs nuo Šv. Tėvo pasirinktos kelionės temos — "Liudykite Kristų, kuris mus išvadavo" — A. J. Bačkis labai tvirtai nusmaigstė ateitininkijos kelio gaires. Atsinaujinti, atsinaujinti ir dar sykį atsinaujinti! Praeityje buvome "lyg pilis, nuo okupanto gynyai savo tikėjimą, savo tradicijas, savo Tėvynę" ... Dabar "esame dalis Visuotinės Katalikų Bažnyčios", todėl "neturime užsidaryti lyg gete, nors buvom prispausti, lyg šaka, atskirta nuo didžiojo Bažnyčios medžio. Jau laikas mums grįžti, suaugti su tuo medžiu" ... Mums būtina "žiūrėti į laiko ženklus, matyti, kokia yra tikroji mūsų visuomenės padėtis ir mėginti ją gydyti". Tai nereiškia atsisąjūdinimo, bet mėginimą atnaujinti jas Kristuje pagal tai, ko reikalauja mūsų laikas, ko trokšta mūsų jaunimas. O tai nėra labai lengva! Sunku bus tai padaryti, bet "čia yra visos mūsų menas suderinti senuosius dalykus su naujovė-

mis, neprarasti to, ką turime gražaus". A. J. Bačkis sakė: "Šventasis Tėvas mums atvežė ... atsinaujinimo vėją".

Ar jis, vėjas, mus pasiekė? Ar Kristaus išvaduoti jau esame laisvi, laisvi viduje? Ką parodė rinkimai? Jie sukėlė daug kalbų, nuomonių, ginčų.

Išeivijos nuomone, vadovavimą federacijai jau turėtų perimti Lietuva. O čia, kaip pastebėjo J. Baužys, į akis krinta iniciatyvos iš apačios stoka — vis tebelaukiama postūmio iš viršaus. Katalikiška spauda silpna, ryšiai su išeivija menki, keistai atrodo registravimasis pagal vyskupiją, pastebima ateitininkijos principų nelygybė — katalikybės kėlimas. Ar netaps federacija iš katalikiškos pasaulietinės eucharistinė organizacija?

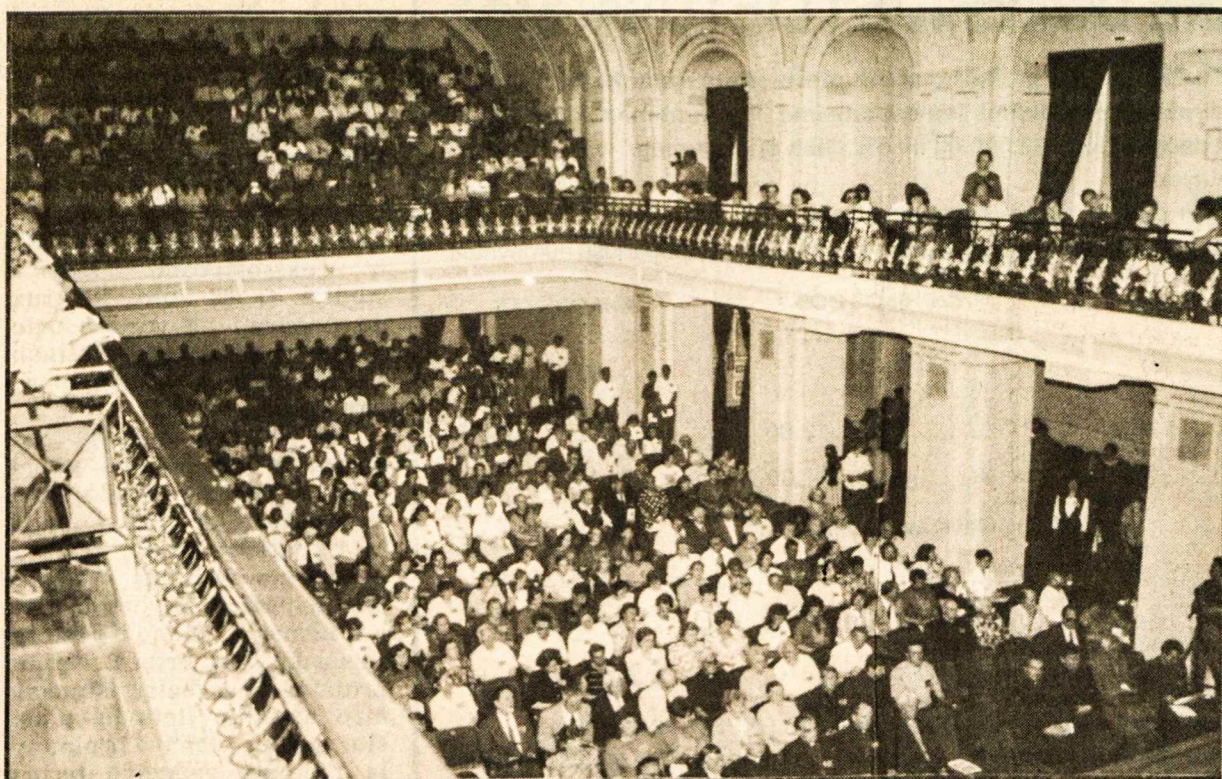
Federacijos vadu buvo paskirtas J. Polikaitis (JAV). Išrinkta 15-os narių taryba (Lietuvai atstovauja 8, tarp jų tik 3 pasauliečiai; išeivijos atstovai 7). Sutikęs tebenešti vadovavimo naštą, J. Polikaitis pasidžiaugė kongreso jaunimu, pavadino jį daug žadančiu, pripažino, kad kongresas — sekla, pasėta protuose, širdyse. Panašiai kaip V. P. Vygantas ir J. Polikaitis kėlė moralės svarbą, ypač sąžiningumo, mokė, kad tai "bėglinės vertės dalykas". Dėl ryšių su išeivija patarė: "Veskime brolius, paduodami jiems ranką. Eikime kartu, nesvarbu kas, kokiame pasaulio kampelyje būtų".

Kongresas baigėsi malda, ateitininkų himnu.

Dvyliktajame ateitininkų kongrese Vilniuje. Pirmoje eilėje nuo vidurio į kairę: vysk. J. PREIKŠAS, vysk. S. TAMKEVIČIUS, arkivysk. A. J. BAČKIS, nuncijus arkiv. M. GARCIA, Ateitininkų federacijos vadas J. POLIKAITIS, vysk. P. BALTAKIS, prel. V. BALČIŪNAS, dvasios vadas kun. dr. V. ČUKURAS

Nuotr. E. Čuplinsko

Dvyliktajame ateitininkų kongrese Vilniuje — bendras vaizdas

Lietuviškos salelės sukaktis

Kanados Londono Šiluvos Marijos parapijai 30 metų

EDMUNDAS PETRAUSKAS

Nuo 1944 m. Lietuvos išeivija giliai širdyse nešiodama prisiminimus, netikėdama komunizmo pasikeitimui (nekalbant apie jo subyrėjimą), kovodama už Lietuvos reikalus kitataučių tarpe ir atkurdamas sau prarastą Lietuvą įvairiausiais būdais, statė ir kūrė savas lietuviškas institucijas, lyg antrąją Lietuvą svetur. Tik 20 metų vėliau (1964 m.) kelių šimtų saujelė lietuvių, besikuriančių Kanados Londone, įsigijo šventovę, sukurdami lietuvišką parapiją, vietiniams žinomą "Our Lady of Šiluva" vardu. Ta žymioji pradžia — 1964 m. vasario 16 d., tačiau šventė rengiama parapijos vardo šventėje rugsėjo (šiaisiais metais, rugsėjo 11 d.).

Trys dešimtys metų žymi pilną subrendimo amžių. Tai patvirtina "baltos, baltos kaip vyšnios viršūnės" dar laimingų, sveikų parapijiečių galvos ir kur ne kur kelios atžalėlės (o jos reikalingos kaip lietus sauroje). O kiek išlydėta kūrėjų ir rėmėjų amžinybėn — į jų "antrąją" Lietuvą, norėjusių "nors numirti tėvynės laukuos..."

Pradininkas, pirmasis klebonas (1964-1975) a.a. kun. Boleslovas Pacevičius seniai paliko žemės rūpesčius. Parapija, bendruomenė, organizacijos, kultūrinės pajėgos ("Baltijos" ansamblis, choras 1977 m. tapęs "Pašvaiste") klestėjo, tęsė veiklą atvykus energingam kun. Jonui Staškevičiui (1976-1981), kurį, jam išvykus klebonauti Anapilin, sielovadoje pakeitė muzikos mylėtojas, "Pašvaistės" globėjas kun. Ignas Mikalauskas, OFM, (nuo 1981 iki 1989 m.). Parapijiečiai bei choristai ir dabar jo nepamiršta "Providence Centre" slaugos namuose Toronte.

Nuo 1989 m. parapijai vadovauja klebonas kun. Kazimieras Kaknevičius, kurio rankose su padidinta parapijos taryba šios mažai ir vis mažėjančiai kolonijai reikšmingos sukakties iškilmingas minėjimas. Šventė prasidės rugsėjo 11, sekmadienį, 3 v.p.p., iškilmingomis pamaldomis Šiluvos Marijos šventovėje, dalyvaujant išeivijos vyskupui Pauliui Baltakiui, OFM, ir Londono vyskupijos galvai, žymiam lietuvių draugui vysk. John Sherlock su svečiais kunigais.

Mišių metu vysk. Baltakis teiks Sutvirtinimo sakramentą didelei grupei kandidatų ir dalyvaus su šventės dalyviais sukakties minėjime 5 v.p.p. bei vaišėse parapijos salėje. Apeigų metu giedos ir prieš vakarienę meninę programą atliks pasididžiavimo vertas savasis "Pašvaistės" choras ir (dar nepatvirtinta) šeštadieninė mokykla.

Buvę londoniečiai, parapijiečiai, šia proga ketinantys sugrįžti "prie šaknų" ir savo buvusią bendruomenę Londone bei dalyvauti šventėje, kreipiasi į kleboniją telefonui 1-519-455-3129 arba praneša adresu: 1414 Dundas St., London, Ont. iki rugpjūčio 24 d.

Šiluvos Marijos parapijos

Tėviškos žiburiai • 1994.VIII.16 — Nr. 32-33 (2319-2320) • psl. 5

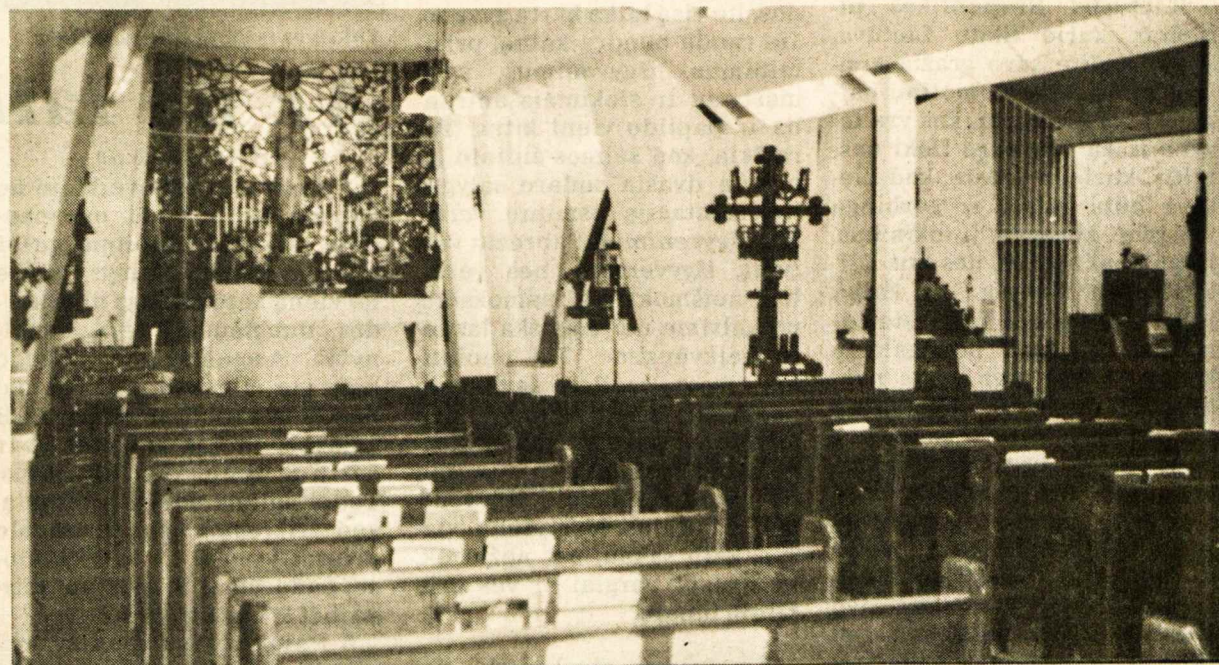
tarybą sudaro: pirm. (parsteig. komiteto narys) Andrius Petrašiūnas, sn., Irena Daniliūnienė, Algirdas Dragūnevičius, Paulius Kuras, Edmundas Petrauskas, organizacijų atstovai — Stasys Navickas (pensininkų), Linas Naujokaitis (šešt. mokyklos), Gražina Petrauskienė ("Pašvaistės" choro) ir šventės reikalams Viktoras bei Viktorija Staškūnai.

Parapiją stiprinti padėtų žymesnė imigracija ir jaunųjų kartų išsijungimas — ne vien tik tų, kurie dabar priklauso vietinėms parapijoms, bet ir tų, kurie niekur nepriklauso, bet kartais lankosi vietinėse anglų kalbos parapijose.

Londonas per universitetą ir kolegijas kiekvienais mokslo metais gydytojais, advoka-

tais, inžinieriais, verslininkais (visi šie fakultetai yra vieni iš geriausių Kanadoje) perleidžia daug lietuviško jaunimo iš kitų didmiesčių. Deja, jis šios parapijos lankymu, dalyvavimu jos veikloje nepasiziymi. Pastebimi tik tie patys "vietiniai", tos pačios sidabrinės galvos. Ir tai gula sunkiai ne tik ant parapijos, bet ir bandančios likti veiklia bendruomenės pečių.

Gimtadienio proga sukaktuvininką svečiai pagerbdami, sveikindami apdovanoja. Su šia sukaktimi paprasčiau, nes įdomios bus iškaitomos parapijos aukomis, atleidžiamos nuo mokesčių. Vaišėse dalyvavimo kvietimas — pilnai vakarienei su programa tik \$20 asmeniui, o jaunimui iki 16 m. nemokamas — bus klebono svečiai.

Kanados Londono lietuvių parapijos Šiluvos Marijos vardo šventovės vidus

Pirmieji skrydžiai į Lietuvą

ISVYKSTANT SKRYDŽIAI	GRĮŽTANT SKRYDŽIAI
TORONTAS-HELSINKIS ISSKRENDA PENKTADIENI, 5.10 V.P.P. NUSILEIDŽIA ŠEŠTADIENI, 7.55 V.R. HELSINKIS-KAUNAS* ISSKRENDA ŠEŠTADIENI, 12.00 V.D. NUSILEIDŽIA ŠEŠTADIENI, 1.50 V.P.P. Vietos laiku	VILNIUS-HELSINKIS ISSKRENDA TREČIADIENI, 12.05 V.D. NUSILEIDŽIA TREČIADIENI, 1.25 V.P.P. HELSINKIS-TORONTAS ISSKRENDA TREČIADIENI, 5.05 V.P.P. NUSILEIDŽIA TREČIADIENI, 6.35 V.V. Vietos laiku

DABAR GALITE SKRISTI FINNAIR LĖKTUVU PER HELSINKI GERIAUSIAI, PATOGIAUSIAI IR GREIČIAUSIAI PASIEKTI LIETUVĄ NUO GEGUŽĖS 20 D. IKI RUGSĖJO 30 D.

- Pirmieji skrydžiai iš Toronto į Lietuvą per Helsinkį
- Naujausi MD-11 lėktuvai • Aukščiausios kokybės turistinė klasė
- Nauja komercinė klasė • Leidžiama po 2 lagaminus

*Skrydžio tvarkarašio suderinimai su Helsinkio į Kauną su mūsų dalininkais Air Lithuania

geriausias pasirinkimas

Taupykite skrisdami į Lietuvą

\$105

Is Toronto į Lietuvą ir atgal

Po visą pasaulį pagarsėjęs aptarnavimas keliaujant į Lietuvą per Helsinkį. Pirmi patirkite Finnair kokybę prieinama kaina tarp gegužės 20 d. ir rugsėjo 30 d. Nauja komercinė klasė iš Toronto į Helsinkį su \$600 priemoka.

Skambinkite savo kelionių biurui arba

1-800-461-8651

FINNCHARTER LTD.

geriausias pasirinkimas

Toronto (416) 222-0740

Sąlygos: Trumpiausia kelionė-7 dienų. Ilgiausia-4 mėnesių. Bilietai perkami iš anksto 45 dienas prieš išvykstant. Neįskaitytas išvykimo mokeskis. Užsakant reikia pilnai susimokėti. Atsisakant pinigai negrąžinami. Keičiant skrydimo reikalinga primokėti \$200. *Skrydžio tvarkarašio suderinimai su Helsinkio į Kauną su mūsų dalininkais Air Lithuania.

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(Prieš Lietuvių namus)

Telefonas 535-6252

Greitas patarnavimas, neaukštos kainos. Gaunami kontakto lėšiai (contact lenses).

Didžioji šventė - tautos ugnis

Per Lietuvos dainų ir tautinių šokių šventę pakilus tautos dvasia turėtų pereiti į kasdieninį mūsų gyvenimą, į šeimas ir brandinti tautą naujai ateičiai. Šventės aukuro ugnis teneužgesa mūsų širdyse

IRENA LUKOŠEVIČIENĖ

Praėjo kelios dienos dvasinio-tautinio pakilimo, daugybė emocijų išgyvenimų Lietuvoje. Išskyla ir mintyse ir vaizduotėje neužmirštamų prisiminimų, samprotavimų, patirčių, kurių dėka esame tas, kas esame – išlikę lietuviais, išauginę, kaip dainų ir tautinių šokių šventės pranešėjos teigė, ir pirmą, ir antrą, ir trečią, ir ketvirtą kartą, kuri kalba, dainuoja ir sielojasi mūsų tautiniui, kultūrinui kūrybingumu.

Todėl leiskite man sugrįžti prie atmintinos Sausio 13-sios siaubo ir Vytauto Landsbergio išsakytų minčių.

“Lietuvos Respublikos piliiečiai, kurie tikite Lietuvą, kurie mylite savo gražią gimtąją žemę, tėvų ir motinų kalbą, dainas, visa tai, kas yra tėvynė ir ką praradę lieki našlaitis, kurie trokštate, kad Lietuva būtų laisva ir garbinga valstybė, žinokite: ji tokia bus, ji amžinai atgims, nes bus išlikusi jūsų širdyse. Aš kalbu jums tuos žodžius iš anksto numatęs, kad, gal, nebegalėsiu kalbėti. Atėjo dar viena naktis, kuri nebebus ilga, kaip nebebūna ilgas tamsiausias metas prieš aušrą. Supuvę vergijos namai griūva, ir nei prižiūrėtųjų siutas, nei parsišaukusių šliaužiojimas nebėga! to Sovietijos kالجėjimo išgelbėti. Mums reikia išlikti savo sodybose, savo šeimose, savo žemėje, nebėgant į šalis nei nuo žemės, nei nuo sąžinės.

Saugokite nesuterštą sieną ir žemę, dangų ir vandenį, nes visa tai – Lietuva, reikalinga ir mūsų vaikams, mūsų palikuonims.

Atsiminkime, kad Lietuvoj teisėti yra tik Lietuvos įstatymai, ir tuo ginklites, kai jus persekios. Nepripažinkite, kad anie jus gali teisti už ištikimybę Lietuvai.

Ištieskite ranką persekiojamam ir padėkite artimui, o nusigręžkite nuo šnipo ir skundiko. Brangindami savo garbę, išsaugosite, atgausime Lietuvos garbę”.

Šiuose testamentinio pobūdžio žodžiuose yra tiek gilių minčių apmąstymui ir pritaikymui realiame gyvenime, kad galima būtų parašyti ištisą knygą, kaip siekti mūsųose taip skardanamo dvasingumo atkūrimo!

Ne vienas, sveikindamas mūsų šių dainos švenčių kūrėjus bei vadovus, klausėm vieną kitą, ką toliau turime daryti, kad tie neprašomi ir žodžiais sunkiai išreiškiami išgyvenimai neliktų tik praeities smagus įvykis, o kad iš to kiltų naujas akstinas mūsų visų didesniame dvasingame, tautiniame augimui ir brendimui.

Todėl ir drįstu išreikšti kelis apmąstymus, kurie, gal, ras atgarsį mūsų jaunose šeimose, kurios pasiryžusios kurti ir auginti sekančias kartas su meile savo tėvų ar protėvių žemei, kalbai ir dainoms, kad neišjautų našlaičiai ir praradę priklausomumo jausmą. O priklausomumo poreikis – tai lyg žmogaus egzistencijos tęstinumo gija, nes kiekvienas šiandien stovime ant praeities ir ateities slenksčio.

Kokia gi esminė charakte-

ristika tos mūsų dvasinių vertybių gijos? Daug kalbame apie ekonominį skurdą, bado ribą, vargą, dugno pasiekimą. Norisi paklausti, ar nesame ant badmečio slenksčio dvasi-

nių vertybių ir idealų siekimo plotmėje tiek išeivijoje, tiek Lietuvoje?

Kalbant apie vertybes, reikia grįžti į pagrindinę visuomenės ląstelę – šeimą, nes tik čia gimsta pirmieji dvasingumo pagrindai. Šeimoje išugdyta priklausomumo dvasia užtikrina ryšį tarp praeities, dabarties ir ateities. Turime šeimas, kurių nariai susitinka po 50, 30 ar 20 metų, skirtingos kartos ir, po kelių akimirų, rodos, jie visą laiką kartu gyveno. Jie randa bendrą kalbą, prisiminimus, išgyvenimus, savo mąstymu ir siekimais antrandą ir papildoma vieni kitus. Tai reiškia, kad šeimos židinio išugdyta dvasia sudaro sąlygas ir orientaciją esminių vertybių išgyvenimui. Pabrėžiu vertybių išgyvenimą, nes vertybių neišmoksimas, pamokslais neįkalsime nei magiška lazdele neįkvėpsime. Tai nuolatinis tiesos, meilės, savitarpio pagarbos, pasitikėjimo, pasiukojimo, pareigingumo, atsakomybės ir daug kitų dvasinių ir idealo siekiančių išgyvenimų rezultatas. Mąstysena “daryk, kaip sakau, bet nežiūrėk, ką darau” vargiai ar ves prie kilnių idealų.

Čia šeimos atsakomybė yra labai didelė, ir pasisekimas priklauso nuo to, kiek tėvai pajėgė priimti vaiką kaip žmogų nuo pirmos jo gyvenimo akimirkos su visu jam priklausančiu respektu. Tik tada įmanoma vaiką auklėti ir padėti jam siekti savo asmenybės subrendimo. Aplinkoje esančios institucijos, organizacijos, kultūriniai vienetai, pramogos yra svarbūs ir reikalingi žmogaus asmenybės ugdymo šaltiniai. Todėl ir yra labai svarbu, kad tokie įvykiai, kurie sutraukė 16.000 dainininkų ir šokėjų, neliktų tik eilinė pramoga, smagi manifestacija. Tas neeilinis tautinis ir kultūrinis išgyvenimas turėtų būti tęstinumo bei priklausomumo laidas, kad suprustume, jog esame vienos tautos vaikai, kad mus visus jungia brangiausias žodis Lietuva.

Čia ir tenka didelė atsakomybė visiems dalyvavusiems šioje šventėje – parsinešti tą ugnies kibirkštelę, apmąstyti kiekvienam vienetui atskirai ir visiems kartu suplanuoti sekančius gyvastingumo žingsnius, kad šios šventės patirtis būtų konkretus kelio tęstinumas ir mūsų tautinį ir kultūrinį praturtinimą. Atraskim konkrečių būdų, kurie būtų saviti ir atsakingi į kiekvieno realius poreikius, siekiant Sausio 13-sios testamente išsakytų minčių įprasminimo. Pamėginkim savo mintyse ir širdyse susikurti įvaizdį, jei kiekvienas būtume pašaukti tapti to testamento įgaliotu vykdytoju! O ten sukaupti patys esminiai siekiai, kuriuos turėtume stengtis kuo sąžiningiausiai įgyvendinti, jei norime amžinai likti našlaičiais ar tik žodiniais patriotais.

Ankstyvą rytmetį prie tvenkinio

Nuotr. D. Meliūno

Ar ne laikas baigti?

(Atkelta iš 3-čio psl.)

rio visuomeninėje veikloje ne vienam užlipęs ant nuospaudos, isteriško puolimo prieš jį išdavoje B. Nainys išgėrė ne vieną karčią taure nuoskaudos, daugiausia, deja, nepelnytos. Asmeniškumai išlindo kaip yla iš maišo. Kai kas pabandė atakuoti ir pačią PLB valdybą. Siekis nuversti ją ir kartu B. Nainį yra akivaizdus. Todėl galima daryti prielaidą, kad tikrosios šio skandalo priežastys yra ne tik klaidos, padarytos išleidžiant knygą, bet ir kur kas giliau.

5. Pajutusi visuomenės pasipiktinimą, JAV lietuvių spauda neužėmė objektyvesnės pozicijos ir pasidavė neigimo nuotaikoms. Kaip nekeista – pirmieji kritikavę B. Nainio sumanymą tik vieni “Akiračiai” objektyviauose prof. Z. Rekašiaus straipsniuose vieninteliai pabandė išsiaiškinti ir kitiems paaiškinti, kas gi iš tikrųjų įvyko.

6. Kuomet PLB valdyba pripažino klaidas ir susitarė su JAV ir Kanados LB valdybomis testuoti projekto leidimą, “priešų” medžioklė nesustojė. Vis tiek tebuvo reikalaujama “Nainio galvos”, o Lietuvoje – mažų mažiausiai atleisti iš darbo istorikus (sic!). Atrodo, kad be “tautos priešų” paieškos ir demaskavimo gyventi negalime nei JAV, nei Lietuvoje. Veikia bolševikinis mentalitetas? O gal viskas žymiai paprasčiau – ir priežastims, sukūlimams šį skandalą, apibūdinti galime rasti žymiai paprastesnius žodžius? Beje, intelektualai, pabūgę triukšmo, pasitraukė į šoną ir savo nuomonės nepareiškė. Tuo būdu, rėkminga kampanija proto balso nebuvo sustabdyta, ir kulminacinis taškas buvo pasiektas Bruklino, viešai sudeginus nepavykusio projekto tomą. Šios precedentes mūsų tautos istorijoje akcijos nuotraukos buvo įdėtos kai kurių JAV lietuvių laikraščių pirmuosiuose puslapiuose.

Kitos pastabos

Vis dėlto dalis laiškų autorių suprato reikalo esmę, kad dangus negriūva dėl tomo klaidų ir siūlė tęsti projektą bei išsiaiškinti minėtus trūkumus. Tie geranoriški palinkėjimai, atrodo, bus padaryti. Ir tą rei-

kią padaryti – knygą jau išėjo, ji išplatinta JAV ir parduota Lietuvoje. Ištaisyti jos trūkumai turėtų nuraminti tuos, kurie nuosirdžiai pergyvena dėl pirmosios nesėkmės, bet mato didelę prasmę toliau tyrinėti Lietuvos gyventojų genocido istoriją.

Kaip istorikas, stovėjęs šio “Kovų ir kančių istorijos” projekto užuomazgoje, norėčiau pasakyti ir keletą asmeninių pastebėjimų bei išpučių. Jokios klastos ar sumanymų iškreipti istoriją nesu pastebėjęs. B. Nainio supažindintas su šia idėja (dar ne su pačiu projektu, nes jo nebuvo), kaip tuometinis Lietuvos istorikų tautinio komiteto prezidentas (tai visuomeninė Lietuvos istorikų organizacija, palaikanti tiesioginius ryšius su tokio pat pobūdžio kitų valstybių istorikų organizacijomis), pajutau pareigą padėti didžiuliui ir svarbaus istorinės tematikos projekto sumanytojams jį įgyvendinti. Pritariau sumanymui, nes maniau, kad bendromis išeivijos ir Lietuvos pastangomis tokia knygų serija galima parengti. Juolab, kad buvau pažįstamas su daugeliu užsienio lietuvių istorikų ir netgi organizavęs jų paskaitas ar susitikimus su Lietuvos istorijos instituto darbuotojais. Institute lankėsi ir kalbėjo prof. T. Reimeikis, prof. V. Vardys, prof. J. Račkauskas, prof. A. E. Senn, prof. S. Suziedėlis, dr. R. Misiūnas, dr. T. Michalskis ir kiti užsienio lietuvių intelektualai. Be to, B. Nainio planuose kaip autoriai buvo numatyti prof. V. Vardys ir K. Girmius, tad perspektyva viešomis įėjomis kibti į tautai skaudų istorinį laikotarpį atrodė ne tik įdomi, bet ir galinti mane profesionaliai praturtinti žiniomis iš naujo, ir dar beveik netyrinėto, sovietinio režimo laikotarpio. B. Nainys pasidomėjo apie mano pasiryžimą tirti sovietinius nusikaltimus, nes žinojo, kad esu priklausęs kompartijai. Atsakiau, kad jokių sentimentų sovietiniam režimui neturiu, priešingai, kaip ir absoliuti mano kolegų dauguma, turiu šeimyninių bei tautinių nuoskaudų.

Po kiek laiko B. Nainys atvežė 16-os tomų (knygų) pro-

jektą, kurį svarstėme, ieškodami jiems gabijų autorių (apie tai rašiau “Drauge” 1994 m. birželio 3 d. numeryje, todėl nekartosiu). Tiesa, B. Nainys netikslus savo interviu “Tėviškės žiburiuose” (1994 m. birželio 21 d.), sakydamas, kad “tapęs Lietuvos ambasadoriumi Vašingtone iš telkinio pasitraukė dr. A. Eidintas...” ir “vyriausiuoju darbų koordinatoriumi tapo dr. Gediminas Rudis”. Priminsiu B. Nainiui, kad atsisakiau vadovauti “Kantių” projektui 1992 m. pabaigoje, nes nesu pokario istorijos specialistas, o be to, tuo metu vadovavau kitam nemažiau svarbiam kolektyviniam projektui – “Lietuvos istorijos” vientomo rengimui ir norėjau pabaigti savo monografiją apie Aleksandrą Stulginskį. Tai ir padariau prieš pat mane paskiriant ambasadoriumi JAV.

Dr. Gediminas Rudis buvo pasirinktas projekto vadovu (ar vyriausiuoju darbų koordinatoriumi) neatsitiktinai – jo patriotiškumo niekas neabejojo ir neabejoja, be to, Gediminas buvo Lietuvos istorijos instituto naujausiu laikų istorijos skyriaus vadovu, t. y. geriausiai žinojo, kas ir kokią darbą jo skyriuje gali padaryti. Ramiai pasvąsčius, galima daryti ir kitą prielaidą – skandalas kilo ne tik dėl klaidų, atskirų asmenybių ar jų praeities, o ir todėl, kad leidėjai ir žmonės, telkę bei aukoję lėšas, reikalavo iš B. Nainio ir PLB valdybos skubaus rezultato, t. y. kuo greičiau išleisti bent vieną tomą. Žinoma, per pusę metų monografijos neparašysi, todėl ir leidyklą ir pateko NKVD dokumentų apie Lietuvos gyventojų trėmimus rinkinys. Tai buvo Lietuvos istorijos institute paruoštas planinis darbas, kurį institutas būtų pats išleides (gal ir ne taip greitai), tačiau tuomet tam neturėjo lėšų. Dokumentus leidiniui kelerius metus rinko prof. V. Kašauskienė, dr. H. Šadžius ir E. Grunskis. Jų surinktus dokumentus G. Rudis suvienijo į tomą ir parodė B. Nainiui. Abejonių, kad tai vertingi ir komunistinė santvarka demaskuojantys dokumentai nusimanančiam žmogui nekilo ir nekyla.

Gal ateityje bus rasta ir dar geresnių, bet kol kas tai labiausiai informatyvūs duomenys. Niekam nekilo abejonių ir dėl to, kad pateiktas tomas tiko ir B. Nainio siūlomam projektui. Trėmimai – tai viena skaudžiausių tautos kančių istorijos dalis. Todėl šiuos dokumentus ir buvo nuspręsta išleisti.

Jau iš Nepriklausomos Lietuvos į JAV persikėlus ir kažkodėl keistai, lyg ir ko bijodama, tik “A.J.” inicialais savo straipsnius “Darbininke” pasirašinėjanti Aurelija Janavičiūtė “Darbininke” 1994 m. liepos 1 d. numeryje sensacin-gai pasidžiaugia, kad A. Eidintas, pasirodo, “buvo ir tebėra daugiatomės ‘Kantių istorijos’ rengimo koordinatoriumi ir organizatoriumi”. Būtų įdomu sužinoti, ar pirmame “Darbininke” puslapyje išspausdintas “A.J.” straipsnis yra redakcijos, ar jos asmeninė nuomonė?

“A.J.” kviečia mane “atskleisti uždangą šioje istorijoje”. Taigi atskleidžiu. B. Nainys minėtame interviu “Tėviškės žiburiuose” sako: “Nežinau, ar kas nors iš Lietuvos istorijos instituto vadovybės rinkinį tikrino prieš atiduodant spausdinti?” Tikrino, atsakau, netgi svarstė 1993 m. kovo 18 d. Lietuvos istorijos instituto tarybos posėdyje. Po atostogų parsivežiau iš Lietuvos istorijos instituto to tarybos posėdžio protokolo nr. 2 išrašą.

Taigi tame posėdyje dr. A. Eidintas recenzavo “Lietuvos gyventojų deportacijų” (taip tada tomas vadinosi) dokumentų rinkinį ir pasakė, kad tokiu pavidalu dokumentų rinkinys išeiti negali. O dabar cituoju protokolą: “V. Merkys paprasė pasisakyti dokumentų ruošimo recenzentą dr. A. Eidintą. A. Eidintas pažymėjo, kad reikėtų parašyti platesnį įvadą, pakomentuoti, nes žmonių reakcija bus įvairi. Jo nuomone, atskiras ir platesnis įvadas turi būti skirtas anglų kalba leidžiamai knygai”.

Ar panelė Aurelija Janavičiūtė skiria “recenzento” ir “projekto koordinatoriaus” sąvokas? O gal jai atrodo, kad istorikas, dirbantis mokslinį darbą pats save dar ir recenzuoja? Beje, tame posėdyje mano mintims pritarė instituto direktorius prof. A. Tyła ir projekto koordinatoriumi G. Rudis. Kodėl vėliau nebuvo atsižvelgta į šias pastabas, pasakyti negaliu, kadangi mano kaip recenzento pareiga tuo ir baigėsi.

Iki šiol gailiuosi, kad neturėjau galimybių sustabdyti tomo leidimą tokį, koks jis pasirodė. Nebuvau instituto vadovybėje, nebuvau ir B. Nainio viršininkas, todėl keisto-kai skamba “Lietuvos aide” prof. J. Juzeliūno priekaištai, kad nesuvedžiau jo su B. Nainiu, o šis nefinansavo J. Juzeliūno grupės paruoštą 1941 m. išvežtųjų sąrašą išleidimo. Negali suvesti dviejų žmonių, kai vienas iš jų nepageidauja susitikimo!

Antra vertus, analogišką sąrašą ruošė spaudai ir Vidaus reikalų ministerijos archyvistai. Kurį pirmiausia reikėjo išleisti? Abu tie sąrašai, aciu Dievui, dabar jau išleisti ir be B. Nainio pagalbos, ir Jūs, panele “A.J.”, galite juos įdomiai skaityti. Abu šie sąrašai istorijos nepakeitė, o tik papildė. Nieko jie ir nebūtų pakeitę, nes “Kantių” istorija buvo planuojama daugiausia kaip monografijų serija. Jūs gi, sovietų Lietuvoje gimusi ir augusi, panele, būdama tokiu pat jos produktu kaip ir aš, turėtumėte galų gale susigaudyti, kas yra lengviau padaroma: aukų sąrašas, dokumentų rinkinys ar ilgų darbo metų reikalaujanti kad ir “ekssovietinio” istoriko studija. O gal Jums tai trukdė padaryti atsivežtas sovietinis mentalitetas, skatinantis Jus nuolat kažką demaskuoti?

Štai ir visa istorija. Paprasta ir gal nelabai įdomi. Vieni neparašė įvado, kiti, nepatikrinę ar viskas padaryta, paskyrė lėšas, tretį gi paskubino išleidimą. Visi klaidas pripažino. Diversijos niekur nematau, matau tik interesus susikurti. Prieš B. Nainio projektą buvo balsų iš anksto tarp užsienio lietuvių, panašius darbus planavo ir planuoja Lietuvos genocido tyrimo centras, Lietuvos istorijos in-

stitutas, Politkalinių ir tremtinių sąjungos Kauno skyrius, prof. J. Juzeliūno grupė. Visi kiek konkuruoja tarpusavyje, visų siekiai susikirtę. Vieni turi pinigų, kiti – ne. O dar kiti paprasčiausiai išsigando, kad pamatys savo pavardes skelbiamuose dokumentuose – štai tie, ko gero, ir rėkė garbiausiai.

Slogiausia išpučių šioje istorijoje padarė atskirų asmenų užsiuolimas ir kažkokia nenormali neapykanta, noras sutriuškinti tokį pat nuodėmingą lietuvių kaip ir tie triuškingieji. Tenka labai apgalvoti, kad jaudrintos minios fone pasigirdo nedaug ramių balsų, siūlančių konkrečius klaidų ištaisymo planus. O geras darbas dabar yra sustabdytas. Ir šito labiausiai gaila.

Neseniai ambasadoje apsilankę ką tik iš Lietuvos sugrįžę du tautiečiai reikė gilių susirūpinimą, kodėl JAV lietuvių visuomenės vadovai ir organizatoriai, regėdami perdėtai egzaltuotus šūkius, nepagalvoja, kodėl tam tikri asmenys taip viską dramati-zuoja? Kam tai naudinga, ir ko jie siekia? Jei lietuvių bendruomenė aktyvi tik nuo skandalo iki skandalo, nuo gando iki apkalbų, sakė jie, tai, anot Šekspyro, ar nėra kas papuvę danų karalystėje? Mano pašnekovų nuomone, kuriai sunku būtų prieštarauti, pats blogiausias dalykas yra tas, jog besivadovaujantys paprastu, primityviu, todėl visiems lengvai suprantamu šūkiu “iš-eivija šventa, Lietuva – raudona”, pasinaudoję natūraliu žmonių pasipiktinimu prastu kančių tomo paruošimu, įvarė dar vieną pleišta tarp išeivijos ir Lietuvos. Ir jie tuo nepaprastai patenkinti, nes žaidė mūsų jautrumu ir emocijomis. Aš ir būsiu atviras – žinau dabartines Lietuvos istorikų nuotaikas (ir ne tik to nelemtojo tomo) ir bijau, jog kurį laiką į bendrą triušą su užsienio lietuvišiais jie žiūrės daugiau, negu labai atsargiai. Ir atvirškiečiai. Štai Jums ir galutinis šios “kančios” rezultatas.

Todėl visuomenės ramybės specialiems ardytojams, kurie nemato platesnio šios istorijos konteksto, siūlau pagaliau liautis kiršinti žmones. Gal geriau imkimės konkrečių darbų lietuvių ir Lietuvos valstybės labui. Juk pats laikas. Visi norjome savo valstybės, Nepriklausomos Lietuvos – tai ir į darbą jos labui, kad nereikėtų gaišti laiko atsakinėjant į priekabavimus. Juk tokie nieko nekurią, o tik baisiai pavydi tiems, kurie dirba. O kas dirba, tas gali ir suklysti. Nejaug už tai reikia žmogų niekinti, plūsti ir bolševikiškai siekti eliminuoti jį iš visuomenės? O gal mes jau nebe katalikai?

Savo pasisakymą dėl kančių tuo ir baigsiu. Nematau reikalo kada nors grįžti prie šios temos, nes ji jau išsemta. Be to, turiu daug darbo. To paties linkiu ir mieliems skaitytojams.

Red. pastaba. Čia keliamu klausimu spaudoje jau pakankamai pasisakyta ir kai kur net pertempta. Reikia grįžti po šios pamokos į pozityvių darbų plotmę. Grėsminga lietuvių tautos dabartis reikalauja telti visas tautiečių pastangas į atkovotos Lietuvos nepriklausomybės stiprinimą valstybiniu mastu ir išeivijos bei tremtinių jėgų gaivinimą, kad ji ir toliau išliktų gyva tautos dalimi.

Paremkite “Tėviškės žiburius” auka, rėmėjo ar garbės pranešė, testamentinu palikimu. Iš anksto dėkingi – “TŽ” leidėjai

Realty One Ltd.

Išmėginkite laimę mūsų \$10,000 loterijoje

MARIJANA MCKINNON

- Patarnavimas persikraustant privačiai arba per bendrovę
- Nemokamas namo įvertinimas
- Po to, kai man tarpininkaujant pardavėte savo namą, gaunate nemokamą namo apžiūrėjimą (Home Inspection), atliekamą **Baltic Construction**
- Seminaras namų pirkėjams kas mėnesį
- Bendradarbiaujame su “Allied Moving” ir “TD” banku

Tel. 416-763-5161 2261 Bloor St. W.

LIETUVA

BALTIC CONSTRUCTION

Remontas ir nauja statyba gyvenamųjų namų, parduotuvių, restoranų, įstaigų ir vasarnamių

- stalius darbai
- vidaus sienų įdėjimas
- dažymas
- elektros įvedimai
- vandentiekio sistemos įvedimas
- stogai
- įvairūs cemento darbai
- kiemų sutvarkymas
- prieklauskos
- garažai
- tvoros
- medžių pjovimas
- virtuvės, vonios remontas ir apdaila
- rūšių įrengimas
- šildymo ir vėsinimo sistemų įvedimas
- plytelių įdėjimas
- pataisymai ir pritaikymai pagal invalidų ir senelių poreikius
- namo apžiūrėjimas
- 17 metų patirtis
- Nemokamas įkainavimas

Skambinti Pauliui Stanevičiui tel. (416) 604-1871 Toronto.

\$\$\$\$ SIUNČIAME DOLERIUS Į LIETUVĄ \$\$\$\$

KAIRYS BALTIC EXPEDITING greitai ir garantuotai pristato Amerikos ir Kanados dolerius gavėjui į rankas, ir pasirašytą pakvitavimą jums atsiųsime. Persiuntimas iki \$2,000.00 4% plus pristatymas. Siunčiant daugiau kaip \$2,000.00 tik 3% plus pristatymas.

* Siunčiant didesnes sumas, yra nuolaida.

* Galime nuvežti į Lietuvą palikimus ir Lietuvoje sutvarkyti pas notarą.

* Važiuojant jums ilgesniui laikui į Lietuvą, mes galim persiųsti jūsų pensijos pinigus pagal jūsų nurodymus.

	AMERIKOS DOL.	KANADOS DOL.
Siunčiama suma		
Patarnavimas 4% arba 3%		
Pristatymas į rankas	12.00	15.00
Iš viso:	\$00	\$00
Siuntėjas:	Gavėjas:	
.....		
Tel.	Tel.	

Rašyti čekį arba pašto perlaidą (money order) KAIRYS BALTIC EXPEDITING ir siųsti

517 Fruitland Road, Stoney Creek, Ontario L8E 5A6. Turėdami klausimų skambinkite

Vytui ar Genei Kairiams, tel. 905-643-3334, fax 905-643-8980

realty systems inc.

RAIMUNDAS (Raymond) PACEVIČIUS

Jei norite pirkti ar parduoti namą prastome kreiptis šiais telefonais: darbo tel. 905-896-3333 (24 val.), namų – 905-524-3899; fax 905-848-5327.

Adresas: 1528 Dundas St. West, Mississauga, Ont. L5C 1E4

Queensway-Cawthra, atskiras namas didelė šeima, 8 kambariai, dvigubas garažas, arti OEW, mokyklos, autobuso sustojimo. Skambinti tel. 905-896-3333.

Savo praeitį atskleidžiant

Apologia pro vita sua

Prel. Lado Tulabos atsiminimai „Nuo Dusios iki Tiberio“

KUN. V. CUKURAS

Pastaruoju metu jau beveik tapo įpročiu laukti iš į pensiją pasitraukiančių visuomenės ar politinio gyvenimo veikėjų gyvenimo ir veiklos atsiminimų knygos. Jų kasmet pasirodo bent kelios. Daug rečiau pastebime kultūros veikėjų, mokslininkų, filosofų atsiminimų knygu, o jau yskupų, kunigų — tai didelė retenybė.

Skaitančiąją lietuvių visuomenę pastarųjų dviejų mėnesių laikotarpyje pasiekė prel. L. Tulabos atsiminimų dvi stambios knygos. Jos pavadinimas „Nuo Dusios iki Tiberio“. Jų autorius nori mums pateikti gausios ir įvairios medžiagos. Tai nėra vien tik atsiminimai griežta prasme, bet ir autobiografijos, kronikos, apologijos skubotas sulidynimas. Autorius laikosi chronologinės tvarkos. Pirmoji knyga apima laikotarpį, susiklostytą tris pagrindinius tarpsnius: vaikystę, jaunystę, studijas, toliau dvi pakopos jo veikloje (rektoriatavimas Vilniuje ir Eichstaete), o nuo 1945 m. Romos Šv. Kazimiero kolegijoje. Pratarinėje autorius rašo turįs surinkęs tiek daug medžiagos, jog ją nutaręs sutalpinti net į tris toms. Pirmasis apima laikotarpį nuo jo kūdikystės iki 1960 m., antrasis — iki 1969 m. pabaigos. Trečiasis, kurio laukiame pasirodant, apims laikotarpį iki pasitraukimo iš rektoriatavimą pareigų ir dabartį.

Pasidalinti patirtimi

Ko prel. Tulaba norėjo, skelbdamas savo atsiminimus? Pratarinėje rašo, kad šito darbo ėmėsis „daugelio raginamas“. „Šaltiniai, iš kurių ėmiau, ką rašiau, buvo atmintis, dienoraštis ir Kolegijos archyvas“. Autorius, atrodo, tokio paraginimo ir laukė. Dabar, jau perkopęs savo gyvenimo 82-tąjį slenkstį (kunigų žinyne jo gimimo data: 1912 m. balandžio 28 d.), jis nori dalintis savo patirtimi su mumis.

Savo atsiminimams rašyti autorius nereikalingas pagalbos. „Atmintį Dievas man davė daugiau negu gerą. Ji ir dabar, senatvėje, man gerai tarnauja. Todėl neturėjau didelių sunkumų nusakyti savo vaikystę ir visą studijų laikotarpį, o taip pat akademinę veiklą iki atsiradimo Romoje 1945 metų rudenį“ (5 psl.). Jis numatė, kad jam kai pasiekia šį tašką, tad jį laisvą ir savo atsakymus pasilaikęs archyve. „Priekaištų nepaisiau“ (t.p. 6 psl.). „Norėjau tačiau parodyti, kad mano gyvenimas buvo kryžiaus kelias. Bet dėl to jis buvo našus. Tėbūna man atleista šis neuklumas“ (t.p.). Taigi iš įvadinio žodžio jau paaiškėja, kad bus šio veikalo „dramatis personae“ — pats prelatas L. Tulaba, o visa, kas atsiskleis, bus nudažyta jo asmen spalva.

Vaikystę nusakoma trumpai, bendrais bruožais. Tai dūku krašto ir temperamento žmogus. Kai dažnuose savo laisvuose vyskupui V. Brizgiui retkarčiais atsiveria, atsiprašo, kad jam — šiam jautriam „dūkeliui“ atleistų už kai kuriuos skubotus posakius. Tačiau tokio jautrumo ir nuolankumo nedaug kas buvo patyręs.

Jauną teologijos studentą klieriką L. Tulabą greitai pastebėjo Vilkiški seminarijos vadovybė ir pats ordinaras vyskupas Karosas. Jis gabus, jam sekasi labai gerai pažymiais išlaikyti egzaminus. Įšventintas į kunigus, jis tuojau siunčiamas aukštesnėm studijom, pirmiausia į Kauną, kad ruošytųsi akademiniams laipsniam. Vysk. Karosas pats jam užtikrina stipendiją į Romą.

Sėkmingi žingsniai

Atrodo, kad visą laiką Ladą Tulabą lydi sėkmė: ir prel. M. Krupavičius jį vertina ir Kauno VD universiteto Teologijos filosofijos dekanas Pr. Kuraitis jį kviečia tik ką grįžusį iš Romos vykti į Kauną dėstyti Šv. Rašto kurso. Į Vilnių paskirtas arkiv. M. Reinys, bu-

vęs jo profesorius Vilkiškyje, kviečia Vilniaus kunigų seminarijos rektoriumi.

Susidaro įspūdis, kad ne tie „kryželiai“, kuriuos mini atsiminimų pradžioje, bet tikra laimė lydi šį Džukijos sūnų. Jau Vilniuje būdamas jis plečia savo pažinčių ratą, o tas ratas vis plėsis ypač po Antrojo pasaulinio karo.

Toji pati „laiminga žvaigždė“, atvykus į Romą iš Eichstaet'o Bavarijoje, suveda jį į pažintį su tuomet universitetų bei seminarijų prefektu kardinolu Pizzardo. Šitokį svarbų asmenį turėdamas už savo pečių, L. Tulaba pasiūnė labai drąsiai, elgiasi, „vyresniųjų paskyrimu“, ne tik besikuriančios lietuvių Šv. Kazimiero kolegijos rektoriatavimą pareigų apimtį, bet ir siekia dar toliau — į kultūrinę-politinę lietuvių išeivijų veiklą.

Visur jį matom autoritetingai reiškiantį savo nuomones. Be prel. M. Krupavičiaus, kurį autorius pažįsta nuo Vilkiški seminarijos laikų, dr. P. Karvelio šeimos ir kitų mažiau žymių krikščionių-demonkratų ideologijos vadų, L. Tulaba aiškiai sutampa su šia politinė srove. Jis, likdamas ištikimas anieks vadams, labai greitai užima kovinę poziciją Lietuvių fronto bičiulių atžvilgiu. Dėl to atsiminimuose daug vietos skiria tada veikusių, Vatikano autoritetu įsteigtos Vokietijoje Delegatūros kritikai, o vėliau, kai pradėjo sklįsti gandai prieš jo asmenį, viską suverčia „frontininkams“. Jis visą laiką nuolat mato, kad nepasitenkinimo siūlai veda į Delegatūrą arba tiksliau — į ją sudariusius asmenis. Jiems suverčiama atsakomybė, kad jo kandidatūra į pirmuosius lietuviams pabėgėliams skirtus vyskupus nepaėjo. Pirmosios atsiminimų dalies įdomiausių epizodų skaitytojas ras pasikeitimu laiškas su prof. dr. Antanu Maceina. Pastebės, kaip ramiai, giliai užgriebiančiai aiškina LF idėjų kilmę ir kaip susijaudinęs periferijoje blaškosi L. Tulaba. Ryški prel. L. Tulabos drąsa ir kategoriška argumentacija.

Širdis – lietuvių kolegija

Politinė sritis tačiau nebuvo prel. L. Tulabos rūpescio centre, nei jo kompetencijoje. Jo širdis buvo Šv. Kazimiero kolegijos kūrime ir vadovavime. Tie rūpesciai buvo pirmoje eilėje ekonominiai. Reikia stebėtis, kiek jis keliaudavo, kokius tolius pasiekdavo, vie-

Koplytstulpis Sibiro tremtiniam

Lietuvių tautinėse kapinėse, Justice, IL (Čikagos priemiestyje), 1994 m. birželio 12 d., 3 v.p.p. buvo pašventintas Sibiro tremtiniam prisiminti skirtas paminklas-koplytstulpis. Jį sukūrė ir savo lėšomis

Koplytstulpis Sibiro tremtiniam prisiminti, sukurtas JULIAUS IR PRANĖS PAKALKŲ, jų lėšomis pastatytas Lietuvių tautinėse kapinėse Čikagos priemiestyje

nu metu daugiau kaip pusmetį praleido „kelionėje apie pasaulį“. Jis dažnai serga, nes sveikata nuo pat mažens nepasijūdo.

Gal pats įdomiausias ir centrinis prel. L. Tulabos darbas, kuriam skirta didesnė pirmosios atsiminimų knygos dalis, buvo jo pastangos prieti ir po sunkių bandymų gauti iš Čikagos Brighton Park'o lietuvių klebono kun. A. Briškio palikimo stambia sumą, kuri įgalino nupirkti kolegijai namus Šv. Jono bazilikos artumoje, Via Casalmonferrato.

Autorius nesivaržo painformuoti, kai jis „su ašaromis atsiklaupė“ prieš šį taupų kleboną, jis atsispręš... Ir taip puslapis po puslapio skaitom apie pakartotines keliones į Ameriką. Visur beveik tas pats sakiny: „maloniai sutiko, pavaišino, apdovanojo“.

Pirmoji knyga ir baigiama nuolat kartojant tuos rūpesčius Kolegija. Tiesa, rasime kelias kronikines žinutes: apie Lietuvos atstovybę Vatikane, šv. Kazimiero sukaktį ir arkivyskupo J. Skvirecko mirtį Tirolio kaimelyje į vakarus nuo Innsbruck'o.

Pateiktieji raportai, kuriuos reikėdavo duoti Studijų kongregacijai skamba beveik kaip ta pati plokštelė: Kolegijos studentų skaičius — kasmet vis mažėjantis — dvasinė būklė „labai gera“, tik studijinė-akademiniška visada tik vidutiniška. Koks buvo tikrasis Kolegijos gyvenimas, kokia dvasia ir kultūrinė pažanga lieka nepaliesita.

(Bus daugiau)

Rašytojui Anatolijui Kairiui 80 metų

Sukaktį ir išmirimo laikotarpis. Rodos, tik gerbti, gailėtis ir užjausti belieka. Pesimistams — tai geriausi beprasmiškumo pavyzdžiai. O vis dėlto ne visai taip. Amžinybės samprata ir kūrybinis palikimas priešinis rezignacijai ir liūdesiui.

ANATOLIJUS KAIRYS

pastatė Julius ir Pranė Pakalkos, lietuviškų reikalų uolūs rėmėjai, gyvenantys Beverly Shores, Indiana.

Iškilmes pradėjo Amerikos lietuvių tautinės sąjungos pirm. dr. Leonas Kriaučeliūnas, kviesdamas prisiminti žuvusius ir pagerbti juos susikaupimo minute. Dalyvaujant gausiam būriui lietuvių, suvažiavusių iš įvairių apylinkių, ir eilei garbingų svečių, dr. L. Kriaučeliūnas ir Pranė Pakalkienė atidengė paminklinę lentą su įrašu: „Sibiro tremtiniam prisiminti. Daugiau kaip 300,000 lietuvių išvežta į Sibirą 1941-1953. Mūsų kancios — Dievui ir Lietuvai. (Julius ir Pranė Pakalkos 1994)“.

Vyskupas Paulius Baltakis, OFM, pašventino paminklą-koplytstulpį, atnašavo Mišias ir pasakė pamokslą, kuriame išskelė vaidmenį tremtinių ir kankinių bei laisvės kovotojų, kurie savo auką ir malda prisidėjo prie blogio imperijos žlugimo.

Mišų metu giedoją Vyčių chorąs, diriguojamas Fausto Strolis ir solistai: Danutė Stankaitytė, Jonas Vaznelis ir Algirdas Brazis, jiems akompanavo muz. Ričardas Sokas.

Don Varno, Dariaus ir Girėno postų veteranai bei šauliai pagerbė žuvusius. Tolimesnei programai vadovavo Vida Sakevičiūtė.

Iškilmės dalyvavęs Lietuvos metropolitas, Vilniaus arkivyskupas Audrys J. Bačkis pasidžiaugė, kad besilankomas JAV-bėse, gali išsė-

Laiminančio Kristaus statula priešais Palangos dvaro rūmus. Ją pastatydino grafas FELIKSAS TIŠKEVIČIUS XX š. pradžioje. Sovietmečiu statula buvo nugriauta ir vandaliai sunaikinta. — muziejuje saugomos vos kelios išlikusios detalės. Nuotraukoje — Atgimimo laikotarpiu atstatyta, 1993 m. birželio 14-ąją — Vilties ir gedulo dieną — atidengta ir pašventinta

Nuotr. Alf. Laučkos

Prieš akis data — rugpjūčio 28-toji diena. Dar viena sukaktis. Šį kartą rašytojui Anatolijaus Kairio. Šią pavardę ištarus, tuoj ir smelkiasi mintis: juk tai turbūt pats produktyviausias rašytojas išeivijoje. Ir šačiausias. Žinoma, kūryba aptariama ne kiekvišku mu. Tačiau kuo nors riboti savęs išsakymą būtų bereikšmis dirbtinumas.

Anatolijus Kairys gimė 1914 m. rugpjūčio 28 d. Petrapilyje. Taigi šiemet jis švenčia savo darbingo gyvenimo 80 metų sukaktį. Sukaktuvininkas platus ne vien kūryboje. Jis pedagogas, rašytojas, ateitininkų, pavasarininkų bei sporto veikėjas. Išeivijoje mokytojas, švietimo vadovas, žurnalų „Tremtinių mokykla“ ir „Naujoji aušra“ redaktorius. 1946 m. išleido A. Maceinos „Didįjį inkvizitorių“, 1951 m. A. Barono romaną „Debesys plaukia pažemiu“. Dažnai slapvardžiais pasirašinęs uolus lietuvių periodikos bendradarbis.

Sukaktuvininko kūrybos aruodas pilnas su kaupu eilėraščių, novelių, dramų, satyrų, komedijų, libretų. Kas sekė išeivijos kultūrinę veiklą, spaudoje galėjo skaityti jo kūrybos įvertinimus, pranešimus apie laimėtas premijas, atliktus kūrinių vertimus į svetimas kalbas. Prisimintina taipgi, kad Anatolijus Kairys buvo

apeigose dalyvauti ir pabrėžė: „Tėbūna kryžius susitaikymo ženklas visų lietuvių ir težadina jis aukotis dėl tėvynės, nes aukų laikas dar nesibaigė. Te Dievas rodo kelią į susitaikymą ir vienybę“.

Žodį tarė ir ALTOS pirm. Grožvydas Lazauskas. Kalbėjo ir Julius Pakalka, sakydamas, kad jo sieloje šiandien šventė, ir dėkojo visiems, prisidėjusiems prie šių iškilnių sėkmės. Iškilmės baigtos Lietuvos himnu.

Pokalbyje su Julium Pakalka sužinojau, kad koplytstulpis yra išlietas iš nerūdijančio plieno, o visi lietuviški ornamentai ir šventųjų figūros yra jo paties padaryti iš bronzos. Koplytstulpis papuoštas ir lietuviškais emblemomis: vyčiu, Gedimino stulpais, vyčio kryžiumi. Koplytstulpis yra 18 pėdų aukščio.

Julius Pakalka taipgi yra padaręs dekoratyvinį kryželį ir koplytstulpį iš misingio, kurie puošė altorių. Juos jis skiria Lietuvos šaulių sąjungai, kad laikytų muziejų.

Aldona Šmulskienė

● Tauta yra marga, įvairi. Reikia ją taktiškai priimti ir pakeisti: pakanta, solidarumas, vienybė yra pačios stipriausios tautos tvirtovės... (J. Aistis)

JUOZAS MILTINIS (1907-1994) Nuotr. Viktoro Kapočiaus „Dienoje“

Lietuvių rašytojų dr-jos pirmininkas, vadovavo Kultūros fondui, buvo suorganizavęs dramos studiją Čikagoje, įkūrė Jaunimo teatrą, vadovavo pirmajam Teatro festivaliui, priklausė PEN egzilų centrui.

1993 m. sukaktuvininkas Lietuvoje išleisdino dar vieną savo poezijos knygą „Šimtas meilės sonetų“. Kieti viršeliai, 112 pusl., švarus „Spindulio“ spaustuvės darbas. Redagavo Robertas Keturakis, tiražas 1500 egz. Įvadiname žodyje autorius tarp kitko pastebi: „Meilė beprasmei dienai suteiks prasmę, betiksliai darbiu tikslą, tuščiam gyvenimui pilumą“. Tokios jėgos pojūtyje daug reikšinių ir įžvalgų į kūrybą galėtų atsiskleisti naujais pavadinimais. Darbšiam sukaktuvininkui — ilgiausių metų. Č. Senkevičius

Atminimai

Nulašnojo
Lietutis per skruostą,
Nulingavo
Giružė žalia...
Atminimai
Sugrįžę paglostė
Ir minutę
Prigludo šalia.

Jau išaugta
Palaukė, pievelė, jos takas
Ir vaivorykštės juosta
Tokia paprasta!
O vaikystės upelė
Pavargus, nusekus,
Susiaurėjus, pasivirus
Menkutė brasta...

Šitaip dienos išeina
Ir metai, ir amžiai
Su žmonėmis,
Jų dalia,
Skausmą, laimę
Paviję, paglemžę
Atminimais minutėm
Priglunda šalia...

Valerija Vilčinskienė,
Lietuva.

Atsiųsta paminėti

MEDICINA, Amerikos lietuvių gydytojų sąjungos žurnalas, nr. 1 (83) 1994, 40 psl. ir viršeliai; redaktorius Vaelovas Saulys, MD, 2639 W. 86th St., Chicago, IL 60652; spausdina M. Morkūno spaustuve Čikagoje.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Trijų dailininkų darbų paroda Motinos dienos proga Vasario šešioliktosios gimnazijoje Vokietijoje gegužės 7-8 d.d. surengė Eugenijos Lucienės vadovaujamas Romuvos lietuvių moterų klubas. Parodon nuspalvintomis medžio skulptūromis ir aliejine tapyba išsijungė Marijampolės teatre dirbęs Ričardas Vaina, mišlos technikos akrilio, aliejaus ir akvarelės kūrinių — Meilė Veršlienė, iš Lietuvos Vokietijon atvykusi jau 1980 m. Atskirai reikėtų paminėti Toronte dailę studijavusią Jūrą Batūraitę-Lemkienę, šiai parodai parūpinusią mišrios technikos tušo bei akvarelės darbų ir kolažų.

Dail. Telesforo Valiaus, Toronte 1977 m. gruodžio 1 d. mirusio lietuvių išeivijos grafiko, as-tuoniadesimtajį gimtadienį liepos 10 d. Lietuvos dailės muziejus Vilniuje paminėjo jo kūrinių paroda. Jon buvo įjungti T. Valiaus 1938-77 m. sukurti estampai, piešiniai, knygženkliai bei kiti grafikos darbai, paimti iš muziejaus dailės fondų. Parodos atidaryme liepos 7 d. dalyvavo Vilniun iš Toronto atskridusį velionies našlė Aldona Valiuvienė, muziejui dovanojusi T. Valiaus 250 dailės kūrinių rinkinį ir nemažą jo asmeninių daiktų. Iki rugpjūčio pabaigos veikusios parodos lankytojus su T. Valiaus gyvenimu, kūryba ir laimėjimais Kanadoje supažindino išsamus poeto Mykolo Karčiausko straipsnis „Grožio vizija ir meilė žmonėms“, paskelbtas Domo Šniuko redaguotoje „Dienoje“ liepos 13. Straipsnis iliustruotas T. Valiaus medžio raizniniais „Paskutinis palydėjimas“ (1942), „Išsivajotosios lygumos“ (1947) ir ofortu „Samogitia VI“ (1971).

Pasaulio liuanistų bendrija pakeitė Čikagoje 1952 m. kovo 2 d. įsteigtą Lituanistikos institutą, tada skirtą tik išeivijos lietuviams. Pakeitimas padarytas Vilniaus pedagoginiame universitete š. m. birželio 21 d. iniciatorių surengtoje konferencijoje. Žymusis liuanistas prof. dr. Zigmas Zinkevičius pokalbyje su „Lietuvos ryto“ atstovu Kęstučiu Petrauskui pasakoja: „Ši organizacija rūpinis ne tik liuanistų, kalbininkų, literatų bendradarbiavimu, bet ir plačiausia prasme visomis mokslo sritimis, kurios tik susijusios su liuanistika: ir etnologija, ir folkloristika, ir mitologija, galų gale net architektūra, visa, kas susiję su Lietuva. Iki šiol nieko panašaus nėra buvę. Ji rūpinis bendrais liuanistiniais klausimais. Tai nebus kokia valdiška organizacija, bet visuomeninė, jungianti žmones, dirbančius įvairiose mokslo srityse, kurie gyvena ne tik Lietuvoje, bet ir užsienyje“. Konferencijos dalyviai atmetė iniciatorių pasiūlymą naująją organizaciją pavadinti Pasaulio liuanistikos asociacija, nepatenkinti pavadinimą įjungtu nelietuvišku žodžiu. Pasaulio liuanistikų bendrijos pirmininku išrinktas Vilniaus pedagoginio universiteto prof. dr. Albertas Zalatorius, pavaduotoja — Ilinojaus universiteto Čikagoje prof. dr. Violeta Kelertienė. Pagal priimtą statutą bendrija vadovaus taryba, kurią sudarys prezidento ir skyrių atstovai.

Tasmanijos universitetas Hobarte š. m. gegužės 14 d. suteikė filosofijos doktoratą Genovaitai Budreikaitei-Kazokienei, Australijos lietuvių veikėjai, odontologai ir meno istorikai. Doktorės diplomą jai atnešė kruopščiai paruošta disertacija „Lietuvių menininkai Australijoje 1950-90“. Iš A. Kantvilo pranešimo „Mūsų pastogėje“ susidaro įspūdis, kad ši anglų kalba parašyta disertacija yra skirta Australijoje gyvenantiems lietuvių dailininkams. Dr. G. Kazokienė, odontologijos studijas baigusi 1949 m. Tiubingeno universitete V. Vokietijoje, jas pakartojo Sidnio universitete, įsigydama teisę verstis dantų gydytojos praktika. Jos vyras Vincas Kazokas (1919-1984), poetas ir žurnalistas, ten nuo 1961 m. iki mirties redagavo savaitraštį „Mūsų pastogė“. Dantų gydytoja G. Kazokienė tęsė Sidnio universitete parodėtas meno studijas, jas 1982 m. baigdama magistrės laipsniu su jam parušto darbu „M. K. Čiurlionio gyvenimas ir kūryba“. Už šią studiją dar rankraštyje jį laimėjo JAV LB kultūros tarybos premiją. Meno istorikė dr. G. Kazokienė dabar yra sudisomėjusi Tasmanijos ir net Naujosios Gvinėjos pirmųjų liuanistikų dievukų kūrinius. Jų yra pasiuntusi ir Lietuvos muziejams.

Būrelis tautodailininkų akmenčių kūrinyje stovykloje Kupiškėje ruošia savo darbus, kuriais šis miestas bus papuoštas 465-tųjų metų iškilnių proga. Kupiškietis Vytautas Jasiūnas, talkinamas keturiolikamečio sūnaus Manto, iškalas akmeninių Kupiškio herbą, kuris bus pastatytas prie savivaldybės rūmų. Šiauliečiai Jonas Vaicekauskas ir Gediminas Pyragas su kupiškėnu Virginijumi Sankausku yra pasirinkę kompoziciją Kupiškį kertančių Kupos ir Lėvens upių tema.

Ketvirtasis Trakų rajono lenkų kultūrinis festivalis „Skambėk, lenkiška daina“ gegužės 29 d. buvo pradėtas eitynėmis šio istorinio Lietuvos miesto gatvėse. Festivalio dalyviams skirtas Mišias Vytauto Didžiojo šventovėje koncertavęs klebonas kun. V. Rūkas ir iš Lentvario atvykęs klebonas kun. N. Grabovskis. Giedojo jo atsivežtas Lentvario šventovės jaunimo chorą. Concertinę programą traktėčiams ir svečiams pusiasalyje prie senosios Trakų pilies atliko rajoninis lenkų ansamblis. Festivalyje dalyvavo Lenkijos ambasadorius Lietuvoje J. Widackis ir generalinis konsulas D. Rzemieniewskis.

Aktorius ir rež. Juozas Miltinis, 1907 m. rugsėjo 3 d. Akmenėje gimęs Panevėžio dramos teatro išteigėjas ir ilgametis vadovas, liepos 13 d. prieš pat vidurnaktį mirė visuotinė arterosklerozė Respublikinėje Panevėžio ligoninėje. Gegužės 27 d. Vilniaus universitetinėje greitosios pagalbos ligoninėje jam buvo padaryta sėkminga operacija — įstatytas lūžusio dešinės kojos šlaunikaulio karkolio protezas. Iš Vilniaus Panevėžin J. Miltinis grįžo beveik pusantro mėnesio praleidęs ligoninėje. Visi džiaugėsi sėkminga operacija ir tik didelių pastangų dėka surastu jai tikusiu šlaunikaulio karkolio protezu. Niekas tada nenumatė, kad J. Miltiniui jau neteks vaikščioti Panevėžio gatvėmis. Atsisveikinimui su panevėžiečiais velionis buvo pašarvotas Panevėžio dramos teatre. Laidotuvis liepos 16 d. prasidėjo gedulinėmis Mišiomis Kristaus Karaliaus katedroje. Iš jos karstas buvo atlydėtas į Ramygalos gatvės kapines Panevėžyje. Prie kapo duobės su velioniu, šiemet apdovanotu III-jo laipsnio Gedimino ordinu, atsisveikino: Lietuvos seimo pirmininko pavaduotojas Egidijus Bičkauskas, kultūros ir švietimo ministeris Dainius Trinkūnas, Lietuvos teatrų sąjungos pirm. Juozas Budraitis, Panevėžio burmistro pavaduotojas Albertas Vaite-lis, J. Miltinio kūrybos tyrinėtoja dr. Rūta Skenderienė ir Miltinių šeimos atstovė Stefa Miltinienė.

Pirmuosius žingsnius lietuviškoje scenoje J. Miltinis žengė 1931-32 m. Šiaulių dramos teatre, ką tik baigęs Lietuvos dramos teatro Kaune studiją. Galvodamas apie savąjį europietiško lygio teatrą, jis tobulino Paryžiuje veikusioje Ch. Dullino vaidybos studijoje, klausydamas pasakaitų pasaulinio garso Sorbonos universitete, vaidindamas prancūziškame teatre ir filmų studijoje. Paryžiuje pradėta tobulinimas J. Miltinis pratęsė ir Britanijos Londone. Grįžęs Lietuvon 1938 m., vadovavo Kauno dramos rūmų vaidybos studijai, o 1940 m. su būriu jaunuolių persikėlė į Panevėžį dirbti aktoriumi ir režisieriumi. Ten J. Miltinis įsteigė europietiško lygio Panevėžio dramos teatrą ir jam su pertraukomis vadovavo keturis dešimtmecius, paruošdamas 69 spektaklius. Rež. J. Miltinio talentą ilgąme jį sąrašė bene labiausiai atskleidė L. Pirandello „Henrikas IV“, N. Gogolio „Revizorius“, H. Ibseno „Geda Gabler“, A. Milnerio „Keliančiojo pardavėjo mirtis“, A. Čechovo „Ivanovas“, V. Sekspyro „Makbetas“, V. Borcherto „Lauke už durų“, A. Strindbergo „Mirties šokis“, Sa-foklio „Karalius Edipas“, J. Grušo „Pijūs nebuvo protingas“. Rež. J. Miltinis Panevėžio dramos teatre išaugino tokius talentingus aktorius, kaip Bronius Babkauskas, Donatas Banionis, Gediminas Karka, Vacys Blėdis, Algimantas Masilius, Stasys Petronaitis, Eugenija Šulgaitė, Regina Zdanavičiūtė, Dalia Melėnaitė. Rež. J. Miltiniui aktorius yra akrobatas ir filosofas. Tačiau teatro jis nelaiko publi-ko linksmintoju, auklėtoju ar moralizuotoju, parūpinančiu išvadas. Jas turi pasidaryti patys žiūrovai, ieškodamas atsakymų į klausimus.

V. Kst.

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8

Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414
Anapilyje telefonas: (905) 566-0006

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 8 v.v.; šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 p.p.; sekmadieniais nuo 9 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v. ryto iki 12.30 v.p.p.; ketvirtadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind. 5.00%	Asmenines paskolas
180-364 d. term. ind. 5.50%	nuo 8.50%
1 metų term. indėlius 5.75%	Sutarties paskolas
2 metų term. indėlius 6.25%	nuo 8.50%
3 metų term. indėlius 6.50%	Nekiln. turto paskolas:
4 metų term. indėlius 6.50%	Su nekeičiamu nuosimčiu
5 metų term. indėlius 6.50%	1 metų 8.00%
1 metų GIC-mėn. palūk. 6.50%	2 metų 8.50%
1 metų GIC-met. palūk. 6.75%	3 metų 8.75%
2 metų GIC-met. palūk. 7.50%	Su keičiamu nuosimčiu
3 metų GIC-met. palūk. 8.00%	1, 2 ir 3 metų 7.00%
4 metų GIC-met. palūk. 8.25%	
5 metų GIC-met. palūk. 8.50%	
RRSP, RRIF ir OHOSP. 3.50%	
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind. 6.75%	
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind. 7.50%	
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind. 8.00%	
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind. 8.25%	
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind. 8.50%	
Taupomąją sąskaitą 3.25%	
Kasd. pal. taupymo sąsk. 3.75%	
Kasd. pal. čekių sąsk. 1.75%	
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk. 2.50%	

Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki \$15,000 ir narių gyvybę iki \$2,000 už santaupas laikomas šėrų, čekių ir taupymo sąskaitose.

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgicijus iki 75% įkainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaides (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI per 56 milijonus dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

Prieš spaudos konferenciją Vilniuje 1994 liepos 4 d. gerai nusiteikę užsieniečiai. Iš kairės: ANTANAS LAUKAITIS (Sidnis), SIGITAS KRAŠAUSKAS ir AUDRIUS ŠILEIKA – ŠALFASS-gos pirm. (abu iš Toronto) ir VYTAUTAS BUDZEIKA (Punksas)

Dalis dalyvių po "karštų" diskusijų Lietuvoje rengiamo spaudai leidinio "Lietuvos sporto istorija" reikalus aptariant. Iš kairės: ANTANAS DAUGNORA, Krasnojarsko krašto Igaros lietuvių bendrijos pirmininkas, VYTAUTAS BUDZEIKA, Lenkijos Punkso lietuvių bendruomenės sporto atstovas, SIGITAS KRAŠAUSKAS, ŠALFASS-gos įgaliotinis minimos knygos reikalams, VITAS NENIUS, Kūno kultūros ir sporto departamento prie Lietuvos respublikos vyriausybės generalinis direktorius, VITAS RUGIENIUS, Detroito "Kovo" darbuotojas, AUDRIUS ŠILEIKA, ŠALFASS-gos pirm., ANTANAS LAUKAITIS, Australijos ALFASS pirm., ZIGMANTAS MOTIEKAITIS, Sporto departamento darbuotojas ir istorikas dr. HENRIKAS ŠADŽIUS, "Lietuvos sporto istorijos" vyriausias redaktorius

SPORTAS

Redaguoja SIGITAS KRAŠAUSKAS.

32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario, M6S 4R5.
telefonas (416) 766-5367

Sporto reikalai rūpėjo visiems

Pastabos apie Pasaulio lietuvių sporto vadovų pasitarimus Lietuvoje

Pasaulio lietuvių dainų ir tautinių šokių šventės metu Lietuvoje, Vilniuje, 1994 liepos pirmoje pusėje susirinkę Pasaulio lietuvių sporto organizacijų, Lietuvos sporto vadovybės bei sporto federacijų atstovai, daugelyje konferencijų bei pasitarimų aptarė V-jų PLS žaidynių organizavimo bei kitus sporto gyvenimą liečiančius reikalus. Iš užsienio atvykusiųjų tarpe buvo matyti JAV ir Kanados – (ŠALFASS-gos), Australijos, Didžiosios Britanijos, Lenkijos, Gudijos, Latvijos ir Rusijos atstovai.

Kaip žinoma, V-jų PLSŽ organizaciniam komitetui vadovauja Lietuvos respublikos ministras pirmininkas Adolfas Šleževičius su trimis pavaduotojais Vyta Nėniumi, Kūno kultūros ir sporto departamento generaliniu direktoriumi, Artūru Poviliūnu, LTOK pirmininku ir Vytautu Jasulaičiu, Vilniaus miesto burmistras. Žaidynių darbo grupei vadovauja Kūno kultūros ir sporto departamento vyr. darbuotojas, buvęs žymus krepšinio žaidėjas ir treneris Rimas Girskis.

Liepos 4 d. prasidėjo patys svarbiausi pasitarimai. Dalyvaujant Lietuvos sporto federacijų pirmininkams bei jų pavaduotojams ir išeivijos bei užsienio atstovams, posėdžiui pirmininkaujant Kūno kultūros ir sporto departamento prie vyriausybės generaliniam direktoriui Vytiui Nėniumi, kuris yra ir V-jų PLSŽ organizacinio komiteto pirmininko pavaduotojas, buvo aptarta V-jų PLS žaidynių programa. Pranešta, kad V-jų Pasaulio lietuvių sporto žaidynių atidarymas įvyks 1995 liepos 30 Vilniuje, o po savaitės, rugpjūčio 5 d., žaidynes bus iškilmingai baigtos Kaune. Tikimasi, kad dalyvaus apie 1000 užsienio ir apie 2500 Lietuvos sportininkų. Svečiai bus apgyvendinti Vilniaus studentų miestelyje. Žaidynes bus vykdomos Vilniuje, išskyrus ledo ritulį (Elektrėnai), aviacijos sportą (Kaunas), kalnų slidinėjimą (Kanada). Į jas nutarta nebeįvesti sportininkų profesionalų. Žaidynių metu numatoma kultūrinė programa, taip pat ekskursijos po Lietuvą. Žaidynėse dalyvaus to norą yra pareiškusių 25 Lietuvos sporto šakų federacijos. Buvo sutarta iki rudens galutinai apsispręsti ir padaryti tikslus pranešimus, pagal kuriuos bus žinoma, kiek sporto šakų įsijungs į žaidynes.

Tą pačią dieną kitame posėdyje, kuriam pirmininkavo Lietuvos respublikos ministras pirmininkas, V-jų PLSŽ organizacinio komiteto pirmininkas Adolfas Šleževičius, buvo svarstomi ir žaidynių finansavimo reikalai. Pagal V-jų PLSŽ darbo grupės vadovo Rimo Girskio pranešimą, 1995 m. žaidynėms sąmata sudaryta 4500 dalyvių skaičiui. Bendra išlaidų suma sieks art 4 milijonų litų sportininkų apgyvendinimui ir išlaikymui, sporto bazių sutvarkymui, žaidynių atidarymo ir uždarymo iškilmėms ir kt. Nutarta žaidynių dalyvių finansuoti tik varžybų dienomis. Paigaidinama buvo iki 1994 spalio mėn. organizacinio komiteto posėdžiui parengti sporto bazių sutvarkymo ir jų finansavimo programos projektą, taip pat pateikti Lietuvos respublikos vyriausybei prašymą ir siūlymus PLSŽ finansavimo reikalui. Kalbėta apie pradmės mokeskį, tačiau apsispręsta prie finansinio fondo įsteigimo, gaminimo atributikos, jos platinimo ir t.t.

Trečiasis šios dienos įvykis buvo

spaudos konferencija, kurioje žurnalistas pristatė informaciją, liečianti nutarimus ankstesniuose pasitarimuose. Šioje spaudos konferencijoje kilo diskusijos dėl pasikeitimo sporto spaudos informacija tarp išeivijos ir Lietuvos. Išsikalbėjus sutarta bendradarbiauti.

Įdomumo ir kiek ryškumo atskleidęs paskutinis šios dienos susitikimas buvo su Lietuvoje spaudai rengiamo leidinio "Lietuvos sporto istorija" vyriausiuoju redaktoriu istoriku Henriku Šadžiumi. Ši ŠALFASS-gos atstovų susitikimą organizavo Kūno kultūros ir sporto departamento gen. direktorius V. Nėniumis. Tai buvo puiki progą "akis į akį" pasikalbėti ir pareikšti savo nuomonę.

Kaip žinome, šiai knygai skirtą išeivijos sportinį gyvenimą yra aprašęs vilnietis žurnalistas V. Kazakevičius. Pokario metų dalis nebeatitinka tikrovės, ir ji "nusunkta". Dėl to jau net prieš kelerius metus buvo pareikštas mūsų nepasitenkinimas. Po ilgesnės pertraukos leidėjai, Kūno kultūros ir sporto departamentas pasiūlė mums šią dalį parašyti patiems. Susiorganizavus darbu, buvome vis dėlto kažkodėl ignoruojami. Mūsų bendradarbiai, netekę kantrybės, išsiskyrė šio susitikimo metu, lyg nieko nebūtų buvę, istorikas H. Šadžius kalbėjo, kad jau nesą laiko ilgiau laukti, nes dalis knygos atiduota spaudai ir, jei išeiviai savo teksto iki rugsėjo nepristatys, jis naudosis p. Kazakevičiaus aprašymu, kuris, jo nuomone, yra geras?

Vis dėlto šio susirinkimo dalyviai ir pats istorikas, įsiklausę į oponentų argumentus, sutiko, kad tai nėra paprastas reikalas. Pagaliau po patirto rimto motyvavimo gen. direktorius Nėniumas padarė išvadą: nebus skubinama šios knygos leidyba. Bus laukiama išeivijos paruošto pakaito p. Kazakevičiaus parašytai daliai. Jis sakė: "Jei knyga nepasirodys V PLSŽ, pasirodys vėliau". Apie šias diskusijas išsamiau rašė "Lietuvos rytas", "Lietuvos aidas" ir "Lietuvos sportas". Taigi mums ir vėl liko tikėtis organizuotais darbu. Klausimas, ar pavyks suburti talkininkus? Ir, ar nebūsimė vėl traukdomi?

Maloni progą buvo dalyvaus Lietuvos krepšinio lygos pirmininko Šarūno Marčiulionio ir LKL Tarpautinių ryšių patarėjo A. Pakulosei susitikimo spaudos konferencijoje. Teko patirti iš paties Šarūno, kad jis yra keičiamas ir iš "Golden State Warriors" pereis į Seattle "SuperSonics" klubą. "Tačiau keitimas negalėtų įvykti, jei mano kojos būtų (po traumos) nepatenkintų Seattle klubo gydytojų ir trenerių..." sakė Šarūnas. Jis tačiau nemano, kad būtų sunkumų, nes jau gali normaliai lankytis ir jaučiasi gerai. Šarūnui, pagal kontraktą, yra belieki treji metai su "Golden State Warriors", tačiau, kaip jis pareiškė: "Tai yra natūralus NBA "virtuozų" reikišnis... iš visko daroma prekyba, jo kiti draugai čia jau negali būti..." Jei keitimas įvyks, reikės Šarūnui taikytis prie naujos aplinkos.

Š. Marčiulionis ir A. Pakula po apsilankymo FIBA būstinėje Miunchene žurnalistas aiškino, kad FIBA mažai žinoma LKL veikla. Susidūrė įspūdis, kad Tarptautinės federacijos vadovai nesuvokė kelerių pastarųjų metų Lietuvos krepšinio krizės, kuri prasidėjo paigaidausiems žaidėjams išvykus į užsienį. Sutarė keistis informacija. Anot Šarūno, Lietuvos krepšiniui truks ketaus metų, kol sugrįš į buvusį tarptautinį lygį.

Dar vienas svarbus susitikimas vyko tarp ŠALFASS-gos atstovų ir LTOK pirmininko Artūro Poviliūno ir generalinio sekretoriaus Petro Statutose jų būstinėje. Kalbėtasi išeivijos ir LTOK bendradarbiavimo klausimais. Ponas Poviliūnas nusiskundė dėl dažnai pasitaikiusių nesklaidumų, kuriuos sukeldavo nuykė į Kanadą ar JAV-bes sportininkai iš Lietuvos. Jie nebegalėtų išvykų kontroliuoti, o apamai Lietuvoje atrodė iki šiol dar nėra "jėgos", kuri ribotų ir darytų atranką, kam, kur ir kokiomis sąlygomis būtų patartina ar net leidžiama vykti.

LTOK pirmininkas kalbėjo (mums apie tai net neužsiminus), apie Lietuvos olimpinio komiteto atstovus užsieniuose. Jis pareiškė, kad vieni iš jų yra per daug užsiėmę asmeniniais reikalais, o kiti atitrūkė nuo sportinių įvykių. Ypatingai palietė klausimą dėl jų pačių pasirinkto asmens Kanadai. Siūlė čia pat klausimą išspręsti, mums pristatant naują kandidatą. (Buves atstovas niekuomet nebuvo ŠALFASS-gos pripažintas.) Anot p. Poviliūno, suteikus jam garbės žymenį už eitas pareigas, jis bus pakeistas kitu.

ŠALFASS-gos atstovai nesukubėjo šio pasiūlymo išspręsti vietoje, tačiau pažadėjo surasti tinkamą kandidatą ir jį pristatyti LTOK-tui patvirtinti. ŠALFASS-gos atstovai pareiškė, kad minimas atstovas turi mokėti anglų ir lietuvių kalbas raštu ir žodžiu, būti pripažintu lietuvių bendruomenėje ir būtinai pažinti sportinį gyvenimą.

Baigiant įspūdžius apie buvusius plataus masto pasitarimus Lietuvoje, būtina paminėti ir tą malonų ryšį su spauda, sporto žurnalais: Regina Mundryte, Roma Griniute, Aleksu Krukausku, Maryte Marcinkevičute ir kt. Daug dėmesio šioms įvykiams skyrė "Lietuvos rytas", "Lietuvos aidas", "Lietuvos sportas" ir mažesni Lietuvos laikraščiai. Su sporto žurnalais daug išsikalbėta. Apie tai jie apšėiai paršė.

ŠALFASS-gai Lietuvoje buvusiose pasitarimuose atstovavo Audrius Šileika – pirm., Mindaugas Lelickas – vicepirm. ir Sigitas Krašauskas – visi iš Toronto. Vitas Rugienius – Detroitas ir Rimas Dirvonis – Čikaga. Kiti išeivijos bei užsienio atstovai buvo: Antanas Laukaitis – Australija, Jaras Alkis – D. Britanija, Vytautas Budzeika – Punksas, Virginija Tausnauskaitė – Gudija, Antanas Daugna – Igarika ir Jonas Bakanas – Latvija. Sig. K.

Ateitininkų žinios

Dainavoje (Michigan) rugpjūčio mėn. stovyklavę Šiaurės Amerikos ateitininkai; jaunučiai (liepos 24-rugpjūčio 6 d.) ir moksleiviai (rugpjūčio 7-14 d.).

Lietuvoje rugpjūčio mėn. moksleiviai ateitininkai dalyvauja savo vyskupijų keliaujančiose stovyklose. Kartu su globėjais ir talkininkaujantais studentais, moksleiviai aplankys mažesnių ir didesnių kaimų ir miestų žmones, įtraukdami juos į savo stovyklos programą.

Šios savaitės mintis: "Negalvok ką darysi, bet ką darai".

Ateitininkų studijų dienos įvyks š.m. rugsėjo 2-5 d.d. Darbo dienos savaitgalį Dainavoje, Michigan. Šios studijų dienos tarsi bus Lietuvoje įvykusio Ateitininkų kongreso užbaigimas. Pramatomas platus Kongreso prisiminimas, o taip pat Kongreso sprendimų pristatymas ir svarstymas. Kartu dar vyks turininga akademinė bei kultūrinė programa. Visi kviečiami dalyvauti. Kaip visada, laukiama kuo daugiau studentų, kuriems bus progos tarpusavyje pabendrauti ir pasvarstyti rūpimus klausimus. Norintieji Ateitininkų studijų dienos dalyvauti prašomi registruotis pas Lidiją Ringienę, 50 Carriage Trail, Palos Heights, IL 60463. Tel. 708 361-2557. Rengėjai

Skautų veikla

• Liepos 22-23 d.d. darbo savaitgalį "Romuvoje" talkino: archit. T. Liačienė, inž. L. ir D. Garbaliuska, R. Sriubickis, dr. A. Pacevičius, R. Paškauskas, V. Kulikauskas, dr. R. Saplys, I. Pivoriūtė, D. Kalendraitė, Neringa ir Eglė (iš Lietuvos), A. Saplys, R. Radžiūtė, S. Namikas, V. ir A. Senkai, dr. A. Dailidė, K. Pajaujais, A. ir P. Stauskai, R. Grybas. Visiems priklaudė didelė padėka už stovyklos sutvarkymą.

• Rugpjūčio 6 d. "Romuvoje" prasidėjo skautų-čių stovykla. Anksčiau suvažiavę vadovai-vės atliko paruošiamuosius darbus. Rugpjūčio 7 d., 10 v.r. apie 40 vadovų įvyks išsklaidė Mišias, atnauštas stovyklos kapeliono v.s.fil. kun. A. Saulaičio, SJ. Netrukus pro vartus riedėjo automobiliai, sustabdymo registratorės I. Tarvydienės. Stovyklos atidarymas įvyko 7.30 v.v. Per įsakymus komendantė ps. I. Paškauskienė pranešė stovyklos viršininkui v.s. A. Senkui, kad išsiriškiavo 158 stovyklauotojai. Viršininkas sveikino atvykusius stovyklauotojus ir perskaitė gautą sveikinimą iš LSS tarybos pirmios pirm. v.s.fil. K. Jėčiaus. Stovyklai vadovauja v.s. A. Senkus, serijai s. V. Senkuvienė, brolijai ps. R. Saplys. Ūkio vedėjas R. Paškauskas ir P. Petrauskas. Valgyklos vedėjos ps. V. Puzerienė ir antrą savaitę B. Stanulienė. Abi atlieka ir slaugių pareigas. M.

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:	IMA:
5.00% už 90 dienų term. indėlius	už asmenines paskolas nuo 7.75%
5.50% už 6 mėnesių term. indėlius	už nekilnojamo turto paskolas (mortgages):
5.75% už 1 m. term. indėlius	su nekeičiamu nuosimčiu
5.75% už 2 m. term. indėlius	1 metų 8.00%
6.25% už 3 m. term. indėlius	2 metų 8.75%
6.50% už 4 m. term. indėlius	3 metų 9.00%
6.50% už 5 m. term. indėlius	(fixed rate)
6.50% už 1 m. GIC mėn. palūk.	
6.75% už 1 m. GIC invest. pažym.	su keičiamu nuosimčiu
7.50% už 2 m. GIC invest. pažym.	1, 2 ar 3 metų 6.60%
7.75% už 3 m. GIC invest. pažym.	(variable rate)
8.00% už 4 m. GIC invest. pažym.	
8.25% už 5 m. GIC invest. pažym.	
3.75% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)	
6.75% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.	
7.50% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.	
7.75% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.	
8.00% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.	
8.25% už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.	
3.75% už OHOSP (variable rate)	
3.25% už taupymo sąsk. (gyvybės drauda)	
3.75% kasd. pal. čekių sąsk. virš 10,000	
2.50% už Amerikos dol. kasd. pal. sąsk. (US dol. Sav. Acc.)	

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje.

AKTYVAI per 100 milijonų dolerių

Kredito kortelė

Visų narių gyvybę apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$30,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginių perlaidos. Kelionių čekiai (American Express, Thomas Cook mastercard cheques). Kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų. (The Co-operators & Blue Cross). Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda. (Cumis & The Co-operators).

KASOS VALANDOS:

- Pirmad., antrd. ir trečiad. nuo 9 v.r.-3.30 v.p.p.
- Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r.-8 v.v.
- Šeštadieniais nuo 9 v.r.-1 v.p.p.

BŪSTINĖ: Lietuvių namai –

1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 532-1149

GĖLIŲ PARDUOTUVĖ VICTORIA

416 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario M6R 2N2
(prie Turner & Porter laidotuvių namų).

Rožės ilgais kotais \$19.95 už tuziną, normalaus dydžio \$9.95 už tuziną. Paruošiami gėles įvairioms progoms – vestuvėms, laidotuviams ir t.t. Prienamos kainos. Pristatome Toronto mieste nemokamai. Skambinti tel. 536-1994

LEDAS REFRIGERATION
AIR CONDITIONING & HEATING

Taisau ir įvedu

- Centrinės šildymo ir A/C sistemos
- Oro drėkintuvus (Humidifiers)
- Oro plovimo mašinas, šaldymo sistemas, šaldytuvus, viryklas

Atlieku dujų, vandentiekio (plumbing), elektros darbus.

Skambinti R. Jareckui
tel. 416-370-3539 Toronto
(Nemokamai atvažiuoju įkainoti).

DAIVA DALINDA, BBA,
Broker Tel. (416) 231-5000

Amerikos didžiausia namų pardavimo įstaiga plečiasi Kanadoje!

Islington-Kingsway Realty Inc.
Prezidentė, turinti 14 metų patyrimą, jums sąžiningai patarnaus.

Nemokamas namo įvertinimas.

2908 Bloor Street West,
Etobicoke, Ontario M8X 1B6 FAX (416) 233-2713

MEDELIS CONSULTING
1407 Sarscey St., Oshawa, Ont. L1G 4N2
Tel. 1-905-434-1847 FAX 1-905-728-5745

ALGIS ar STEFA MEDELIAI

Visos paslaugos atsišvėčiant jūsų gimines iš Lietuvos. Kreipkitės visomis savaitėmis dienomis, išskyrus trečiadienius. Reikalui esant atvažiuojame į namus.

KELIONĖS Į LIETUVĄ

visuomet geriausiomis kainomis per Amsterdamą, Berlyną, Frankfurtą, Helsinkį, Kopenhagą, Londoną, Paryžių, Varšuvą arba kitomis jūsų pageidaujamos oro linijomis. Didelis pasirinkimas.

Labai greitai parvežam viešnagai jūsų gimines iš Lietuvos.

KELIONĖS Į VISUS KITUS KRAŠTUS.
TEIRAUKITĖS APIE ĮVAIRIUS BILJETŲ IŠPARDAVIMUS.

Dėl smulkesnės informacijos kreipkitės trečiadieniais nuo 11 v.r. iki 5 v.p.p. į Algi Medelį asmeniškai arba kasdien nuo 9.30 v.r. iki 6 v.v. į Mariją (angliškai, rusiškai arba lenkiškai).

UNITY TRAVEL, 1558 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 1A4
Tel. 416-538-6570 FAX 416-538-9657

ALGIS MEDELIS

BVL ELECTRICAL ENGINEERING Licence E-2392

Taisau senas ir įvedu naujas:

- ELEKTROS INSTALIJAS
- VĖSINIMO SISTEMAS
- ŠALDYTUVUS
- SKALBIMO MAŠINAS
- ELEKTRINES PLYTELES
- DŽIOVINTUVUS
- KITUS BUITINIUS ĮRENGIMUS

Skambinti Vytui tel. 200-8960 arba 236-9071, Toronto. Greitas – sąžiningas – pigus patarnavimas. Visi darbai garantuoti pagal susitarimą.

Vaidotas Jonynas, M.B.A., C.F.A. viceprezidentas

Telefonai – (416) 864-2734
1-800-387-1883 (toll free)

- Asmeniškai pataria apie "T-Bills", "Canada Savings Bonds", RRSPs, "Mutual funds", auksą ir sidabrą
- Sąžiningai patarnauja lietuviškai arba angliškai.

Moss, Lawson & Co. Limited
1 Toronto Street, Toronto, Ont. M5C 2W3

DRAUDA "ALL THE CHOICE IN THE WORLD"

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 416-251-4864, 416-251-4025, 416-251-4824
Namų: 905-277-0814

2334 Lakeshore Boulevard West, antras aukštas
Toronto, Ontario M8V 1B6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 35 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

Countrywide WESTSIDE REALTY INC.

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė

2323 Bloor St. West nr. 218, Toronto, Ontario M6S 4W1
(Windermere – Bloor kampas)

Tel. (416) 767-9000 Fax (416) 767-0382

DRAUDA

Gyvybės – verslo – namų – automobilių – sveikatos – kelionių – pensijų (RRSP, RRIF)

Greitas ir tikslus patarnavimas. Skambinkite

JUOZUI EIMIUI RAMUI
tel. 239-7733

namų 766-5857 FAX 234-5187

CHOLKAN INSURANCE BROKERS LIMITED
3836 BLOOR ST. W., ETOBICOKE, ONTARIO M9B 1L1

Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

Tradicinė lietuvių maldininkų išvyka į Midland'ą, Ont. Iyko rugpjūčio 7 d. Daugiau kaip 300 tautiečių bendromis maldomis prisiminė ir pagerbė Lietuvos kankinius, žuvusius bei mirusius tėvynainius. Prieš Mišias kalbėtas Rožinis, kuriam vadovavo kun. Eug. Jurgutis, OFM. Koncelebracines Mišias aukėjo kunigai K. Kaknevičius, Aug. Simanavičius, OFM, Eug. Jurgutis, OFM, Vyt. Volertas ir J. Staškus, pasakę ir atitinkamą pamokslą. Gražiai giedojo muz. D. Deksnys vadovaujamas Hamiltono Aušros Vartų parapijos choras.

Po pamaldų vainiką prie Lietuvos kankinių prisiminimui skirto kryžiaus padėjo KLB krašto valdybos pirm. Alg. Vaičiūnas. Sugiedota "Marija,

Marija" ir Tautos himnas. Iš kilmėje su savo vėliavomis dalyvavo šauliai, Lietuvos kankinių ir Prisikėlimo parapijų katalikės moterys. Išvyką organizavo Kanados lietuvių katalikų centras, vadovaujamas V. Tasecko. V.T.

"TŽ" redakcijoje 1994 m. liepos 27 d. lankėsi Laima Pangonytė, šiuo metu gyvenanti Romoje, lydimą hamiltoniško p. Seniūno. Ji yra televizijos darbuotoja, turėjusi daug svarbių istorinių pokalbių su žymiais asmenimis, dalyvavusi su žurnalais ir kelionėse su Šv. Tėvu Jonu-Pauliumi II, lankiusiu Lietuvą. Ji turi su-
teikusi svarbų dokumentinį archyvą. Viešnia domėjosi "TŽ" ir pažadėjo rašyti straipsnius iš Italijos.

Nauji leidimai statyboms Istatymai ir mokesčių padidėjimas

Pastatai ir inspekcijos

Vadovaujantis 1993 m. Statybos kodeksu, Toronto miesto statybos leidimų įstatymas pakeistas nuo 1994 m. liepos 4 d., norint pagreitinti leidimų išdavimą ir paspartinti statybą. Dabar galima:

- išgulti salyginus leidimus
- pristatyti tolygias medžiagas, sistemų ir statybos projektus
- perduoti leidimus savininkams pasikeitus
- išgulti pakeistos paskirties leidimus (kada statyba nebevyks)

Mokesčiai padidinti nuo 1994 m. liepos 4 d.

Leidimas	Mokestis
Statybai, kainuojančiai mažiau kaip \$4,000	\$50
Statybai, kainuojančiai daugiau kaip \$4,000	\$12
Dalinis leidimas (fazėmis)	\$50
Leidimas pakeisti statybos paskirtį	\$50
Salyginis leidimas	20%
Leidimo perdavimas	\$50
Atsaukimo atidėjimas	\$50
Inspekcija ne normaliomis darbo valandomis	\$50
Leidimai kambarių nuomojimui	
1, 2, 5 klasės	\$100
3 klasės	\$200
4 klasės	\$300
Pranešimai dėl inspekcijų	\$60
Parengiamoji "Zoning" (statymų peržiūra)	
Numatyta statyba	
Išskabos, pridėtiniai pastatai, verandos, priestatai ne daugiau kaip 10 kvadratinį metrų ploto	\$30
Nauji pastatai, ne pridėtiniai, kurių statyba kainuos \$1,000,000 arba mažiau	\$125
Nauji pastatai, ne pridėtiniai, kurių statyba kainuos daugiau kaip \$1,000,000	\$400
Visi kiti projektai	\$75

• Parengiamoji "Zoning" (statymų peržiūra nebėra privaloma, bet patartina prieš pristatant projektą kreiptis į kontrolės komisiją (Committee of Adjustment). Dėl informacijos tik angliškai skambinti tel. 392-7539 Michael L. Nixon, P. Eng. Vyriausiasis statybos valdytojas Statome geresnį Toronto

Išsiskirti informacijai

Dr. Valdas Samonis, Toronto universiteto ekonominių mokslų profesorius, "Lietuvos aidą" 1994 m. birželio 28 d. laidoje paskelbė straipsnį "Ar Lietuvoje jau Amerika?", kritiškai pažvelgdamas į JAV vyriausybės patarėjo prof. Stephen Hanke pareiškimą Lietuvos ambasadoje Vašingtone, kuriame pranešama, kad infliacija Lietuvoje tuoj pat nukris iki Amerikos lygio. Autorius įtikinančiai nurodo, kad didelė dalis labai svarbių Lietuvos centrinio banko pareigų perduota vyriausybei, kuri infliacijos košės privėrė, o "srėbti reikia visiems Lietuvos žmoniems". Numatyta Valiutų valdymo nebūsimi realiai įmanoma, jei vyriausybė kels infliaciją.

Lietuvos rašytojų sąjungos savaitraštis "Literatūra ir menas" 1994 m. 29 nr. aprašydama Pasaulio lietuvių dainų šventę Vilniuje, apie torontietę muzikę Dalią Skrinkaitę-Viskontienę pastebi: "Per dainų vakarą Vingio parke televizijos žurnalistas pasiūlydė į šalį išeivijos chorų meno vadovę Dalią Skrinkaitę-Viskontienę bei Pasaulio lietuvių bendruomenės valdybos pirmininką Bronių Nainį ir paklauso, ar svečiams neatrodo (o jam, klausiančiajam, be abejo, atrodo), kad Lietuvos chorų meninis lygis yra aukštesnis už išeivijos chorų meninį lygį. Atsakymas buvo labai taktiškas (ko apie klausimą niekaip nepasakysi). Šis epizodas tikrai paliko svečiams "neišdildomą įspūdį". Apie jį – be pykčio, tik kiek sutrikęs – B. Nainys užsiminė baigiamosios šventės konferencijoje "Viena tauta – viena kultūra". Kultūros ministras D. Trinkūnas svečių atsiprašė... Kąžin kiek metų dar turės praieiti, kol mes išmoksimė švęsti šventes, o ne organizuoti "aukšto meninio lygio masinius renginius". "Gimtas kraštas" 1994 m. 29 nr. paskelbė grupės Lietuvos tautiečių laišką, kuriame ji išreiškė atsiprašymą dėl minėto netaktiško poelgio.

PADEKA

1994 m. birželio 8 – liepos 17 d.d. teko pasisvečiuoti Kanadoje, Ontario provincijoje.

Tai buvo neužmirštos dienos, susipažinta su nuostabia Kanados gamta, Toronto bei kitomis įžymybėmis.

Už šias puikias patirtas akimirkas bei suteiktą įvairią paramą Jūsų laikraščio pagalba noriu tarti nuodėdą lietuviškai acū, sese-riai Aldonai, jos vyrui Jonui Vaškevičiams, jų dukroms Rūtai ir Daliai, sūnui Jonui bei kitiems tautiečiams, su kuriais teko susitikti; linkiu visiems ilgų laimingų metų.

J. Kemėža, Alytus

Atitaisymas. "TŽ" 29 nr., 6 ps. straipsnyje "Birželinis sukilimas ir kariai" minimas kpt. Bronius Mikalkevičius. Turi būti Mielevičius.

PRINTING
Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus.
Prieinamos kainos, aukšta kokybė.
TEL. (416) 252-6741
66 Mimico Ave. Toronto Ont.
Savininkas Jurgis Kuliešius

SKAITYTOJAI PASISAKO

KULTŪROS INSTITUTO REIKALU

Išeivijos kultūrinėje bei visuomeninėje veikloje yra daug organizacijų bei institutų varda-
vien Čikagoje. PLB jungia pasaulio gyvenančius lietuvius. Ji yra įsitvirtinusi daugelyje pasaulio kraštų (19 valstybių) ir dirba lietuvių tautos gerovei švietimo, kultūros, politikos, ekonomijos, informacijos ir kt. srityse. Daug padaryta, daug yra daroma. Pirmieji atstovai, atvykę iš laisvos Lietuvos, nuvežė tūkstančius dolerių Lietuvai, nors tos mūsų aukos kar-
tais iš jų (vežusių) kišenių neišlipo. Netrukus tarptautinės informacijos apie Lietuvą anksčiau, jos yra ir dabar.

Ar lietuviai už Lietuvos sienų laikomi savais? Tik išimtinai asmenys gauna Lietuvos pasus, o visi kiti yra ne Lietuvos piliečiai. Yra asmenų, kurie laikė Lietuvos pasą per visą išeivijos laiką ir nepriėmė kitos pilietybės, tačiau jie dabar netaikomi Lietuvos piliečiais, nors neturi ir kitos valstybės pilietybės. Iš jų Lietuvos valdžia reikalauja daugybės papildomų dokumentų. Kai viskas buvo išpildyta – nei atsakymo, nei pasų. Užsienio lietuviai nėra Lietuvos piliečiai, nors pilietybę gauna ir nelietuviai. Iš užsienio lietuvių, norėdamas aplankyti savo gimtinę, savo tėvynę, turi gauti Lietuvos vizą ir sumokėti \$50 už 90 dienų. Vartai į Lietuvą pusiau uždari.

Staiga Lietuvos užsienio reikalų ministerijos atstovai susidomėjo Lietuvos kultūros instituto JAV-se steigimu, žadama ir parama, jeigu "šios Čikagos (kodėl ne visų lietuvių?) įstaigos susivienytų į tam tikrą draugiją, kuri vadintųsi Lietuvos kultūros institutu ir bendradarbiautų su Lietuvos URM". Organizacijos "išlaikytų pilną savo autonomiją".

"I LKI valdybą Lietuvoje (jau ne išeivijoje!) įeity visų politinių partijų po vieną atstovą, valstybės prezidentas, seimo atstovai, užsienio reikalų ministeris, kurie spręstų strateginius to insti-

tuto veiklos klausimus..." Koki balsą turėtų užsienio lietuviai – nepiliečiai? Jų organizacijos turėtų paklusti naujiems politiniams atstovams.

V. Matis, Toronto, ON

KLAIDINGA AUTORYSTĖ

1994 m. liepos 26 d. "TŽ" nr. 30-31 buvo išspausdintas Aldonos Šmulskienės rašinys – "Šoko, trepsėjo – 'Draugui' padėjo". Ji rašo: "Po pertraukos šoko 'Klumpė', įsteigta 1980 m. Jai vadovauja Stasys ir Giedrė Milašiai. (...) 'Klumpė' gražiai pašoko 'Ketvirtainį' ir 'Putinelį'. Šis šokis yra jų sukurtas poeto Mykalojaus-Putino 100 m. sukakties prisiminimui". Tai netiesa.

1993 m. pradžioje "Putinelį" sukūriau aš Pasaulio lietuvių dainų šventei, kuri įvyko 1994 m. liepos 7-10 d. Vilniuje. "Putinelis" pirmą kartą tautinių šokių mokytojams buvo pristatytas 1993 m. rugpjūčio mėn. "Dainavoje" mokytojų kursuose. Šokis sukurtas pagal muziką Broniaus Mūro muziką. Ponui Mūriui sunkinant parašiau jo muzikai ir žodžius apie gelę – putiną, kuris puošė mano buvusio profesoriaus Vinco Mykalojaus gimtinės sodą. Jis ir slapvardžiui pasirinko Putino vardą. Kadangi 1993 m. buvo paskelbtas Putino metais (100 m. nuo poeto gimimo), savo naujam šokiui daviau "Putinelio" vardą. Apie visa tai buvo paašškinta tautinių šokių mokytojų kursuose "Dainavoje". Taigi šis šokis nėra p.p. Milašių kūryba.

G. Breichmanienė

Atitaisymas. "TŽ" 28 nr. Ievos Riepešienės padėkoje įsibrovė klaida. Išspausdinta "aciū p.p. Klovams". Turi būti Klevams.

Knygų rėšykla
"SAMOGITIA"
meniška ir įraš
knygas bei žurnalus.
A. Plėnys
3333 Grassfire Cres., Mississauga,
Ont. L4Y 3J8. Tel. (905) 625-2412

Keturiasdešimt pirmojo Santaros-Šviesos federacijos suvažiavimo II dalies 1994 m. rugsėjo 8-11 d.d. Pasaulio lietuvių centre, 14915 127th St., Lemont, Illinois 60439

PROGRAMA

Rugsėjo 8, ketvirtadienį, 2 v.p.p., Vytautas Adomaitis, "Vakary samprata Lietuvos jaunimo galvosenoje".
Algis Mickūnas, "Filosofinis susitikimas su Sfinksu".
8 v.v. Rimvydas Glinškas, "Pirmų aukštų revoliucija".

Rugsėjo 9, penktadienį, 9.30 v.r. Simpoziumas: "Atviras ar uždaras centras Lietuvos politikoje?" Jonas Pabedinskas, Julius Šmulskis, Jonas Valaitis.

Loreta Mačiūskaitė, "Eimunto Nekrošiaus 'Mažosios tragedijos'".
2 v.p.p. Leonidas Donskis, "Dvi Lietuvos kultūros: intelektualų ir inteligentų kolizijos ir ateities dialogo galimybės".
Ilona Gražytė-Maziliauskienė, "Žmonės be šešėlių – Jolitos Skabliauskaitės kūryba".

Santaros-Šviesos, Algimanto Mackaus knygos fondo, "Metmenų", AM&M fundacijos ir multidisciplinarių studijų instituto posėdžiai. Kultūriniai projektai Lietuvoje.

8 v.v. Simpoziumas: "Vakary ir Lietuvos filosofijų santykių problemos". Leonidas Donskis, Algis Mickūnas, Andrius Valevičius.

Rugsėjo 10, šeštadienį, 9.30 v.r. Kęstutis Navakas, "Vilniaus disidentizmas ir Kauno dekadentizmas".
Andrius Valevičius, "Leono Karsavino filosofija".

2 v.p.p. Aleksandras Štromas, "Rusija ir Baltijos valstybės: istorija ir perspektyvos".
Tomas Venclova, "Daugiakultūriškumo problema Vakaruose ir Rytuose".

8 v.v. Literatūros vakaras: Vitalija Bogutaitė, Kęstutis Navakas, Liūnė Sutema, Tomas Venclova.
Naujų knygų sutiktuves.

Rugsėjo 11, sekmadienį, 10 v.r. Valdas Adamkus, "Lietuvos ateities vizija".

Norintieji suvažiavime dalyvauti prašomi iki rugsėjo 6 d. registruotis pas Mariją Paškevičienę, 306 55th Place, Downers Grove, IL 60516. Tel. 708-852-3887. Kas domisi – kviečiami.

Dantų gydytoja Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.

1553 Hurontario Street, (į pietus nuo QEW)

Mississauga, Ontario L5G 3H7 Tel.: (905) 271-7171

Taip pat gydytoja priima pacientus ketvirtadieniais

1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7

(Priešais Lietuvių namus)

Tel.: 416-530-1070

Dantų gydytojai

Dr. J. E. BIRGIOLAS, D.D.S.

Dr. S. DUBICKAS, D.D.S.

Dr. R. KARKA, D.D.S. M.S. Dip. Orth.
(Orthodontist)

2373 Bloor Street West
(Prie Jane St.)

Telefonas
763-5677

Advokatas

VICTOR E. RUDINSKAS,

B. Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A.

15 John St., Suite 2

Weston, Ontario M9N 1J2
(arti Lawrence ir Weston Rd.)

Tel. 240-0594
(24 valandas)

FAX 248-5922

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS B.A. M.L.S. LL.B.

perėmė a.a. advokato Algio Puterio
bylas ir testamentus

1579 Bloor St. West,
Toronto, Ontario
M6P 1A6

Ištaigos telefonas
(416) 532-3443

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 500
(Bloor ir Jane gatvių kampas)
Toronto, Ontario M6S 4W3

Tel. (416) 762-7393
Fax (416) 763-0674

Atstovybės Lietuvoje naujas
adresas: Goštauto 4-78
(kitoje Neries upės pusėje
nuo "Lietuvos" viešbučio)
Vilnius
Tel. (3702) 61 71 62
Fax (3702) 22 63 68

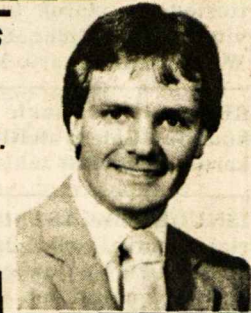

Juozas (Joseph) NORKUS

namų pirkimo ir
pardavimo atstovas,
patarnauja lietuvių kalba.

Nemokamas namų
vertinimas.

RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6P 1A9
Phone: (416) 769-1616

Vienintelis Kanadoje
lietuviškas kelionių biuras
kviečia keliauti kartu!

Kelionės į Lietuvą!

Geriausios kainos, patogiausi lėktuvai.
Užsakantiems bilietus su FINAIR rugpjūčio mėn. – nuolaida.
Smulkesnių žinių teiraukitės tel. 416-533-8443.

Kelionės laivais:

SPECIALIOS dietos grupės – 7 dienos į Karibų salas:
1. Lapkričio 5 d. Ms "Norway";
2. Gruodžio 4 d. Ms "Dreamward".

Geriausia dovana mylimiesiems Valentino dienos proga
"LOVE BOAT"

7 arba 14 nuostabių dienų Karibų jūroje.
Išvyksta 1995 m. vasario 11 d.
Užsisakykite dabar, vietų skaičius ribotas.

Mūsų biure Jūs galite užsakyti:

- Išskvėtimus bei keliones giminiams atvykti į Kanadą
- Sveikatos ir kelionių draudimus
- Persiųsti pinigų ir vaistų giminiams
- Keliones lėktuvais bei traukiniais
- Keliones pramoginiams laivais
- Keliones į Floridą ir kitus šiltus kraštus
- Keliones į sveikatingumo sanatorijas

Pensininkams nuolaida

VISAIS ŠIAIS KLAUSIMAIS SKAMBINKITE:

Tel. (416) 533-8443, FAX (416) 533-6279

1605 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 1A6, Canada
Kelionių verslo registracijos nr. 2559030 (retail), nr. 2475066 (wholesale)

GINTARAS EXPRESS

1968 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 3K9
(Prie High Park požeminės stoties).

Tel. (416) 604-4400, FAX (416) 604-9748.

Siuntiniai laivu:

1 kubinė pėda \$7.00 plus \$14 pristatymas
arba
1 kg \$1.20 plus \$14 pristatymas

Siuntiniai lėktuvu:

1 kg \$5.50 plus \$14 pristatymas

Siuntiniai priimami bet kokiame įpakavime. Ir laivu, ir lėktuvu siuntiniai išsiunčiami kas antrą savaitę.

Visi Jūsų siuntiniai, siunčiami per GINTARAS EXPRESS nemuituojami. Siūlome Jums šven-
tines gėlių puokštes bei paruoštus maisto siuntinius iš Kanados ir Vakarų Europos šalių produktų.

Kelionės į Lietuvą ir iš Lietuvos: nuo \$1050

Mūsų darbo valandos: 10 v.r. – 7 v.v. (pirmadieniais-penktadieniais); 10 v.r. – 4 v.p.p. (šeštadieniais).
Mūsų atstovai: Kitcheneryje, Waterloo, Guelph, Cambridge Lolita arba Armandas, tel. 519-571-9422;
Hamiltono: Alfredas Zorkus, tel. 905-522-9966; Londone: Jonas Naruševičius, tel. 519-657-1751;
Delhi: Pranas, Teresė Pargauskai, tel. 519-468-2163; MONTREALYJE: Žaklina, Maris Kemzane, tel. 514-637-9495.

NAUJOS PASLAUGOS: atliekame įvairius vidaus ir lauko namų remonto darbus – sienų statymo (drywall), elektros, vandentiekio, keramikinių plytelių klojimo, dažymo, stogų ir lietausvzdžių dengimo. Taip pat statome priestatus, verandas, įrengiame vonias ir pirtis.

DRESHER

DRAUDA

Visi draudos
patarnavimai.
Lietuvių kalba
patarnauja
V. Drešeris ir
Rima (Petkutė)
Drešerienė.

Nekilnojamas turtas

Patarnavimai
visose pirkimo ir
pardavimo srityse.
Kreiptis į Valterį
ar Rick Drešerius

Nekilnojamo turto įkainojimas

– mortgičių
– mokesčių
– turto ir kt.
Kreiptis į
Rick Drešerį

3830B Bloor St. West, Etobicoke, Ontario M9B 1K8
Tel. 416-233-3334, 416-231-2661

FAX 416-233-0285

Darbo valandos: 9 v.r. – 7 v.v., šeštadieniais – 9 v.r. – 5 v.p.p.
Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas – greitas ir tikslus!

V. Dauginis – telefonai (416) 533-1121, (416) 822-7376
Lilija Pacevičienė – telefonai (416) 533-1121, (519) 853-3652

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *

* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA – INSURANCE

Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6
(416) 533-1121 FAX 533-1122

TORONTONT

Anapilio žinios

— Kryžių kalnas jau persikėlė iš Prisikėlimo parapijos patalpose vykusios „Vilniaus“ paviljono parodos į Šv. Jono lietuvių kapines Anapilyje. Už kryžių dėkojame kryžių gamintojams, kurie sutiko tuos kryžius perkelti į lietuviškas kapines. Kryžius parstatymui prie kapinių koplyčios paruošė ir juos pastatė Jurgis Ramanas. Jam nuosirdi padėka.

— Susituokė rugpjūčio 6, šeštadienį, Rūta Bacevičiūtė su Ricardo Herrera Mesino ir Jonas Ažubalis su Dalia Grigutyte.

— Palaidoti: rugpjūčio 10, trečiadienį, a.a. Vladas Dauneckas, 67 m. amžiaus; rugpjūčio 12, penktadienį, a.a. Valentinas Jasulionis, 75 m. amžiaus.

— Ateinantį sekmadienį bus renkama antroji rinkliava Kanados Katalikų Bendrijos reikalams.

— Kanados lietuvių muziejus-archyvo biblioteka Anapilyje turi naujų naudingų knygų, kurių tarpe yra: „Lietuvos statistikos metraštis 1992“, Lietuvos fakšų nr. sąrašas, Klaipėdos ir Vilniaus vėlyviausios turistinės informacijos vadovėliai. Muziejaus lankymo valandos: sekmadieniais nuo 10.30 v.r. iki 8 v.v., o pirmadieniais nuo 12 v. iki 9 v.v.

— Mišios rugpjūčio 21, sekmadienį, 9.30 v.r. už a.a. Petrą Balaš, 11 v.r. už parapiją; Wasagoje 11 v.r. už a.a. Antaną Bernotą.

Lietuvių namų žinios

— Sekmadienio popietėje liepos 31 d. dalyvavo 210 asmenų. Svečių knygoje pasirašė Arūnas Valiulis, M.D., Ph.D. iš Vilniaus. Svečius supažindino ir pranešimus padarė LN statybos komiteto pirm. J. R. Juodis.

— Sekmadienio popietėje rugpjūčio 7 d. dalyvavo 200 asmenų. Svečių knygoje pasirašė A. M. Kringelis iš Montrealio, B. Mavickaitė-Senferienė iš Floridos, Rita Kirchovienė iš Panevėžio, Vaclovas Kiukas iš New Jersey, Alfredas Vilius iš Villa Park, IL, A. Šimkus iš Hamiltono, Vincas Kuraitis iš Ošavos, Vytas Kuraitis iš Kitchener'io, Birutė Kupšienė iš Šilėnų. Svečius supažindino ir pranešimus padarė LN slaugos namų komiteto pirm. J. V. Šimkus.

— LN valdybos posėdis – rugpjūčio 25, ketvirtadienį, 7.30 v.v.

— Aldona Barysaitė-Oleinkienė pasitraukė iš LN valdybos. E. Steponas perėmė jos darbą valdyboje iki LN metinio susirinkimo 1995 m.

— Rugpjūčio 21 d., 2 v.p.p., Lietuvių namuose ekonomistas dr. V. Samonis padaręs pranešimą apie dabartinę ekonominę būklę Lietuvoje. Rengia kultūros komisija.

— Aukos slaugos namams priimamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siusti tiesiog: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 1A6.

REIKALINGA auklė 8 mėnesių kūdikiui. Galėtų ateiti arba gyventi kartu. Skambinti tel. 416 667-8844.

ISNUOMOJAMAS butas – 2 kambariai, virtuvė, vonia pirmame aukšte; High Park'o rajone, atskiras įėjimas. Skambinti tel. 416 767-4917.

IESKAU 2 vaikams auklės, kuri gyventų kartu ir atliktų namų ruošos darbus Thornhill, Ont. (šalia Toronto). Turi kalbėti rusiškai. Skambinti Marinali tel. 905 669-9482.

Nepraleiskite progos gauti \$100,000 atleidimą nuo mokesčių

Jeigu Jūs turėtumėte kapitalo nuosavybę (principinė rezidencija nėra skaitoma kapitalo nuosavybe) iki 1994 m. vasario 22 d. ir nepasinaudoję \$100,000 atleidimu nuo mokesčių, Jūs galite paduoti pareiškimą federacinių mokesčių įstaigoje gauti \$100,000 atleidimą nuo kapitalo praigumo, pildant 1994 m. valstybinių mokesčių anketas.

Kapitalo nuosavybė paprastai yra laikoma: vasarnamiai, nuosavybės nuomojimui, žemė, vertybių ląkstai, akcijos, investicijos į bendrus fondus (mutual funds), brangenybės, paveikslai, ženklių ir pinigų rinkiniai. Kapitalo nuosavybė, parduota po 1994 m. vasario 22 d., neįskaitoma į kapitalo prieauglio gauti atleidimų nuo mokesčių. Specialios anketos kapitalo prieaugliui bus gaunamos Revenue Canada įstaigoje dar šiais metais. Daugiau informaciją galima gauti skambinant nekilnojamo turto pardavimo agentui Teodorui Stanuliui (ROYAL LEPAGE Real Estate Services) tel. 416-231-3000 arba į namus 416-231-4937.

Dėl anketų, jų užpildymo, nuosavybės įvertinimo ir kapitalo nuosavybių taisyklių prašom kreiptis į Toronto Revenue Canada mokesčių įstaigą – 36 Adelaide St. E. tel. 416-954-8826.

ROYAL LEPAGE

Residential Real Estate Services

5110 Dundas Street West,

Etobicoke, Ontario M9A 1C2

Bus.: (416) 231-3000 (24 hr.)

Res.: (416) 231-4937

Fax (416) 231-6993

Ar galimi pirkti namą su 5% įmokėjimu? Kas moka "Land Transfer Tax" – pardavėjas ar pirkėjas? Šiais ir visais nekilnojamo turto klausimais kreiptis į Teodorą Stanulį tel. 416 231-3000, namų tel. 416 231-4937, FAX 416 231-6993. Sąžiningas patarnavimas.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Praeitį sekmadienį per visas Mišias pamokslus sakė kun. Leonas Zaremba, SJ, kuris šiuo metu yra Kauno kunigų seminarijos dvasios tėvas ir profesorius.

— Ruošiasi tuoktis Gailius B. Vaidila ir Heidi C. Burzdžius.

— Pakrikštytas Henry-Hubert, Loretos (Žižytės) ir Claude H. Blancsūnus.

— Praeitį sekmadienį "Kretingos" stovyklavietėje, Wasagoj, buvo atlaikytos paskutinės šio sezono Mišios; daugiau stovyklavietėje Mišių nebebus.

— A. a. kun. Justinas Vaškys, OFM, 84 m., rugpjūčio 7 d. mirė Matulaidio namuose, Putnam, Ct.; palaidotas Šv. Jono kapinėse, rugpjūčio 11 d., kartu su kitais lietuvių pranciškonais, Brooklyn, N.Y. Velionis buvo lietuvių pranciškonų įkūrėjas Š. Amerikoje ir pirmas provincijolas.

— Mišios rugpjūčio 21, sekmadienį, 8.30 v.r. – už a.a. Mariją Bušauskienę; 9.20 v.r. – už a.a. Joseph ir Anna; 10.15 v.r. – už a.a. Konstanciją ir Luką Ignaičius, a.a. Magdalėną ir Juozą Barščauskus bei jų šeimų mirusius; už a.a. Joną ir Oną Venskaičius ir a.a. Vacj Luką; 11.30 v.r. – už gyvus ir mirusius parapijiečius.

— Mišios rugpjūčio 21, sekmadienį, 9.30 v.r. su Šventa Komunija; laikys kun. Vladas Aušra.

— Rugpjūčio 26, penktadienį, nuo 6 iki 8 v.v. šventovės salėje bus priimami bazarui daiktai – aukos. Skatiname visus parapijiečius prisidėti.

— Rugpjūčio 27, šeštadienį, parapijos moterų draugijos bazaras prasidės 6 v.r. šventovės kieme.

— Dėkojame kun. Alfredui Veliui už patarnavimą sekmadienį, rugpjūčio 7 d.; kun. A. Velius iš Čikagos viešėjo mūsų tarpe.

— Pamaldos vyks kas sekmadienį įprastu nauju laiku – 9.30 v.r. Visais parapijos reikalais prašome kreiptis į valdybos pirmą rinkėją E. Steponą tel. 416-622-5896 arba sekretorę E. Delkuvienę tel. 416-233-8510.

A.a. Janinos Paketuriėnės prisiminimai, reikšdami užuojautą vyriui Stasiui Paketuriui, Prima, Bronius Sapliai "Tėviškės žiburiams" aukojo \$25.

Adomo Jakšto spausuvei aukojo: \$100 – E. Juzėnienė, P. Z. Linkevičiai.

Šv. Jono lietuvių kapinėms aukojo: \$100 – N. Merkeliėnė; \$50 – L. Strumilienė.

Anapilio autoakstės vajui aukojo: \$200 – M. Petersonienė, A. Č. Pažerūnaitė, P. Z. Linkevičiai; \$100 – E. Juzėnienė, J. Radzevičius, I. Vadauskienė, S. Grigaliūnaitė, A. A. Kilinskas; \$50 – V. I. Biskiai, E. S. Markauskas; \$50 – O. P. Polgrimai, V. L. Sendžikai.

A.a. Janinos Paketuriėnės atminimui, reikšdami užuojautą vyriui Stasiui Paketuriui, J. Paršeliūnas ir sūnus Marius "Tėviškės žiburiams" aukojo \$50.

A.a. Valentino Jasulionio atminimui Jonas ir Kunigunda Dervaičiai "Tėviškės žiburiams" aukojo \$20.

Atitaisymas. "Tėviškės žiburiams" nurodant aukotojus praleistas Hamiltono DLK Algirdo šaulių kuopos pirm. P. Kanopa.

MYLITE VAIKUS? Ieškome auklės dviem vaikučiams 5,5 ir 2,5 metų amžiaus – dienos metu nuo rugpjūčio pabaigos. Skambinti tel. 416-259-9940 po 6 v.v.

JAUNAI ŠEIMAI reikalinga moteris, kuri galėtų gyventi kartu ir atlikti namų ruošos darbus. Turi truputį kalbėti angliskai. Skambinti tel. 416-441-3303.

ISNUOMOJAMAS gražus ir švarus dviejų miegamųjų butas Toronte Jane gatvės rajone į šiaurę nuo Sheppard gatvės. \$645 mėnesiui. Į kainą įeina mokesčiai už elektrą, apšildymą ir kt., taip pat už automobilio pastatymą. Arti parduotuvių. Skambinti tel. 416-742-5254, 716-3751.

PASAULIO LIETUVIŲ DAINŲ ŠVENTE VILNIUJE! Trys aukščios kokybės vaizduotės: 1. Ansamblių vakaras Kalnų parke liepos 8 d. (2 val. ilgumo); 2. Šokių diena Zalgirio stadione liepos 9 d. (2 val. ilgumo); 3. Pasaulio lietuvių dainų šventė Vingio parke liepos 10 d. (4 val. ilgumo). Galite užsisakyti šias vaizduotes iš International Historic Films, Inc. skambinant telefonu 312-927-2900 arba raštu, 3533 S. Archer Avenue, Chicago, IL 60609 USA. Vienos vaizduotės kaina tik \$25 (Kan.), arba visos trys \$60 (Kan.) ir \$5 persiuntimą. Vaizduotės bus siunčiamos iš mūsų sandėlio Windsor, Ontario, todėl nereikės mokėti maito bei kitų mokesčių. Mes priimame asmeniškus čekius (Kanados doleriais) arba VISA/Mastercard kredito korteles. Sav. Petras Bernotas.

ROYAL LEPAGE Real Estate Services

Residential Real Estate Services

5110 Dundas Street West,

Etobicoke, Ontario M9A 1C2

Bus.: (416) 231-3000 (24 hr.)

Res.: (416) 231-4937

Fax (416) 231-6993

Ar galimi pirkti namą su 5% įmokėjimu? Kas moka "Land Transfer Tax" – pardavėjas ar pirkėjas? Šiais ir visais nekilnojamo turto klausimais kreiptis į Teodorą Stanulį tel. 416 231-3000, namų tel. 416 231-4937, FAX 416 231-6993. Sąžiningas patarnavimas.

Teodoras (Ted) Stanulis

Ar galimi pirkti namą su 5% įmokėjimu? Kas moka "Land Transfer Tax" – pardavėjas ar pirkėjas? Šiais ir visais nekilnojamo turto klausimais kreiptis į Teodorą Stanulį tel. 416 231-3000, namų tel. 416 231-4937, FAX 416 231-6993. Sąžiningas patarnavimas.

Teodoras (Ted) Stanulis

Ar galimi pirkti namą su 5% įmokėjimu? Kas moka "Land Transfer Tax" – pardavėjas ar pirkėjas? Šiais ir visais nekilnojamo turto klausimais kreiptis į Teodorą Stanulį tel. 416 231-3000, namų tel. 416 231-4937, FAX 416 231-6993. Sąžiningas patarnavimas.

Teodoras (Ted) Stanulis

Ar galimi pirkti namą su 5% įmokėjimu? Kas moka "Land Transfer Tax" – pardavėjas ar pirkėjas? Šiais ir visais nekilnojamo turto klausimais kreiptis į Teodorą Stanulį tel. 416 231-3000, namų tel. 416 231-4937, FAX 416 231-6993. Sąžiningas patarnavimas.

Teodoras (Ted) Stanulis

Ar galimi pirkti namą su 5% įmokėjimu? Kas moka "Land Transfer Tax" – pardavėjas ar pirkėjas? Šiais ir visais nekilnojamo turto klausimais kreiptis į Teodorą Stanulį tel. 416 231-3000, namų tel. 416 231-4937, FAX 416 231-6993. Sąžiningas patarnavimas.

Pasaulio lietuvių jaunimo kongrese Kanados atstovai prie Laisvės paminklo Kaune 1994 m. liepos 17 d. Iš kairės: Darius Viskontas, Lilė Liaukutė, Daiva Baršauskaitė, Kristina Baršauskaitė, Adriana Karkaitė, Daiva Butaraitė, Audra Paulionytė, Lina Paulionytė (ne atstovė), Ona Stanevičiūtė ir Matas Stanevičius. Nuotr. G. Paulionienės

Konsulato pranešimas

Referendumas "Dėl neteisėto privatizavimo, nuvertintų indėlių bei akcijų ir pažeistos teisės saugos" įvyks 1994 m. rugpjūčio 27 dieną.

Kanadoje gyvenantys Lietuvos Respublikos piliečiai, įsigiję naujus L. R. pasus, turi teisę balsuoti. Jie praneša raštu savo vardą, pavardę, adresą ir telefono numerį generaliniam konsulatui sekančiu adresu:

Consulate General of Lithuania, 235 Yorkland Blvd., Suite 502, Willowdale, Ontario M2J 4Y8. Tel.: 416 494-8313. Faksas: 416 494-4382.

"Parama" lietuvių kredito kooperatyvas praneša nariams, kad šalia jau vartojamos kredito kortelės – MASTERCARD – galima per "Paramą" gauti ir auksinę kredito kortelę – GOLD MASTERCARD – teikiančią daugiau įvairių privilegijų. Smulkesnė informacija gaunama raštinėje tel. 416 532-1149.

A.a. Vlodo Daunecko atminimui E.J. Linkūnaitis ir E. J. Gudai "Tėviškės žiburiams" aukojo po \$25.

Petras ir Zuzana Jonikai a.a. Joanos Rūtos Vakaraitės-Guszt atminimui "Tėviškės žiburiams" aukojo \$30.

A.a. Vlodo Daunecko atminimui, užjaušdami šeimą, Bruno Jedyrų "Tėviškės žiburiams" aukojo \$25.

Stasys Paketuras mylimos žmonos a.a. Janinos atminimui "Tėviškės žiburiams" aukojo \$100. Velionės brolis Jonas Šarka iš Omaha, NE su šeima aukojo \$30.

A.a. Janinos Paketuriėnės atminimui, reikšdami užuojautą vyriui Stasiui Paketuriui, J. Paršeliūnas ir sūnus Marius "Tėviškės žiburiams" aukojo \$50.

A.a. Valentino Jasulionio atminimui Jonas ir Kunigunda Dervaičiai "Tėviškės žiburiams" aukojo \$20.

Atitaisymas. "Tėviškės žiburiams" nurodant aukotojus praleistas Hamiltono DLK Algirdo šaulių kuopos pirm. P. Kanopa.

MYLITE VAIKUS? Ieškome auklės dviem vaikučiams 5,5 ir 2,5 metų amžiaus – dienos metu nuo rugpjūčio pabaigos. Skambinti tel. 416-259-9940 po 6 v.v.

JAUNAI ŠEIMAI reikalinga moteris, kuri galėtų gyventi kartu ir atlikti namų ruošos darbus. Turi truputį kalbėti angliskai. Skambinti tel. 416-441-3303.

ISNUOMOJAMAS gražus ir švarus dviejų miegamųjų butas Toronte Jane gatvės rajone į šiaurę nuo Sheppard gatvės. \$645 mėnesiui. Į kainą įeina mokesčiai už elektrą, apšildymą ir kt., taip pat už automobilio pastatymą. Arti parduotuvių. Skambinti tel. 416-742-5254, 716-3751.

PASAULIO LIETUVIŲ DAINŲ ŠVENTE VILNIUJE! Trys aukščios kokybės vaizduotės: 1. Ansamblių vakaras Kalnų parke liepos 8 d. (2 val. ilgumo); 2. Šokių diena Zalgirio stadione liepos 9 d. (2 val. ilgumo); 3. Pasaulio lietuvių dainų šventė Vingio parke liepos 10 d. (4 val. ilgumo). Galite užsisakyti šias vaizduotes iš International Historic Films, Inc. skambinant telefonu 312-927-2900 arba raštu, 3533 S. Archer Avenue, Chicago, IL 60609 USA. Vienos vaizduotės kaina tik \$25 (Kan.), arba visos trys \$60 (Kan.) ir \$5 persiuntimą. Vaizduotės bus siunčiamos iš mūsų sandėlio Windsor, Ontario, todėl nereikės mokėti maito bei kitų mokesčių. Mes priimame asmeniškus čekius (Kanados doleriais) arba VISA/Mastercard kredito korteles. Sav. Petras Bernotas.

ROYAL LEPAGE Real Estate Services

Residential Real Estate Services

5110 Dundas Street West,

Etobicoke, Ontario M9A 1C2

Bus.: (416) 231-3000 (24 hr.)

Res.: (416) 231-4937

Fax (416) 231-6993

Ar galimi pirkti namą su 5% įmokėjimu? Kas moka "Land Transfer Tax" – pardavėjas ar pirkėjas? Šiais ir visais nekilnojamo turto klausimais kreiptis į Teodorą Stanulį tel. 416 231-3000, namų tel. 416 231-4937, FAX 416 231-6993. Sąžiningas patarnavimas.

Teodoras (Ted) Stanulis

Ar galimi pirkti namą su 5% įmokėjimu? Kas moka "Land Transfer Tax" – pardavėjas ar pirkėjas? Šiais ir visais nekilnojamo turto klausimais kreiptis į Teodorą Stanulį tel. 416 231-3000, namų tel. 416 231-4937, FAX 416 231-6993. Sąžiningas patarnavimas.

Teodoras (Ted) Stanulis

Ar galimi pirkti namą su 5% įmokėjimu? Kas moka "Land Transfer Tax" – pardavėjas ar pirkėjas? Šiais ir visais nekilnojamo turto klausimais kreiptis į Teodorą Stanulį tel. 416 231-3000, namų tel. 416 231-4937, FAX 416 231-6993. Sąžiningas patarnavimas.

Teodoras (Ted) Stanulis

Ar galimi pirkti namą su 5% įmokėjimu? Kas moka "Land Transfer Tax" – pardavėjas ar pirkėjas? Šiais ir visais nekilnojamo turto klausimais kreiptis į Teodorą Stanulį tel. 416 231-3000, namų tel. 416 231-4937, FAX 416 231-6993. Sąžiningas patarnavimas.

Teodoras (Ted) Stanulis

Ar galimi pirkti namą su 5% įmokėjimu? Kas moka "Land Transfer Tax" – pardavėjas ar pirkėjas? Šiais ir visais nekilnojamo turto klausimais kreiptis į Teodorą Stanulį tel. 416 231-3000, namų tel. 416 231-4937, FAX 416 231-6993. Sąžiningas patarnavimas.

Dr. V. Samonis, tarptautinis ekonomistas, Toronto universiteto dėstytojas, rugpjūčio 21 d., 2 val. p.p. Lietuvių namuose padaręs pranešimą apie dabartinę ekonominę būklę Lietuvoje. Visus maloniai kviečia Toronto LN Kultūrinė komisija.

Lietuvių tautodailio instituto visuotinis metinis narių suvažiavimas įvyks 1994 m. rugšėjo 10 d. pirm. Aldonos Veselienės namuose, 216 Brock St., Gananoque, Ontario, K7G 1K4, Canada. Telef. 613 382-8448. LT institutas yra kultūrinė ir meninė organizacija. Suvažiavimo metu bus aptariama LTI ateities veikla, išklausa taik. Antano Tamošaičio paskaita "Kilimų technika ir menas". Sekančią dieną planuojamas seminaras apie kilimų piešinių-projektų pasigaminimą. Į suvažiavimą kviečiami nariai ir svečiai.A.V.

Tomas Venclova atstovaus Lietuvos rašytojams kasmet Toronto rengiamose "Harbourfront Reading Series". Tai rašytojų iš daugelio pasaulio šalių susitikimai su skaitytojais. 1994 m. šis metinis renginys vyks spalio 12-22 d.d. Dalyvaus per 100 rašytojų, jų tarpe trys Nobelio premijos laureatai – Nadine Gordimer (P. Afrika), poetas Derek Walcott (St. Lucia) bei poetas-disidentas Joseph Brodsky (Rusija). Pirmą kartą renginio istorijoje 21 autorius skaitys iš savo rašinių ne angliskai, o savąja kalba. T. Venclovos pasirodymo diena spaudoje dar nepažymėta.

Dr. Adolfas Šapoka, pirmasis "Tėviškės žiburiams" redaktorius, miręs 1961.III.9., buvo palaidotas Park Lawn kapinėse Toronte. Jo palaikai po trijų dešimtmečių buvo perkelti į lietuvių Šv. Jono kapines Mississaugoje 1994.VII.15. Sutvarkius paminklo ir kitus su Velionies ir jo žmonos palaikų perkėlimu susijusius reikalus, 1994.VIII.6. Lietuvos kankinių šventovėje buvo atnašautos gedulines Mišias už Velionį ir mirusius jo šeimos narius. Mišias atnašavo abiejų lietuvių katalikų parapijų klebonai – kun. Aug. Simanavičius, OFM, ir kun. J. Staškus, dalyvaujant gausiam būriui šeimos artimųjų. Po to buvo pašventintas a.a. Šapokų paminklas kapinėse. Atitinkamą kalbą pasakė ir J. Sungaila. Apeigas atliko prel. Pr. Gaida. Padėkos žodį tarė Velionies gimnaitė iš Lietuvos R. Grinbergienė-Šapokaitė ir V. Šipelis, a.a. Aldonos Šapokaitės-Šipeliėnės vyras. Dabar visa a.a. Šapokų šeima ilsisi vienoje vietoje lietuvių kapinėse.

Dr. Adolfas Šapoka, pirmasis "Tėviškės žiburiams" redaktorius, miręs 1961.III.9., buvo palaidotas Park Lawn kapinėse Toronte. Jo palaikai po trijų dešimtmečių buvo perkelti į lietuvių Šv. Jono kapines Mississaugoje 1994.VII.15. Sutvarkius paminklo ir kitus su Velionies ir jo žmonos palaikų perkėlimu susijusius reikalus, 1994.VIII.6. Lietuvos kankinių šventovėje buvo atnašautos gedulines Mišias už Velionį ir mirusius jo šeimos narius. Mišias atnašavo abiejų lietuvių katalikų parapijų klebonai – kun. Aug. Simanavičius, OFM, ir kun. J. Staškus, dalyvaujant gausiam būriui šeimos artimųjų. Po to buvo pašventintas a.a. Šapokų paminklas kapinėse. Atitinkamą kalbą pasakė ir J. Sungaila. Apeigas atliko prel. Pr. Gaida. Padėkos žodį tarė Velionies gimnaitė iš Lietuvos R. Grinbergienė-Šapokaitė ir V. Šipelis, a.a. Aldonos Šapokaitės-Šipeliėnės vyras. Dabar visa a.a. Šapokų šeima ilsisi vienoje vietoje lietuvių kapinėse.

Dr. Adolfas Šapoka, pirmasis "Tėviškės žiburiams" redaktorius, miręs 1961.III.9., buvo palaidotas Park Lawn kapinėse Toronte. Jo palaikai po trijų dešimtmečių buvo perkelti į lietuvių Šv. Jono kapines Mississaugoje 1994.VII.15. Sutvarkius paminklo ir kitus su Velionies ir jo žmonos palaikų perkėlimu susijusius reikalus, 1994.VIII.6. Lietuvos kankinių šventovėje buvo atnašautos gedulines Mišias už Velionį ir mirusius jo šeimos narius. Mišias atnašavo abiejų lietuvių katalikų parapijų klebonai – kun. Aug. Simanavičius, OFM, ir kun. J. Staškus, dalyvaujant gausiam būriui šeimos artimųjų. Po to buvo pašventintas a.a. Šapokų paminklas kapinėse. Atitinkamą kalbą pasakė ir J. Sungaila. Apeigas atliko prel. Pr. Gaida. Padėkos žodį tarė Velionies gimnaitė iš Lietuvos R. Grinbergienė-Šapokaitė ir V. Šipelis, a.a. Aldonos Šapokaitės-Šipeliėnės vyras. Dabar visa a.a. Šapokų šeima ilsisi vienoje vietoje lietuvių kapinėse.

Dr. Adolfas Šapoka, pirmasis "Tėviškės žiburiams" redaktorius, miręs 1961.III.9., buvo palaidotas Park Lawn kapinėse Toronte. Jo palaikai po trijų dešimtmečių buvo perkelti į lietuvių Šv. Jono kapines Mississaugoje 1994.VII.15. Sutvarkius paminklo ir kitus su Velionies ir jo žmonos palaikų perkėlimu susijusius reikalus, 1994.VIII.6. Lietuvos kankinių šventovėje buvo atnašautos gedulines Mišias už Velionį ir mirusius jo šeimos narius. Mišias atnašavo abiejų lietuvių katalikų parapijų klebonai – kun. Aug. Simanavičius, OFM, ir kun. J. Staškus, dalyvaujant gausiam būriui šeimos artimųjų. Po to buvo pašventintas a.a. Šapokų paminklas kapinėse. Atitinkamą kalbą pasakė ir J. Sungaila. Apeigas atliko prel. Pr. Gaida. Padėkos žodį tarė Velionies gimnaitė iš Lietuvos R. Grinbergienė-Šapokaitė ir V. Šipelis, a.a. Aldonos Šapokaitės-Šipeliėnės vyras. Dabar visa a.a. Šapokų šeima ilsisi vienoje vietoje lietuvių kapinėse.